A-000188

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES
OFFICIAL REPORT

Sixth day of the Second Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, the 30th November, 1968.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

A. P. WAREHOUSING CORPORATION

101—

669 (6121) Q· Sri R. Mahananda (Parsi):—Will the hon· Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) when the Andhra Pradesh State Warehousing Corporation was established and what is share capital of the same till today;

(b) what is the paid up share capital of the Corporation till 31–3–1968 ;

(c) how many godowns are under the control of the Corporation till 31–3–1968 and is there any proposal to construct godowns during this year;

(d) is it running on profit or loss ;

(e) is there any financial loss of nearly Rupees 50,000 to the Corporation, for not filing the income tax returns for the years 1959–1960 and 1960–61 in time; and

(f) if so, who is responsible for this unnecessary loss and the action taken against the Officer ?

The Minister for Agriculture (Sri P. Thimma Reddy):—
(a) The Andhra Pradesh State Warehousing Corporation was established on 5–9–1958 The authorised share capital is Rs. 2 crores.

(b) Rs. 33,50,000 subscribed equally by the State Government and the Central Warrhousing Corporation.

(c) The Corporation owns 17 godowns and 78 cubicles situated at 15 centres f r a total storage capacity of 18,500 tonnes.

During this year two godowns at K ammam and Dhone were completed in May and September 1968 respectively. A godown at Kothagudem is under construction and is expected to be completed in December 1968. There is also a proposal to construct a godown either at Bellampally or Yellandu.

(d) The Corporation is running on profit.

(e) Yes, Sir.

(f) There was delay in compilation of accounts and approval by the Board of Directors in the initial years as the organisation was newly set up. By the time the accounts were appro ed by the Board of Directors the due date for filing the Income Tax returns were over. On the suggestion of the P. A. Committee which examined the issue on 2-5-1968 the Corporation is taking up the matter with the Ce tral Board of Revenue for refund of Rs. 50 0 0 paid as income tax.

No individual officer could be h ld responsi le.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—కాటన్, టుబాకో మున్నగునవి ఎక్కువగా ప్రొడ్యూస్ అయ్యే ప్రాంతాలలో గోడౌన్స్ కన్స్ట్రక్టు చేయడానికి ఆలోచిస్తారా? అకౌంట్స్ కంప్లీట్ కాకపోయినందువల్ల ఇన్‌కంటాక్సువల్ల నష్టం వచ్చింది అంటారు. బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ చేసినట్లు చేయకపోయినా .. ప్రిలిమినరీది అయినా టైములో ఆప్లికేషను ఫైలు చేయవలసివుంది. ఆది ఎందుకు చేయలేదు? They could have filed an application.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—గోడౌన్సు కట్టాలనే ప్రొగ్రాం ఎక్కువగానే వున్నది. కాని, సెంట్రలు గవర్నమెంటుకూ, మనకూ కూడ ఫండ్సు లేవు. అందువల్ల ఆలే అవుతోంది. వేర్‌హౌసింగ్‌వల్ల రైతాంగానికి సంపూర్ణమైన ఉపయోగం వుండడానికి సోదరులు సహకారంతో ఎక్కడెక్కడ కమోడిటీ వుంటే అక్కడక్కడ గోడౌన్సు కట్టుకోవాలనే నిర్ణయంతో ఈ సంవత్సరం చేస్తున్నాము. అంతా ఆఫీసరులు ఇన్‌కంటాక్సు రిటర్న్స్ ఫైలు చేయడానికి తెలిసినట్లు లేదు. ఆ బోర్డు సమయానికి కాన్‌స్టిట్యూట్ కాలేదు. మొదటి ఒకటి రెండు సంవత్సరాలలో రిజిస్ట్రేషను చేయక ఒక సర్కిక్యులర్ తేదీ లోపుగా (these claims will have to be filed) యీ క్లెయిమ్స్ ఫైల్ చేయవలసి వుంది; ఆలే అయిపోయింది. చేయలేదు. తరువాత సంవత్సరం లాభం వచ్చినప్పుడు పట్టుకున్నారు. ఇప్పుడు మళ్ళా క్లెయిమ్స్ పెట్టారు. ఏమవుతుందో చూడాలి.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు (నెల్లూరు) :—ఈ వేర్‌హౌసింగ్ కార్పొరేషనులో అందరికి ఫెసిలిటీస్ యివ్వాలన్నారు. ప్రయారిటీ లిస్టు పెడతారా? లేకపోతే, పెట్టెడ్ ఇంటరెస్టు వున్నవారికే అవకాశం దొరుకుతున్నది. ఒక ప్రయారిటీ లిస్టుపెడతారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—సామ్మగి అక్కడ పెట్టి, ఇంత పెట్టాము అంటే బాంకులో అక్కామొడేషను యిస్తారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—రైతులకు ఫెసిలిటీస్ లావడం లేదు. Only those persons who are interested and who have got vested interests are getting it. Such persons alone are getting it.

Sri P. Thimma Reddy:—I would have been happy if you had brought any such cases to my notice.

శ్రీ జి. సుబ్బారెడ్డి (రాజహ్మి) :—వ్యవసాయదారులు తమ పంటను దాచి పెట్టుకొని తరువాత అమ్ముకోడానికి వసతిగా ప్రతి తాలూకాలోను వేర్‌హౌసింగ్ గిడ్డంగి పెట్టడానికి ఏర్పాటుచేస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—గిడ్డంగులు ఇప్పుడు కట్టడానికి వసతి లేదు. కాని యీ వేర్‌హౌసింగ్ కార్పొరేషను యిండ్లు చాడుగతు తీసుకొని అట్టి అవకాశం కల్పించడానికి వసతి వుంది. దానికి మినిమం క్వాంటిటీ మట్టుకు అవసరం వుంటుంది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) :—వేర్‌హౌసింగ్ కార్పొరేషను వారు ఆ రూములుగాని, హాలుగాని అంతా ఎవరైనా రైతులు తీసుకుంటే తప్ప యివ్వరు. రైతులు అంత ఆద్దెకూడ తామే భరించి తీసుకోలేరు. ముందే కంపనీవాళ్ళు తీసుకుంటారు. దీనివల్ల రైతులకు ఉపయోగంలేదు. ప్రత్యక్షంగా యిది నిరుపయోగం అవుతోంది కాబట్టి కొత్త ఏర్పాటు ఏమైనా చేస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఇది జిల్లాలలో జరిగే పని. ఎక్కడైనా సందర్భంగా జరిగితే if it is brought to the notice of the Government, I would certainly look into the matter.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఇది ప్రాధమికమైన యిబ్బంది. వేర్‌హౌసింగు—వాల్యూమ్ టెస్టింగ్‌కి అద్దె యివ్వాలి ? ఎవరు యిస్తారు ? సామాన్య రైతులు యివ్వలేరు. బ్యాంకులలో ముందే తీసుకుంటారు. There will be some insurmountable difficulties.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—కొన్ని ఆన్‌సర్‌మౌంటబుల్ డిఫికల్టీస్ వుంటాయి. ఒకే హాలులో 20 మంది పెట్టితే దానికి ఎవరు పూచీ ? ఇటువంటివి వుంటే శాసన సభాముఖంగా కాకుండా, పని జరుగవలసినట్లయితే ముందుగా నాకు చెబితే నేను చేస్తాను. చేయలేకుంటే మీరు విచారించమని అప్పుడు అడగవచ్చు. First bring it to my notice before you bring it before the Assembly.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—బిజినెస్‌మన్ ఎంత మంది తీసుకున్నారు, రైతులు ఎంతమంది తీసుకున్నారు?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఇవన్నీ భోగట్టాలు—మంత్రి దగ్గర పెట్టుకుంటారా?

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—10 బస్తాలు వున్నవానిని 200 బస్తాలు పట్టే చోటును మొత్తంగా డబ్బు కట్టాలంటే అది ప్రధానమైన యిబ్బందికాదా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—డిపార్టుమెంటల్ గోడౌన్సు, వేర్‌హౌసింగ్ కార్పొరేషను గోడౌన్సు వున్నచోట ఒకే గోడౌనులో 50 మంది అక్కడ 10 బస్తాలు అక్కడ 10 బస్తాలు పెట్టుకున్నా తొందరలేను ఎక్కడైనా బాడుగకు తీసుకున్నప్పుడు 5-6 మంది కలిసి తీసుకుంటేకూడ యిబ్బందిలేదు. అయితే, గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పిన పరిస్థితి ఒకటివస్తుంది అనిపిస్తోంది. గవర్నమెంటు వేర్‌హౌసింగు గోడౌన్సును వ్యాపారస్తులు ముందుగానే కొనిపెట్టేసి—దానిని కావాలంటే పరిశీలన చేసుకుందాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— 5–6 బస్తాలు తీసుకుపోతే పెట్టడానికి వీలులేదు. కంపెనీవారు తీసుకుంటారు. దీనివల్ల రైతులకు చివరకు నిష్ప్రయోజనం అయిపోతుంది. ఇది మధ్యవర్తులకు ఉపయోగిస్తున్నది.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఆసలు జీవితమే తెలివైనవారి చేతులలో వుంది. తెలివైనవారిదే బ్రతుకు. తెలివైనవారు కొన్ని పనులు చేస్తూంటారు. అయినా మా నోటీసుకు తీసుకువస్తే తీసుకోవలసిన చర్యలు. జాగ్రతలు తీసుకుంటాము.

Feed Mixing Plants

102—

*724 (6446) Q.—Sarvasri T. C. Rajan, (Palamaner) R. Mahananda and P. Venkatareddy (Kanigiri) :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) how many feed mixing plants are there in our State ;

(b) what is the cost of each plant ; and

(c) what are the reasons for selecting those places ; and

(d) whether there is any proposal to start one in Chittoor district ?

Sri P. Thimma Reddy:—(a) Sir, there are three Feed Mixing Plants in the Public Sector in this State.

	Cost Rs.
(b) Feed Mixing Plant, Buddavaram (Krishna District)	31,402
Feed Mixing Plant, Bongir (Nalgonda District.)	83,430
Feed Mixing Plant, Gudlavalleru (Krishna District)	83,430

(c) (1) The sites at Buddavaram, Bhongir and Gudlavalleru have been selected for the following reasons :—

Buddavuram :

(i) It is nearer to the Milk Products Factory which is being established at Vijayawada, for processing of milk and manufacturing milk products. The Feed Mixing Plant provides a constant-in-flow of milk to the factory by distribution of balanced feed to 6,000 milch cattle in the two Key Village Blocks of Kankipadu and Gudlavalleru.

(ii) A site measuring 3.00 acres costing about Rs. 21,000 was donated by the farmers of Buddavarm.

(iii) It is a potential area which can get feed ingredients from surrounding areas where there are number of rice and oil mills,

Bhongir :

(i) The plant is within the area of operation of Intensive Cattle Development Block. Hyderabad for supplying balanced feed to about 1 lakh breedable cows and buffaloes.

(ii) About 3.4 acreas of land has been donated by the milk producers free of cost.

(iii) The site is adjacent to Bhongir Railway Station and there are many mills in the area where feed ingredients are available for preparation of balanced feed.

Gudlavalleru :

(i) The plant is within the area of operation of Intensive Cattle Development Block, Vijayawada.

(ii) The site is close to the main road and the Railway line which provides good transport facilities. There are also a number of rice mills in the area where feed ingredients are available.

(iii) The Feed Mixing Plant can easily cover the cattle feed needs of the four Regional Cattle Development Units at Gudlavalleru, Kankipadu, Movva and Telaprolu.

(d) No, Sir.

శ్రీ టి. వి. రాజన్ :—చిత్తూరులో మిల్క్ ప్రాజెక్టు ప్రారంభించబోతున్నాం అన్నారు. అక్కడ లాండ్ దొరకడం కష్టంకాదు. అక్కడ రైస్‌మిల్స్ కూడా వున్నాయి. రాయలసీమ కరువుప్రాంతం కాబట్టి చిత్తూరులో ఫీడ్ మిక్సింగు ప్లాంట్ పెట్టడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—తప్పనిసరిగా చిత్తూరు, కడప, నెల్లూరు, రాజమండ్రి, వరంగల్ వద్ద కో-ఆపరేటివ్ బేసిస్ మీద ఫీల్డింగ్ ప్లాంట్స్ తయారుచేస్తున్నారు. అక్కడ పశువుల డెవలప్‌మెంటుకు స్కీమ్ పెట్టి ఈ ప్లాంట్‌కూడా పెట్టాలని వుంది. ప్రణాళికలో లేకపోయినా ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదేపరిగా స్కేర్సిటీ ఏరియాలలో కాటిల్ ఫీడ్ తక్కువగా వుంటుంది కాబట్టి ఫీడ్ మిక్సింగ్ ప్లాంట్స్ పెట్టాలని అన్నారు. చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ కె.సి. శ్రీరంగయ్య (పింగనమాల) : —అవంతపురంజిల్లాలో కూడా దీనిని పెట్టడానికి ఆలోచన చేస్తున్నారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—మనవిచేసాను. స్కేర్సిటీ ఏరియాలలో ప్రత్యేకంగా పెట్టడం అవసరమని చెప్పారు. చేయాలనే వుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) : —ఇవి పబ్లిక్ సెక్టార్‌లో వున్నాయిఅన్నారు లాభసాటియైన వ్యవహారంకదా. ప్రవేట్ సెక్టర్‌లో ఎందుచేతలేవు?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ప్రవేట్ సెక్టరులో కూడా చేస్తున్నట్లె వుంది.

శ్రీ కె. మునిస్వామి (సత్యవేడు) :—వీటిలో కృత్రిమంగా తయారుచేసే బడులు నేచురల్‌గా చెయడానికికూడా చాలాఅవకాశాలు వున్నాయి. సత్యవీడువద్ద 200 ఎకరాలు పచ్చికబీడు వుంది. ఇదివరకు మద్రాసు గవర్నమెంటులో ఆక్కడ వుండేది. దానిని వుపయోగిస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఇది కృత్రిమంకాదు. స్వతస్సిద్ధమైనదే. వేరుశెనగ, మొక్కజొన్న కలిసి చేసేది. మద్రాసులో వుండేటప్పుడు డైరీ కాటిల్ ఫారం సత్యవీడు మద్రాసు బోర్డరులో వుండేది. దానిని ఎబండన్ చేసారు. అది తాలూకా లోని పశువులన్ని పోషణచేసే చోటు కాదు. కొన్ని వందల ఎకరాలు వుంది. ఎవరైనా పశువులు పెంచుకుంటే బాగాలు ఇచ్చే అవకాశం వుంది.

Seats in Engineering Colleges

103—

*732 (6484) Q.—Sri P. Subbaiah (Yerragondipalem) :—Will the hon. Minister for Eudcation be pleased to state :

(a) whether the seats in the various Engineering Colleges are going to be reduced by 40 % of the existing strength ;

(b) whether the Polytechnics and Industrial Training Institutes are going to be closed for two years ; and

(c) if so, from when?

The Minister for Education (Sri P. V. Narasimha Rao) :—(a) The intake of the various Engineering Colleges in the State was reduced for the year 1968–69 by about 25%.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఎందుకు సీట్లు తగ్గించారు?

Sri P. V. Narasimha Rao :—In view of the paucity of employment opportunities to those who have already passed.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ప్రవేట్‌గానైనా ఇంజనీర్లు వీడైనా చేసుకునే అవకాశం వుందికదా. ఎందుకు తగ్గించారు?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఆ లెక్కలన్నీ చేసాము. ఎందరు తయారవుతున్నారు, ఎంతమందికి అవకాశాలున్నాయి—లెక్కలువేసే తగ్గించినా బాధలేదనే నిర్ణయానికి వచ్చాము.

శ్రీ సుబ్బరామిరెడ్డి :—25 పర్సంట్ తగ్గించినా విద్యార్థులు రాలేదని విన్నాం నిజమేనా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలకు రాకుండా పోలేదు. పాలిటెక్నిక్స్‌లో కొన్ని సబ్జక్ట్స్‌కు రావేమో.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కడప్పం) :—ఈ తగ్గింపు ఇకముందుకూడా వుంటుందా లేక మరల యధాప్రకారం చేస్తారా పాలిటెక్నిక్స్‌లో డైవర్సిఫైడ్ కోర్సెస్ పెడతారని అంటున్నారు. 1969లో పెడతారా (Polytechnic Schools with diversified courses).

Sri P. V. Narsimha Rao :—Sir, reduction at the moment is confined to 1968-69 At the end of the year, the position will be reviewed. As regards Polytechnics we are trying our best to introduce diversified courses. I hope that in some places at least some diversified courses would be introduced by next year.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—25 పర్సంటు తగ్గింపు దాక్షిణ్యంతో చేసారని అనుకుంటాను. ఇపుడు పాసై వున్న వారికి భృతి దొరికే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారా.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—దానికొరకు పీలైన ప్రయత్నం జరుగుతోంది. చాలాఎక్కువగా అవసరం వుంటుంది అనుకొని అడ్మిషన్లు పెంచాము. ఈ నాటి పరిస్థితులలో రెసిషన్ మొదలైన కారణాంవల్ల ఉద్యోగాలు దొరకవనే నిర్ణయానికి వచ్చి తగ్గించడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) :—కేవలం వుద్యోగాలకోసమే ఈ కోర్సెస్ నడుపుతున్నారా లేపు చదువుకొనే వారికి మాత్రం ఉద్యోగం గ్యారంటివుందా ఉద్యోగ అపేక్ష లేకుండా సాంకేతిక విద్య చదువుకునే వారికి అవకాశం ఇస్తారా

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—సాంకేతిక విద్య చాలా ఖర్చులతో కూడినది. దానిని చదివి బైటకువచ్చే యువతి యువకులకు పీలైనంతవరకు ఎంప్లాయిమెంటు ఆపర్చ్యునిటీస్ ఉండాలనే పద్ధతిలో (All India Council for Technical Education) ఆలిండియా కౌన్సిల్ ఫర్ టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ వారు ప్రతి పంచ వర్ష ప్రణాళికలోను ఎన్ని ఉద్యోగాలు వస్తాయో చూసి ఎన్ని కాలేజెస్ పెడితే బాగుంటుందని అంటారో ఆ ప్రకారం నిర్ణయం తీసుకుంటాము, ఉద్యోగాలు లేకపోయినా విద్య నేర్చుకుంటామనేది ఇంజనీరింగ్‌లో లేదు. మెడిసిన్‌కు ఉండవచ్చు. అందుకే మెడికల్ కాలేజెస్‌లో అడ్మిషన్లు తగ్గించలేదు.

శ్రీ సి హెచ్. ప్రకాశరరావు చౌదరి (రాజమండ్రి) :—ఉద్యోగాలు లేక పోయినా టెక్నికల్ నాలెడ్జి ఇస్తే ఇతర రాష్ట్రాలలోకాని ప్రైవేటుగాకాని మాసుకుంటారు. తగ్గించడం మంచిది కాదేమో ఆలోచిస్తారా

Sri P. V.Narasimha Rao :—While calculating the admissions and the employment opportunities, the possibilities of employment in the private sector also were taken into account. ప్రైవేటుగా ఎందరికి ఇస్తాయనే విషయం కూడా మరచిపోలేదు. ప్రభుత్వంలో ఉద్యోగాలు సంగతి మాత్రమే ఆలోచించలేదు. పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఎంత ఇన్‌వెస్టు చేయబోతున్నాము. ఇండస్ట్రియల్ ఫీల్డులోఎంత ఆపర్చ్యునిటీ ఉంటుంది అనేది లెక్కలోనికి తీసుకునే ఆలిండియా కౌన్సిల్‌వారు చెబుతుంటారు: ఈ పరిస్థితులలో అవసరం లేదనుకుని 25 పర్సంట్ తగ్గించారు. ఇది ఒక సంవత్సరానికి మాత్రమే. 1969 లో ఎంప్లాయిమెంట్ ఆపర్చ్యునిటీస్ ఎక్కువ ఉంటాయనే నిర్ణయానికివస్తే రివ్యూ చేయవచ్చును.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—విద్యను టెక్నికల్ పీపుల్‌ను పెంచడం మన పనా, లేక అన్ ఎంప్లాయిమెంట్ వస్తుందని ఎడ్యుకేషనల్ సంస్థలను ఎత్తివేయడానికి వీలున్నదా ? బేసిక్ థింకింగ్‌లోనే పొరపాటు ఉన్నట్లున్నది.

Sri P. V. Narasimha Rao :—The hon. Member is confusing between general education and technical education. The considerations are entirely different. జనరల్ ఎడ్యుకేషన్ మన అందరికి కొంత విద్య రావలసి ఉంటుంది. అది చాలా అవసరం. దానికి ఉద్యోగావకాశాలకు సంబంధం లేదు ఉద్యోగం వస్తే వస్తుంది, లేకపోతే లేదు. సాంకేతిక విద్య విషయంలో చాలా ఎక్కువ ఖర్చుతో కూడుకున్న విషయం. సాంకేతిక విద్య నేర్చుకున్న వాడు సాంకేతిక క్షేత్రంలో రేపు తనకు ఉద్యోగావకాశాలుకాని స్వంత ఉద్యోగం వెల్ప్-ఎంప్లాయిమెంటుకావి అవకాశం ఉంటేనే అర్థం ఉంటుంది. వేలాది ఇంజనీర్లను డాక్టర్లను తయారుచేసి వదలిపెట్టడం భావ్యం కాదు. సాంకేతిక విద్యా విధానం ఉద్దేశమే అది కాదు. This has to be related to the needs of the society. It has to be related to the needs of the industry and the capacity of the industry to take them in. This is an accepted principle all over the world.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఇటీవల గుంటూరులో బాలికలకు ఒక పాలీటెక్నిక్ స్థాపించారు. ఆ జిల్లాలో అన్ ఎంప్లాయిమెంటు ప్రశ్న లేదా ? ప్రభుత్వ పాలసీ ఒక ప్రక్క తగ్గించడం, మరొక ప్రక్క పెంచడమా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—బాలికలకు పాలీటెక్నిక్ విధానాన్ని ఇదివరకే ఒప్పుకోడం జరిగింది. అవి ఎక్కువగా వేవు. 3, 4 ఉన్నాయి. అక్కడ ప్రత్యేకంగా స్త్రీలకు వారి పరిస్థితులకు అనుగుణమైన కోర్సెస్, కేటరింగ్ వంటివి పెట్టడం జరుగుతుంది. డైవర్సిఫైడ్ కోర్సెస్ పెడితే అన్ ఎంప్లాయిమెంటు ఉంటుందనుకోడం లేదు. కాబట్టి తెలిచారు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :—ఈ రోజు ఉన్నటువంటి తిడ్మిషన్సు చేటు చూసినప్పుడు నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో మొత్తం తయారయిన గ్రాడ్యుయేట్సుకి వచ్చే ఎంప్లాయిమెంటు అపర్చునిటీసుకి యీ రెండింటికి డిస్పారిటీ ఎంత ఉంటుందో ఆంచనా ప్రభుత్వానికి ఉందా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—డిస్పారిటీ ఉంది. అందుకనే నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళిక వచ్చే సంవత్సరం ప్రారంభం కాబోతున్నది. దాని రూపురేఖలు తెలియదు. గత మూడు సంవత్సరాలుగా ఓన్లి యాన్యువల్ ప్లాన్స్ నడుపుతున్నాము. అందులో ఏమీ వృద్ధిఅంటూ లేదు. గత సంవత్సరం ఏమీలేదు. We are only marking times. That is why, to be on the safe side, we have reduced it only by 25 per cent, with a view to reviewing it next year, if necessary.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—డ్రాఫ్టు ప్లాను యిప్పటికే యిచ్చారు కదా.

Sri P. V. Narasimha Rao :—What is the use of making draft schemes on the basis of draft plan. We must know the final figures—how many opportunities are going to be created. We have got

several drafts so far. Which draft is going to be finalised and which is going to be dropped out–we do not know.

Sri G. Sivayya (Puttur) :—Due to this reducing of seats by 25 per cent was there any retrenchment in the teaching staff of the technical institutions: if so, how much money are we able to save on that account?

Sri P. Narasimha Rao :—No, Sir, there was no retrenchment.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (చోడవరం) :—అధ్యక్ష ఇప్పుడు మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ సైన్సైటీస్‌కి ఉన్న సీట్లనుబట్టి సాంకేతిక విద్యా విధానం పరిశీలన చేయడం జరుగుతుందని చెప్పారు. డాక్టర్లు సేవ ప్రజలకు అవసరంలేదని భావించారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—నేను యిప్పుడే మనవిచేశాను. మెడికలు కాలేజెస్ అడ్మిషన్సులో ఒక సీటుకూడా తగ్గించలేదు. తగ్గించాలనే మాట వచ్చినప్పుడు గట్టిగా చెప్పాము. డాక్టరు యింజెక్షన్సు వేసుకునైనా బ్రతుకుతాడు. వారికి ఉద్యోగాలు యివ్వవలసిన అవసరంలేదు. వచ్చే సంవత్సరం పాసయే డాక్టర్లు అందరికీ గవర్నమెంటు ఉద్యోగాలు యిచ్చే పరిస్థితిలో ఉండదు. సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంటుకు అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి తగ్గించలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇంజనీరింగు వారు ఎంత పొటన్షియలు కావాల్నో అంతవరకు చేశాము అన్నారు. ఇంకొక ప్రక్కను రిజెక్టుచేసి పంపించారు. ఇంకొక ప్రక్కన చదువు చెప్పిస్తున్నారు. వారందరికి ఉద్యోగాలు గ్యారంటీ యిస్తుందా?

Sri P. V. Narasimha Rao :—I want to place one fundamental fact before the House Sir. We are educators, we are not employers. Employers give us their requirements from time to time, from plan to plan. We try to turn out young men and women equipped as they want them to be equipped for the opportunities they create. But if something goes wrong in the planning or in the general situation of the country like Chinese Aggression or some such thing and if there is recession and if some of these people are thrown out of employment, it is none of our fault; but still we have to be alive to the situation and see that the admissions are adjusted accordingly from time to time. It cannot be absolutely accurate, but it has to keep in view the changes that take place from time to time.

శ్రీ వి. రామారావు :—ఇప్పుడు క్రొత్తగా పాలీటెక్నిక్ కాలేజీస్ కావాలని పబ్లికు కోరినట్లయితే దానికి ప్రభుత్వం పెట్టే కండిషన్సు ఏమిటి? అట్లా చేసినప్పుడు ఎలా చేస్తారా?

Sri P. V. Narasimha Rao :—At the moment, we are not encouraging the opening of any new polytechnics for obvious reasons

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్ష, వారు ప్లానింగు మినిష్టరుపైన నిందమోపుతున్నారా: ఎడ్యుకేషనిస్టునా ఎడ్యుకేటు చేయడమే, కాని ఎంప్లాయిమెంటు ప్లానింగుకి సంబంధించినది అని బాధ్యత వారి నెత్తిన వేస్తున్నారా

Sri P. V. Narasimha Rao :—I take full responsibility as educator and on seventeenth responsibility as a planner Still I concede that there should be some relation between the planning and education. But the plan itself can go wrong for various reasons which we are not able to foresee at the time of planning. అది నేను మనవిచేశాను.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (సంతనూతలపాడు) :—అసెంప్లాయిడ్ ఇంజనీరింగ్ గ్రాడ్యుయేట్సుకి సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు ట్రెయినింగు స్కీము ఓపెన్ చేశారు. అదే ట్రెయినింగు స్కీము పబ్లికు సెక్టారులో ఫ్యాక్టరీసులో ఉద్యోగాలు అని ఇంజనీర్సుకు ట్రెయినింగు యిచ్చే పద్ధతి ప్రభుత్వములో ఆలోచిస్తారా?

(No Answer)

AGREEMENT ON TUNGABHADRA HIGH LEVEL CANAL

104—

*443 (005) Q.—Sri Vavilala Gopalakrishnaiah :—Will the hon Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether any agreement was reached in June 1956 with Sri K. Manjappa, the then Chief Minister of Mysore on Tungabhadra High Level Canal ; and

(b) if so, what are the conditions and whether a copy of it be placed on the Table of the House ?

The Minister for Co-operation (Sri K. Vijayabaskara Reddy) :—(a) Yes, Sir ; Sri Manjappa was then a Minister of Mysore Government and not Chief Minister.

(b) During the Conference it was agreed that the waters of High Level Canal should be shared in the ratio of 35 : 65 between Mysore and Andhra and that the sharing of the cost of common works of the canal should generally be on cusec mile basis. A copy of the Summary Record of proceedings of the Interstate Conference on High Level Canal held at Bangalore on 18th June, 1956 is placed on the Table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE
WITH REFERENCE TO CLAUSE (b) OF L.A.Q No 7(05
(SARRED) [*104]

Summary Record of the Proceedings of the Interstate Conference on the Tungabhadra High Level Canal held at Residency building, Bangalore on 18th June, 1956.

The conference was held under the Chairmanship of Sri V. T. Krishnamachari, Deputy Chairman, Planning Commission and the following participated :

Government of Andhra

1. Sri N. Sanjeeva Reddy, Deputy Chief Minister of Andhra
2. Sri V. V. Subramaniam, I. C. S., Secretary, P. W. D.
3. Sri L. Venkatakrishna Ayyar, I. S. E., Special Chief Engineer for Irrigation.

Government of Mysore

1. Sri Kadidal Manjapp, Minister for Revenue and Public Works.
2. D. R. Nagan Gowed, Minister for Agriculture.
3. Sri D. K. Srinivasachar, I. A. S Secretary, P. W. D.
4. Sri Balasubramaniam, Secretary, Planning.
5. Sri Anantachar, Chief Engineer.
6. Sri D'sa, Chief Electrical Engineer.

Government of India

1. Sri Kunwar Sain, I. S. E., Chairman, Central Water and Power Commission, New Delhi.
2. Sri S. Swayambu, Chief Natural Resources Division, Planning Commission, New Delhi.
3. Sri Ripudaman Singh, I. S. E., Deputy Secretary, Ministry of Irrigation and Power, New Delhi.
4. Sri George Ommen, Director (Dam Designs), Central Water Commission, New Delhi.

Thungabhadra Board

1. Sri B. K. Gokhale, I. C. S. (Retd.), Chairman, Tungabhadra Board,
2. Sri A. R. Venkataraman, I. S. E., Chief Engineer (Irrigation Branch) and Secretary, Tungabhadra Board.

Opening the discussions, the Deputy Chairman invited reference to the provisions regarding the High Level Canal in the States Re-organisation Bill H stressed the need for an agreement between the parties so that the work could start urgently.

2. Sri Kanwar Sain made a brief comment on the Central Water and Power Commission's technical report which was circulated earlier as a basis for the sharing of waters. On page 22 he pointed out a correction to the factor 6½ which should be changed to 8·2 and that as a consequence the share of water would become 30:70 instead of 28 : 72 for Mysore and Andhra.

The Deputy Chairman, then enquired from the State Engineers what would be the quantity of water available for release through the High Level Canal. The Chief Engineers of both Mysore and Andhra stated that a figure of 50,00 million cubic feet would be a reasonably correct estimate and this was also confirmed by Sri A. R. Venkataraman . It was however agreed that allowing for some marginal adjustment, the availabil ty could be taken to be in the range of 45 to 5 T. M. Cft.

4. After exchange of views it was unanimously agreed that the waters of the High Level Canal should be shared in the ratio of 35 : 65 between Mysore and Andhra.

In regard to the implementation of the scheme, it was agreed that the execution of all the common works in respect of the High Level Canal should be undertaken by the Tungabhadra Board and that the Chief Engineer of the Board should undertake immediately the Planning and design of the canal with such changes as may be required as a result of the sharing now agreed to. In doing this the

Chief Engineer of the Board should act convenor and evolve the designs in close consultation with the Chief Engineers of Andhra and Mysore.

It was also agreed that the sharing of the cost of the common works of the canal should generally be on cusec mile basis.

5 Sri V. T. Krishnamachari congratulated the representatives of the two States on the spiriti of accommodation shown by them. He observed that all the preliminary works should be taken in hand as early as possible with a view to utilising fully the services of the staff with the Tungabhadra Board.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఏ ప్రొపోర్షనులో పెడతారు? వారు ఎంత యిచ్చారు? ఎంత వస్తున్నది. అబ్జెక్షన్సు వస్తే ఎటు చేస్తున్నారు?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర్‌రెడ్డి :—వాటరుకి సంబంధించినంతవరకు అబ్జెక్షన్సు ఏమీ లేవు. కాని ప్రాజెక్టు పూర్తికాలేదు. ఖర్చులు హూసెక్-మైల్ బేసిస్‌లో ఇదే ప్రొపోర్షనులో పెట్టుకోవాలని అనుకుంటున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—కపులాపురం దగ్గర బ్రీచి చేస్తే అగ్రిమెంటులో ఉండి కాబట్టి ఆపము అని చెప్పారు. ఏమి చేశారు? అగ్రిమెంటు ఏ విధముగా సహాయపడుతుంది? లోలెవెలు దగ్గర బ్రీచి చేసి వాటరు తీసుకుని యిక్కడ నీరు లేకుండా చేశారని మీకు తెలుసునా?

శ్రీ కె విజయభాస్కర్‌రెడ్డి :—వారు చెప్పింది లోలెవెలుకు సంబంధించిన విషయం. దానికి మన ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా చెప్పింది. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టుకి సెంట్రలు వాటరు బోర్డు ఉంది దాని ద్వారా రెగ్యులేటు చేస్తారు వారికి ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా చెప్పారు. బ్రీచెస్ వల్ల రైతులకు పంటలకు చాలా నష్టంవస్తున్నది కాబట్టి బ్రీచెస్ లేకుండా చేయాలని ఖచ్చితంగా మన ప్రభుత్వం చెప్పింది.

RELEASE OF NAGARJUNASAGAR WATER

105 —

* 238 (508) Q.—Sri C. V. K. Rao :—Will the hon. Minister for Co operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Secretary to Union Government, Food and Agriculture advised the State Government on October 30 h, to supply Nagarjunasagar water to 10 lakh acres for cultivation in ensuing season so that SLO's 105 variety of Paddy could be grown as second crop and harvested in 10[illegible] days; and

(b) if so, what action is taken?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy : (a) Yes, Sir. The suggestion of the Secretary to Government of India, Ministry of Food & Agriculture

was for the utilisation of Nagarjunasagar Project waters in the Krishna delta during the Rabi season of 1967-68, as detailed below:

Early second crop :

(i) With water available from 1st January to 30th April.	2 lakh acs WET 4 lakh acs. DRY

Late second crop :

(i) With water available from 25th February 1968 to 15th May, 1968.	3 lakh acs. WET LO 6
	1 lakh acs. DRY y-brid Bajra.
Total :	10 lakh acs.

(b) In pursuance of the suggestion of the Secretary to the Government of India Ministry of Food & Agriculture an extent of 3.5 lakh acres of *early* second crop and another 3.5 lakh acres of *late* second crop was localised in Krishna Delta. Against this area, water was supplied from the Nagarjunasagar storage for a total extent of 5.18,12 acres, *both* under early and late second crops during the Rabi season of 1967-68.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్ష, ఈ పీరియడులో ఎస్ ఎల్. ఓ. 105 వెరైటీ మొత్తం ఎంత పండిందో చెప్పగలరా ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—I want notice, Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—బ్యారేజి క్రింద, నాగార్జునసాగరు క్రింద లోకలైజేషన్‌లో సెకెండు క్రాప్ విషయంలో మార్పు ఏమి వచ్చింది ? బ్యారేజి క్రింద లక్ష ఎకరాలకంటె యివ్వలేదు. 4,50,000 ఎకరాలకు నాగార్జునసాగర్ సెకెండు క్రాప్‌కి యిస్తామని చెప్పినట్లు తెలుస్తుంది. ఏ రోజువరకు ఉంటుంది ? ఈ తేడా ఎందుకు వచ్చింది ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—అధ్యక్ష, ఖచ్చితంగా చెప్పాను. 67-68 కి సంబంధించినంతవరకే. పోయిన సంవత్సరం నాగార్జునసాగర్ రిజర్వాయరు లెవెలునుబట్టి ఫిబ్రవరి ఆఖరుదాకా తరువాత నాగార్జునసాగరు కెనాల్సుకి నీరు రాదనే ఉద్దేశ్యముతో కృష్ణా డెల్టాకు వదిలి పెట్టాము. కొయినా ప్రాజెక్టు నుంచి నీరు వచ్చి నందువల్ల నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టుకు నీళ్లు యివ్వడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది, సెకెండు క్రాప్‌కి సంబంధించినంతవరకు నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టుదారులకు ప్రథమ ప్రిఫరెన్సు యిస్తున్నాము. తరువాత కృష్ణా డెల్టాకు యిస్తున్నాము. నాగార్జున ఆయకట్టు లెప్టు, రైటు కెనాల్సు రెండూ కూడా డెవలప్ అయి రెండవ పంట వేసుకోవచ్చునని చెప్పడం జరిగింది. ఏప్రిల్ 15 వరకు

నాగార్జునసాగర్ కెనాల్స్ తెరువబడి ఉంటాయి. దానివల్ల కృష్ణా డెల్టాకు తక్కువ వస్తుంది. కృష్ణా కలెక్టరు, గుంటూరు కలెక్టరు మేము యిచ్చే నీటితో సర్దుబాటు చేసి పోయిన సంవత్సరం పండినంత పండిస్తామని చెబుతున్నారు.

శ్రీ ముదిలివాబు పరాంకుశం (ఉనుకూరు) :—F L O 105 అనేరకం పండించాలని ఉత్తర్వు వచ్చినట్లు చెప్పారు. F. L. O. 15 అనేది ఉందని నాకు తెలుసు. F. L. O. 105 అనేది వున్నదా ? అది తప్ప యింకోటి పండించ కూడదని నిషేధం వున్నదా ? రెండో పంట ఏవరి వంగడాన్నైనా వైతు వేసుకోటానికి అభ్యంతరం వున్నదా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి : — అది F. L. O. 15. అది పండించి తీరాలని కాదు. అది అయితే తొందరగా వస్తుందని ఎగ్రికల్చర్ సెక్రటరీ ఇచ్చిన సలహా.

IRREGULARITIES IN ANAKAPALLI CO-OPERATIVE MARKETING SOCIETY

106—

* 619 (52 8) Q.— Sri V. Palavelli :— Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state ;

(a) whether the Deputy Registrar of Co-operative Societies, Anakapalli has received any petition dated 11-1-1961 from the members of the Anakapalli Co-operative Marketing Society Limited, Anakapalli, Vishakapatnam district against the president and the Board of mangement of the above society alleging that they have committed many irregularities and they are misusing office and thus causing financial loss to the society;

(b) if so, what action has been taken so far ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— (a) Yes, Sir. The petition is dated 10-1-1968 and not 11-1-1968.

b) The Deputy Registrar of Co-operatives Societies, Anakapalli ordered an enquiry, on 17-1-1968, under Section 51 of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Act, 1964 into the affairs of the society. The enquiry was completed on 29-2-68. The President of the Society filed a writ petition (No. 1185/68) in the High Court and obtained, on 5-3-68, stay of further proceedings in pursuance of the enquiry. Further action on the enquiry report was therefore held over, The writ petition has since been dismissed. Necessary further action will be taken in the matter.

వారి పిటిషన్‌లో చెప్పినంత సీరియస్‌మిచ్చీఫ్ కాదు ఏవో ఫార్మాలిటీస్‌లో వున్న లోపాలు తప్ప యింకేమీ లేదు. ఏమి చర్య తీసికోవాలనేది ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వుంది.

Sri V. Palavelli :— What are the allegations made in the petition, Sir ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—There are number of allegations of so many times. but I may add that subsequently after the dismissal of the writ he enquiry has been finalised..

Sri V. Palavelli :—There are very serious allegation Sir. 13 వేల రూపాయలు ప్రెసిడెంట్ ఆఫ్ ఎక్రైప్రియేట్ చేశాడనేది సీరియస్ ఎలిగేషన్. చాలా స్యూట్స్ వున్నాయి. అతనే చెప్పాడన్నాడు. అతనే పిటీషనరు. చాలా సీరియస్ ఎలిగేషన్స్ వున్నాయి. అవన్నీ ప్రూఫ్ అయ్యాయి. దీని మీద స్యూట్ నోట్ కలెక్టరుకు ఇవ్వటం జరిగింది. దీనిని ఆపు చేయకుండా వెంటనే action తీసికొంటారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—చేసిన ఎలిగేషన్స్ అంత సీరియస్ అయినవి అని విచారణలో తేలలేదు.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—ఎందుకు సూపర్‌సీడ్ చేయకూడదని కలెక్టరు నోటీసు ఇచ్చారు.

Sri K. Vijaya Bhasker Reddy :—That is for different cause.

శ్రీ జి. అప్పారావు (జాజి):—అయనకు ప్రమోషన్ ఇచ్చే అవకాశం వున్నదా ?

(No Answer)

T. V. Arrangement At T. T. D.

107—

* 61 (63.4) Q.— Sri P. O. Satyanarayana Raju (Yemmiganur):- Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether there are proposals to make T V. arrangements in Sri Venkateswara Swamy Temple at Tirupathi to facilitate pilgrims to hove darshan of the deity when various sevas are performed;

(b) if so, how much would it cost; and

(c) when is it likely to be arranged?

(The Minister for Co-operation deputised the Minister for Endowments and answered the question)

(Sri K Vijayabhaskara Reddy: (a), (b) & (c) A suggestion has been received by the T. T. Devasthanams for televising (through closed circuit television). the Vigraha of Lord Venkateswara at Tirumala to anable pilgrims to have darshan of the deity through Television even when they are not personally in front of the Lord's Vigrah. The suggestion is being examined by theT. T. Devasthanams.

యాత్రికులు స్వయంగా శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామి వారి విగ్రహం ముందుకు వెళ్ళకుండానే టెలివిజన్ ద్వారా స్వామి వారిని దర్శనం చేసుకోటానికి వీలుగా తిరుమలలో శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామి వారి విగ్రహాన్ని టెలివిజన్‌లో చూపాలని తిరుపతి, తిరుమలవారికి ఒక సూచన చేయబడింది. తిరుపతి తిరుమల దేవస్థానం వారు ఈ సూచన పరిశీలిస్తున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మరి దేవాలయాలలోవున్న ఆద్దాలు పగులకొడతారా?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు (హిందూ దేవాదాయ ధర్మాదాయశాఖామంత్రి) —ఆద్దాలు ఎక్కడ వున్నాయో గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెబితే వాటిగురించి పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—వారిష్కరులు చూడటానికి వీలులేదని నిషేధించిన దేవాలయాలన్నిటిలో దేవునికెదురుగా ఆద్దం పెడతారు. దానిలో దేవుడు కన్పిస్తాడు.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు; —ఆ నిషేధం మన రాష్ట్రంలో ఎక్కడాలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మరి ఆద్దాలను ఎందుకు పుంచారు?

(No Answer)

DEEP DRILLING MACHINES

108—

*9 4-A (5361-X) Q.—Sarvasri P. Ramachandra Reddy, (Atmakur) R. Mahananda and Dhanenkula Narasimham (Udayagiri):—Will the hon Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the district-wise number of Deep Drilling machines relating to the underground water survey that are in the State :

(b) whether the ryots have to pay any fees for utilizing the same; and

(c) if so, the rate ?

Sri P. Thimma Reddy :—(a) No deep hole drilling equipment is purchased for ground water survey, as such: but two units of deep hole drilling machines were purchased for deep drilling purposes. These are stationed at Hyderabad and Kurnool ;

(b) & (c) Yes, the hire charges are levied at Rs. 30 per day, excluding other expenses, such as, cost of fuel and transport.

(a) భూగర్భ జలాన్ని పరిశోధించే డ్రిల్స్ మనకు లేవు. మనదగ్గర బండలను పగులగొట్టే యూనిట్స్ వున్నాయి. వారికి వేరే ఎక్విప్‌మెంట్స్‌పెట్టి భూగర్భజలాన్ని పరిశోధించడానికి ఉపయోగిస్తున్నారు.

(b) and (c) దానికి hire charges వున్నాయి. దానికి 30 రూపాయలు. మూనె ట్రాన్స్‌పోర్టుకాక. ఆ పాడుగ మార్చాలనికూడా ఆలోచనలో వుంది.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి: —అలాంటి మిషనులు నెల్లూరుజిల్లాలో ఏమైనా వున్నాయా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—నెల్లూరుజిల్లాకు 3 పంపాలని అనుకొన్నాము. పిట్స్ కావలసివస్తే అవి తెప్పించారు.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ):—అనంతపురం జిల్లాకు పంపిన రిగ్స్‌బాగా పనిచేస్తున్నాయి. ఒక్కొక్క బావి తవ్వటానికి త్రవ్వుతున్నాయి. పూర్వం అనంతపురం జిల్లా Ground water survey జరిపి అక్కడ నీరు లేదని తెలిపారు. తిరిగి సర్వే చేయించి ఈ రిగ్స్ రైతాంగానికి సప్లయి చేయిస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—ఆలోచించవలసిన విషయం.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:—నెల్లూరుజిల్లాకు రిగ్స్ ఎప్పుడు పంపిస్తారు: ఎప్పుడు perfect అయి వస్తాయి?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—త్వరలోనే వస్తాయి. Next month రావచ్చు.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి:—భూగర్భ జలోద్ధరణయంత్రం విశాఖపట్టణానికి పంపే యేర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—తప్పనిసరిగా పంపాలని అనుకొంటున్నాము.

శ్రీ చౌదరి సత్యనారాయణ (పొందూరు):—కరువుప్రాంతాలలో భూగర్భ జలానికి సర్వే చేయిస్తామని చెప్పారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఇంతవరకు చేయించలేదు, రైతులు కొంత డబ్బు యిస్తే చేస్తామంటున్నారు. కరువుప్రాంతాల్లో డబ్బు collect చేయకుండా చేయటానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—మిషనరీ లేకపోతే యితర దేశాలనుండి తెప్పిస్తున్నాము అన్ని జిల్లాలకు పీలైనంత యెక్కువగా సరఫరా చేయాలనుకుంటున్నాము.

శ్రీ ధనెంకుల నరసింహం:—ఈ యంత్రాలు మన దేశంలో లేనప్పుడు ఇతర దేశాలనుండి తెప్పించటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—ఇప్పుడు తెప్పిస్తున్నాము. కేంద్రప్రభుత్వం ఫారిన్ ఎక్స్చేంజి ఇవ్వటం జరిగింది. బ్రిటన్ అమెరికాలనుండి తెప్పించటానికి orders పంపించాము. కొన్ని వస్తున్నాయి.

శ్రీ కె. ఆంజనరెడ్డి (హిందూపూర్):—కిరోసిన్ పెట్రోలు తీసే యంత్రాలు ఈ కరువు ప్రాంతాల్లో భూగర్భ జలాన్ని బయటకు తీయడానికి ఉపయోగించి వాటిని రప్పిస్తారా? అనంతపురంలో త్రాగునీటికి ఉపయోగించేవి వస్తున్నాయికాని వ్యవసాయానికి సంబంధించిన డ్రిల్స్ రావటంలేదు.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—అవి వ్యవసాయానికి ఉపయోగించితే ఫస్ట్ ప్రయారిటీ త్రాగునీటికి యివ్వబడింది.

శ్రీ వీరారెడ్డి (బద్వేలు):—కడప జిల్లాకు ఈ మిషన్స్ ఇచ్చారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—ఆ వివరాలు లేవు.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ (చేవెళ్ల):—అధ్యక్ష, బోర్ చేస్తుంటే నీరు రాకుండా వచ్చినట్లయితే బహుశా drilling వేసేటప్పుడు వాళ్ళు fail అయితే రైతుల దగ్గర charges తీసుకోకుండా ఏమైనా సహాయం చేసేదానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:— అది ఆలోచనలో వున్నపుడు. ఎక్కడైతే సాధారణంగా ఈ bores వేస్తున్నప్పుడు fail అయినప్పుడు ఆ ఖర్చులంతా రైతు భరించడం చాలా కష్టంగా వుంటుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఆ విషయం ఆలోచిస్తుందండి.

AREA UNDER HYBRID NAPIER

109—

* 654 (5927) Q.—Sri P. O. Satyanarayana Raju :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the area covered by Hybrid Napier during the year 1967-68 in our state ;

(b) whether it is extended to all the districts in our State ; and

(c) if not, whether steps would be taken to popularise it ?

Sri P Thimma Reddy :—(a) Sir 845.51 acres (b) It is extended to all the Districts except Khammam District.

(c) The Hybrid Napior is intended to be popularised under Key Village Blocks located eitner in Milk shed areas or in bred traets There are no such blocks in Khammam District. The same will be considered in future subject to availability of funds and after justifying the feasibility of establishing such blocks in Khammam District.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:— అయితే కాకుండా అధ్యక్ష ప్రతి జిల్లాలోకూడా ఎక్కడెక్కడైతే lift irrigation అంటే బావులుకానిbore wells కాని మిగతా lift irrigation వుంటాయో అక్కడంతాకూడా ఈ Hybrid Napier ఈ సంవత్సరం విస్తరణ చేసేదానికి ప్రత్యేకమైన ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాము.

Sri P. O. Satyanarayana Raju :—What are the places covered by the Hybrid Napier in Kurnool District, Sir ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడి:— ఇది ఒకచోట అని ఉండదు. ఎక్కడైతే రైతులు 10 సెంట్లో, 5 సెంట్లో, ఎకరమో అర్ధ ఎకరమో పెట్టుకుంటారో అక్కడంతా యిస్తుంటారు.

CLOSURE OF GOVERNMENT TRAINING SCHOOL AT SRIKAKULAM

110—

*978 (5360-G) Q.—Sri K. Krishna Murthy, (Harichandrapuram) :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there is an proposal with the Government for closing the Goverament Training School in Srikakulam Town.

(b) if so, the reasons thereof; and

(c) what is the benefit derived by abolishing the Training School at Srikakulam ?

Sri P. V. Narasimha Rao: —(a) No, Sir,

(b) & (c) :—Do not arise.

CO-OPERATIVE FINANCE CORPORATION

111—

*653 (5932) Q.– Sri P. O. Satyanarayana Raju :—Will the hon. Minister for Co-operative be pleased to state :

(a) whether there are proposals before the Government to establish Co-operative Finance Corporation in our State ;

(b) if so, when is it likely to be started ; and

(c) the proposed outlay of the Corporation ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

SUPPLY OF AMMONIUM SULPHATE FROM MADRAS PORT

112—

*686 (5862-L) Q. –Sarvasri K. V. Gangadhar (Nizamabad) and R. Bhoom Rao (Bodhan) :—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) the quantity (in tons) of Ammonium Sulphate supplied from Madras Port to the District Co-operative Marketing Society, Nizamabad during the months of January and February, 1968 ;

(b) whether it has been brought to the notice of the Government that most of them are salt bags ; and the ryots who used most of the quantity made a complaint about the matter to the District Agricultural Officer ;

(c) if so, the action taken against those responsible for the adulteration ;

(d) whether the Government propose to pay compensation to the said ryots ; if so when ; and

(e) whether it is a fact that when the Marketing Society refused to take delivery of this material the Registrar of Co-operative Societies asked them to take delivery ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— (a) A quantity of 344 tonnes 696 Kgs. of fertilisers was moved from Madras Port to District Co-operative Marketing Society, Nizamabad by road during January and February, 1968.

(b) Some cultivators of Makloor village, who have taken delivery of Ammonium Sulphate from Hybrid seeds Co-operative Society, Makloor, have complained to the District Agricultural Officer, Nizamabad on 6-2-68 that the stocks supplied by the Society were not pure Ammmonium Sulphate.

(c) The matter was referred to C.I.D. for invetigation and for booking the culprits. Its result is awaited.

(d) The Government is not responsible for the lapse and hence Government compensating the ryots does not arise. However, the District Co operative Marketing Society, Nizamabad exchanged 1'1 bags of genuine stuff valued at Rs 3, 85-50 for the alleged adulterated stuff. Some of the cultivators who used the adulterated stuff, ha e also been advised to receive genuine stocks from the godowns of the District Co operative Marketing Society, Nizamabad even on production of the original bills.

(e) On receipt of complaints from the transport contractors alleging that the District Co-operative Marketing Society is refusing to take delivery of stocks. the Registrar of Co-operative Societies has issued instructions to the Society to accept delivery of stocks brought by the Contractors on panchanama to avoid hardship to them

(ఎ) జనవరి 68 లో 344 టన్నుల fertilizer నిజామాబాదుకు తెచ్చారు.

(బి) మక్కూరు గ్రామంలో యిచ్చిన అమ్మోనియం సల్ఫేటు, హైబ్రిడ్ సీడ్స్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీవారికిచ్చినవి; ఆ st cks సరిగాలేవని compla nt వచ్చింది.

(సి) C I D వారు ఈ విషయమై investigate చేస్తున్నారు.

(డి) ఇది ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేదు. కాని జిల్లా Co-operative Markting Society వారు వారికిచ్చినది కొంత బాగా లేదని ఆ సరుకును మరి వెనుకకు యిచ్చారు. ఇది ఎక్కడ చెడిపోయిందనే విషయమై C I D వారు దర్యాప్తు చేస్తున్నారు. దాని విషయమై ఫలితం తేలినతరువాత తగినచర్య తీసుకోబడుతుంది.

(ఇ) ఈ విషయమై complaint వచ్చినవెంటనే Marketing Society వారు తెచ్చిన ఎరువును తీసుకోడానికి నిరాకరించారు. దాని పైన Registrar of Cooperative Socities వారు ఆ సరుకును సంచాయితీనామా చేసి తీసుకోమని ఆదేశాలిచ్చారు.

శ్రీ కె. వి. గంగాధర్:—అధ్యక్ష; ఎప్పుడైతే రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ కోపరేటివ్ వారు ఆ మార్కెటింగ్ సొసైటీవారు ధిక్కరించిన తరువాత పంచనామాచేసి మరి అదే సరకును తీసుకోమని. రైతులకివ్వడానికి stock చేసుమని చెప్పడం జరిగింది. కారణమేమిటి? రెండవది Transport చేసే అధికారం స్థానిక D C M S దా లేక రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ Cooperative Societies దా ఆ ఖర్చు ఎవరు పెట్టుకుంటారు?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర్‌రెడ్డి:—పంచనామాచేసి తీసుకోమన్నతరువాత పచ్చిన యిబ్బంది కాదది, అంతకుముందే వున్నది. Complaint వచ్చినతరువాత Co'lector గారు certain officers ఇతర వుద్యోగస్థులు చూసి పంచనామా చేసి దానిని D.C M.S. వారు తీసుకోడానికిగాను ఆదేశించారు. రిజిస్ట్రారుగారు పంచనామా చేసి మంచిదేకదా అని తీసుకోమన్నారు. మొట్టమొదట జిల్లా మార్కెటింగు సొసైటీవారు తీసుకొని కొంత కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలకిచ్చారు. ఆది తేలినతరువాత వెంటనే D strict Marketing Society వారుకూడా జిల్లా కలెక్టరుకు చెప్పారు. యిది transport లో వచ్చివుంటుండనే భావంతోనే జిల్లా కలెక్టరుగారికి తెలియజేసి, కలెక్టరుగారు ఆదేశించిన తరువాతకూడా వారికిచ్చిన సరుకునుకూడా replace చేశారు.

శ్రీ బి నరసింహారెడ్డి :—అధ్యక్షా, అసలు ఈ కన్‌ఫ్యూజన్‌కూడా ఎందుకంటే ఆ అమ్మోనియా బస్తాలలో ఎక్కువభాగం ఉప్పు వున్నది అనేది యిక్కడ compldint. అసలు అది చాలా serious అయిన విషయంకదా. అదేదో చెడిపోయినట్లుగా ఈ మంత్రిగారంటున్నారు. అసలు ప్రశ్నను ఆయన గమనించలేదని నేననుకుంటున్నాను. చెడిపోయిన సమస్యకాదు. అసలు సరకులో చాలాభాగం ఉప్పు వున్నదని, అమ్మోనియా కాదని అందువల్ల ఈ విషయమై serious గా, యిప్పుడు ఈ డొంకతిరుగుడు వ్యవహారంగా కాకుండా, విచారణచేసి తేల్చవలసిన విషయం. ఇప్పటికే అది ఉబ్బో, అమ్మోనియాయో తేల్చలేని పరిస్థితి ఎందుకు కొనసాగుతున్నదని?

శ్రీ కె విజయభాస్కరరెడ్డి :—వారు ఏదేదో పూహిస్తే నేనేమి చెప్పలేను. కాని, వాస్తవాన్నిగురించి వారు చెప్పినవిషయాలే నేనూ చెప్పాను. సరిగా వారు వినలేదు. C. I. D. వారు దానిని serious గా investigate చేస్తున్నారు. ఇది serious అని నేను మొదటనే చెప్పాను. నిజంగా ఉప్పు ఉంది అనే విషయం తెలిసే, complaint వచ్చింది అందువల్లనే Collector, Dt. Dy Registrar తరువాత తక్కిన ఉద్యోగులందరిపైనా కూడా చర్య తీసుకొనాలని, ఎవరైతే దీనికి బాధ్యులో వారిపైన కఠినమైన చర్య తీసుకోవాలనే ప్రభుత్వంయొక్క ఉద్దేశ్యం.

శ్రీ కె. వి గంగాధర్ :—Transport గురించి దయచేసి వారు చెప్పాలి. Transport విషయంలో అధికారం Registrar కి వుందా లేక స్థానిక D C M S. కి వున్నదా? దీనివలననే యిదంతా తేలుతుంది అసలు.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—అధ్యక్షా, అప్పుడు దీని transport చేసిన సందర్భంలో Registrar గారు ఒక centralised system introduce చేశారు. కాబట్టి అది Registrar గారిదే.

శ్రీ కె. సి. శ్రీరంగయ్యనెట్టి :—అధ్యక్ష, ఇది జరగబట్టి సుమారు 11 నెలలు అవుతోంది. C.I.D. వారు enquire చేస్తున్నారన్నారు ఇంకా యింతవరకూ report రాలేదా? అది ఎప్పుడువస్తుందో కాస్త తెలపిస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—దీనిగురించి ఈ వేళ తీవ్రంగానే investigation జరుగుతున్నది అధ్యక్ష. నేను ఈనాటికి exact position చెప్పలేనుకాని దానిపైన కొంతవరకు చాలాముందుకు పోయింది. దానిపైన తీవ్రంగానే చర్య తీసుకుంటారని చెప్పగలను. Separate notice యిస్తే exact position చెప్తాను.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :—అధ్యక్ష, అమోనియా సల్ఫేట్ ఏదేశంనుంచి మనకు import అయినది? మద్రాసులోనే అది ఎందుకు దిగవలసివచ్చింది? మనకు ఆంధ్రలో ports లేక మద్రాసులో దించారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఇది చాలా కాలం క్రితంది. 1 సంవత్సరం క్రిందట అప్పుడు మన దేశంలో అది లేనప్పుడు యితర దేశాలనుంచి వచ్చేటప్పుడు ఎక్కడ వీలుంటే అక్కడ దించుతూవచ్చారు. వైజాగ్‌లో, కాకినాడలో, మచిలీపట్నంలో, ఒకోసారి కలకత్తాలో, బాంబేలోకూడా దించుతూవచ్చారు. దీనిని బట్టి మనకు ports

లేక కాదు. వసతులను బట్టి. మన విశాఖపట్టణంలో కాకినాడలలోకూడా చాలా సరకు వచ్చింది.

శ్రీ పి. కోటయ్య (పీరాల) :—"Most of them are salt bags" అని వుంది. అందులో ఎన్ని salt bags అనే లెక్క ఏమైనా వుందా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఆ లెక్క యిక్కడ లేదండి. ఆ details కూడా వున్నాయి, కాని separate question వేస్తే details యివ్వగలను. I can give the details, if the hon. Member puts a separate question.

LOANS TO REMIDICHERLA CO-OPERATIVE SOCIETY

113—

*518 (523) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) the Number of times and the amount of loans sanctioned during 1967 to the Co-operative Society of Remidicherla, Vinukonda taluk, Guntur district by Guntur District Co-operative Central Bank ;

(b) whether it is a fact that in November, 1967 a loan of Rs. 21,272 was sanctioned by the Bank as against the amount of Rs. 56,000 for which the society has requested ;

(c) whether the said amount has been disbursed to the members of the Remidicherla society and if so, when ;

(d) whether it is a fact that the President Sri Devanaboyina Ramulu, has reported hrough the Village Munsiff that the entire amount in the shape of currency notes drawn and kept in his house was destroyed on 8-11-1967 as his enemies had set fire to his house ;

(e) the results of the enquiry into the said incident ; and

(f) the movable and immovable properties owned by the President of the society ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :- (a) Two drawal applications were made to the Co-operative Central Bank and Rs. 34,000 wa sanctioned to the society ; Rs. 7,500 on 27-9-1967 and Rs. 26,500 on 28-10-67 respectively.

(b) It is a fact that the President of the society had obtained and drew an amount of Rs. 21,272 on 7-11-1967 being part of the loan of Rs. 34,000 sanctioned by the Guntur District Co-operative Central Bank to this society. This amount of Rs. 21,272 was drawn from the Vinukonda branch of the Guntur District Co-operative Central Bank on 7-11-1967.

(c) No.

(d) It is a fact that the President of the society, Sri Devanaboyina Ramulu, reported to the village Munsiff of Remidicherla village on 8-11-1967 that his house was set on fire on the night of 7-11-67 and that the entire amount of Rs. 21,272 in the shape of the currency

was destroyed in the fire accident. The village Munsif reported this accident to the Station House Officer, Bommarajupalem. A case has been registered and is being investigated into by the Police.

(e) The enquiry made into the incident by the Joint Registrar, person-incharge of the Guntur District Co-operative Central Bank Tenali revealed that the fire accident reported was not real. The Police are investigating into the matter and the investigation is pending. A statutory enquiry into the affairs of the society under section 51 of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Act, 1964 ordered on 14-12-1967 is also being conducted.

(f) It was shown in the property statement as on 12-8-1967 of the society that the President of the society was having the following properties:

(i)	S. No. 68/A		Ac. 6-00 cents.
(ii)	S. No. 47/		Ac. 5-00 cents.
	Total	..	Ac. 11-00

The above S. Nos were conditionally attached and the objections received for the attachment of property shown as item (1), have been received upto 3-00 acres.

The President is not having any movable property at Remidicherla Village.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, ఇచ్చిన డబ్బు అంతా ఇంటిలోపెట్టి ఇల్లు కాలిపోయింది, notes కాలిపోయినాయని 7-11-67 తారీఖున report చేసినారని అన్నారు. కాని Registrar గారు ఇదంతాకూడా చాలా మోసము, ఇల్లు కాలలేదు, ఇది మోసమని చెప్పుతున్నారని కూడా తెలివిస్తున్నారు. అయితే ఇంకా పోలీసు enquiry జరుగుతున్నదని అన్నారు. అసలు ప్రత్యక్షంగా concerned technical authority. Deputy Registrar ఇది మోసము, ఇల్లుకాలలేదు, ఇల్లుకాలిందని మోసముచేసి డబ్బు కాజేయబడిందని అన్నప్పుడు, అతనిమీద నేరుగా చర్య తీసుకోకుండా ఇంకా ఏదో విచారణ జరుగుతున్నది. ఆస్తి 10 ఎకరాలు ఉన్నది 11 ఎకరాలు ఉన్నది అంటే, 21 వేలు పోయినట్లేకదా, అతను మోసముచేసి డబ్బు కాజేయడానికి ఇల్లు కాలిందని రిపోర్టుచేశాడు అనేది departmental enquiry లో తేలింది కాబట్టి తక్షణమే అతనిమీద చర్యతీసుకోవానికి ఏమి చేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. విజయభాస్కర్‌రెడ్డి :—అతని మీద చర్యతీసుకోవానికి వెంటనే పోలీసు వాళ్లకు complaint ఇవ్వడమేకాకుండా Joint Registrar ఆ Central Bank Special Officer గా వెళ్లి report చేశారు. మనము departmental గా తీసుకొనే action వేరు. Departmental action తీసుకొనినా, మరి పోలీసు వాళ్లకు అప్పజెప్పి criminal action తీసుకోవలసిందే. Department వాళ్లు ఒక ఖచ్చితమైన అభిప్రాయానికి వచ్చారు. పోలీసువాళ్లకూడా అదే అభిప్రాయానికి వచ్చారని నా అభిప్రాయము, దానికి కేసుకూడా file చేశారేమో నేను ఇప్పుడు చెప్పలేను. ప్రభుత్వం వారు కూడా చాలా తీవ్రంగానే చేయాలని చూస్తున్నాము.

Sri G. Siviah :—Probably, the matter was reported to the police on 8-11-1967. The question has been answered today. Is it a fact that any body's interfering hushed up the case while it was under investigation? Why should police take one year for investigation? Is it not peculiar to the criminal procedure?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—No body will be allowed to interfere and nobody has interfered as I told we are very particular that this culprit should be booked.

(శ్రీ వి. రామారావు :—ఇంత పెద్ద amount ఒక అధ్యక్షుడు ఇంటిలో పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఏమి ఉన్నదండి. దానికి తగిన వసతులు, ఏర్పాట్లు ఆఫీసులో లేకపోవడం వలననా ?

(శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఇంతకుముందు పద్ధతి ప్రకారము ఇది వాస్తవమే. దీనిని గురించి మేము పరిశీలించి ఇప్పుడు direct గా డబ్బు ఇవ్వకుండా cheques ద్వారా ఇచ్చే పద్ధతి introduce చేశాము. ప్రెసిడెంటుకు cheques ద్వారా ఇస్తాము. గ్రామానికి సంబంధించిన మొత్తం అంతా ప్రెసిడెంటు గారికి ఇస్తే ఇటువంటివి ఏమైనా జరుగుతాయనే ఉద్దేశంతోనే cheques ద్వారా ఇస్తారు. Cash ఇవ్వడం లేదు. Pay offices అన్ని గ్రామాలలో పెట్టడలచుకొన్నాము. Loans తీసుకొనిన రైతులు ఈ pay offices లోనో లేక Bank లోనో వారే direct గా పోయి cash చేసుకొనేటటువంటి పద్ధతి introduce చేసినాము.

Pig Farm at Sathyavedu

114—

*719 (691-) Q.—Sri K. Muniswamy :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether there is any proposals to start pig farms at Sathyavedu taluk, Chittoor District and Sullurpet taluk, Nellore District; and

(b) if so, when ?

Sri P. Thimma Reddy : — (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(శ్రీ కె. మునుస్వామి :—అధ్యక్ష, ఈ పందుల centres కోసం చాలా propaganda, తరువాత ఎక్కువ ధనము కేటాయించడం, మరి మంత్రిగారు దీనిమీద statements ఇచ్చి ఎక్కువ interest చూపిస్తున్నట్లు పత్రికలలో చూచినాము. సత్యవీడు, సూలూరుపేట ప్రాంతాలలో అక్కడ పెంచడానికి అనువైన అవకాశాలు ఉన్నాయి. కనుక అక్కడ ఇటువంటి centres open చేయడానికి ఏమైనా ఆలోచన చేస్తారా ? లేకపోతే private గా పెట్టడానికి సహకరిస్తారా ?

(శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—గవర్నమెంటు తరపున కొన్ని centres open చేశాము. 54 లక్షలు రూపాయలు పెట్టి గన్నవరంలో ఒక Bacon factory పెట్టాము. దీనికి పందుల ఉత్పత్తి ప్రత్యేకంగా చేయించవలసిన అవసరం ఉన్నది. తమకు విదితమే.

ఈ మధ్యన Ireland నుంచి కూడా ఇవి తెప్పించడం జరిగింది. మంచి గోకం జాతి. తరువాత Departmental centres కొన్ని పెట్టినాము. అవి కృష్ణా, గుంటూరు ఆ మధ్యలోనే ఉన్నట్లు ఉన్నది. తరువాత private breeders 199 మంది ఉన్నారు. అవి జిల్లాలవారీగా—కృష్ణా జిల్లాలో 111 మంది breeders

గుంటూరు	జిల్లాలో	12	,,
ఏలూరులో	,,	23	,,
పశ్చిమ గోదావరి	,,	23	,,
విశాఖపట్టణం	,,	10	,,
నల్గొండ	,,	2	,,
హైదరాబాదు	,,	2	,,
మహబూబ్‌నగర్	,,	5	,,
చిత్తూరు	,,	11	,,

మిగతా జిల్లాలలో లేవు. ఎక్కడైనా కావలసిఉంటె, చేయవలసిన సహాయం చేయడానికి ప్రభుత్వము సంసిద్ధంగా ఉంది.

AGRICULTURAL HIGH SCHOOLS

115—

*608 (4734) Q.—Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

whether the Government consider to start Agricultural High Schools at least one for each district as contemplated by Mysore Government ?

Sri P. Thimma Reddy ;—No, Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఎందువల్లనంటె Denmark లోను, Scandinavian countries అన్నింటిలోను అక్కడ యూనివర్శిటీస్ లోనే కాకుండా High schools కూడా పెట్టారు agriculture కు. కనుక మనము ఎందుకు పెట్టకూడదు. అందులో agriculture బాగా అభివృద్ధి చేయాలనేటటువంటి, చాలా ఉత్సాహంగా ఉంచేటటువంటి మంత్రిగారు ఆ విధంగా చెప్పితే ఎట్లాగండి.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—చాలా సంకోషమైన సలహా ఘంటశాలలో ఒకటి, సూర్యాపేటలో ఒకటి, ఎమ్మిగనూరులో ఒకటి ఈ విధంగా మూడు Training Centres ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క చోట 25 మంది విద్యార్థులకు కొంత stipend కూడా ఇచ్చి వ్యవసాయంలో ప్రత్యేకమైన training ఇస్తున్నారు. ఇప్పుడు Central Government వారి సహాయంతో మూడు Centres open చేస్తున్నాము. అవి కాళహస్తి బాపట్ల, రాజేంద్రనగర్‌లో open చేయాలని అన్నారు. ఇవి గాక ఇప్పుడు V.L.W Training Centres కొన్ని withdraw చేస్తున్నారు. ఆ Centres లో కూడా రైతులకు, యువకులకు Training ఇవ్వాలని ఆలోచన ఉన్నది. Schools లో పెట్టాలనేది పరిశీలనలో ఉన్నది. ఇంకా

ఇదమిద్ధమైన ఆలోచనకు రాలేను కాబట్టి అది వెంటనే సాధ్యంకాదేమోనని చెప్పవలసి యున్నది.

EXEMPTION OF BALSANGHAS FROM REGISTRATION FEES

116—

*611 (1811) Q.—Sri Dhanenkula Narasimham :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Government exempted the Children's Associations (Balsanghas) from the payment of fees towards the Registration of the same ; and

(b) if not, the reasons therefor ?

Sri P. V. Narasimha Rao .—(a) No, Sir.

(b) No Children's Association applied for exemption.

(a) లేదండి.

(b) ఏ బాల సంఘాలవారు కూడా మినహాయింపు కొరకు కోరలేదు.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—రాష్ట్రంలో బాల సంఘాలు లేని ప్రాంతాలలో బాల సంఘాలు ఏర్పాటు కావడానికి ప్రభుత్వము ఏమైనా ప్రోత్సాహం కలిగిస్తుందా ? అందుకుగాను ఏ విధమైన ఆలోచన చేస్తున్నారో సెలవిస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఈ ప్రశ్న మినహాయింపు గురించిన ప్రశ్నంచే మినహాయింపు ఇప్పటికి ఇవ్వడం జరగలేదు, కోరడం కూడా జరగలేదు. బాల సంఘాలను ప్రోత్సహించడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నం చేస్తూ ఉన్నది. దాని వివరాలు కావలసిస్తే తమరు వేరే ప్రశ్న వేస్తే ఇస్తాను.

MINING INSTITUTE AT GUDUR

117—

*722 (640-A) Q.—Sri T. C. Rajan :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

whether there is any proposal to start a Mining Institute a Gudur ; and if so, when ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—No Sir.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—గూడూరులో అభ్రకము, Manganese గనులలో దాదాపు 500 కంటె ఎక్కువ మంది పని చేస్తున్నారు. ఆ processing తెలియకుండా చాలా loss వస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. అక్కడ ఒక Minining Institute పెట్టి దానిలో వాళ్లకు తర్ఫీదు ఇస్తే, loss రాకుండా processing బాగా చేసేదానికి అవకాశాలు ఉంటా అది ఆలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అధ్యక్ష, గూడూరులో ఇదివరకు ఒక Mining Institute ఉండేది. 1957-58 లో దానిని ప్రారంభించడం జరిగింది. 1965-66 లో దానిని మూసివేసి దానిస్థానే ఆ భవనంలోనే మళ్లీ ఒక politechnic నడపడం

జరుగుతున్నది. దీన్ని గురించి ఇటీవలనే నేను కాస్త information కొరకు ఆలోచించాను. అక్కడ వెళ్లి విచారించాను. మరి ఈ Mining Institute ను గురించి సాధారణంగా ఉద్యోగావకాశాలు లేని Mining Industries వాళ్లు చెప్పడం వల్ల గూడూరులో Institute ను మూసి వేయడం జరిగింది. ఇంకొక Institute లో కొత్త గూడెంలో, admissions చాలా తగ్గించడం జరిగింది. ఇది అంత సంతృప్తి కరంగా లేదు మన దృష్ట్యా. దీనిని పునరాలోచన చేయాలి.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఆ Mining Institute ఇంతకుముందు పనిచేసినటు వంటి దానికీ కావలసిన demands ఉంటూ వచ్చినాయి కదా! ఆ applications కూడా ఉంటాయి. మరి ఆ భోగట్టా ఎప్పుడైనా తీసి చూచారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—భోగట్టా చూచి చెప్తున్నాను. It was closed as a result of the recommendation of the Ministry of Education on the basis that these people were not wanted in the Industry. On the same basis the admissions at Kothagudem also were drastically reduced.

Sri A. Madhava Rao: —Is it for want of applications?

Sri P. V. Narasimha Rao :—No, Sir. But it is for want of employment opportunities after they go out of the institute.

AYACUT ROADS UNDER K. C. CANAL

118 —

* 242 (5218) Q.—Sri S. P. Nagireddy (Mydukur) :—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) the stage at which the construction of the ayacut roads under K. C. Canal stands at present, and

(b) when the construction of the said ayacut roads will be completed?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—(a) It is proposed to construct 163 ayacut roads under the K. C. Canal. Estimates have been sanctioned for 45 works of which 43 have been taken up for execution Out of these 12 works have been completed and the rest are in progress.

(b) As the completion of all the proposed ayacut roads will depend on the financial position, it cannot be foreseen now as to when they will be completed.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్ష. అక్కడ పండిన పంటకు—రహదార్లు లేక రైతులు అవస్థ పడుతున్నారు. కేటాయించిన 10 లక్షల రూ.లు కూడ ఖర్చు పెట్ట లేక వాపసు చేశారు. ప్రభుత్వం కేటాయించిన డబ్బు అయినా ఖర్చు పెట్టటానికి సిద్ధంగా ఉన్నదా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర్ రెడ్డి :—కేటాయించటానికి శాంక్షన్ చేయటానికి డిఫరెన్స్ ఉన్నది. కేటాయించిన మొత్తము 19 లక్షల 70 వేల రూ.లు ఆది మాత్రం .. ..

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—1967–68 పది చూడండి. ఆ సంవత్సరం 35, 40 లక్షలు ఖర్చు పెట్టకుండా వాపసు చేశారు.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy : The cost of the roads—proposed to be sanctioned that is Rs. 40 lakhs మీరు చెప్పేది దానికి 40 లక్షలు అవుతుంది. అందులో 1966–67 వరకు ఇచ్చింది 13 లక్షలు ఖర్చు పెట్టారు. అందులో పేరే కొన్ని వర్క్స్ గ్రాంటు ఇస్తానే ఉద్దేశంతో మొదలు పెట్టిన తర్వాత గ్రాంట్స్ లేనందు వల్ల పేరు మన్ వేజెస్‌లో అవి నిలిచిపోయాయి. దానిని క్లియర్ చెయటానికి యీ సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో 1968–69 లో దాదాపు 8 లక్షల రూపాయలు ప్రొవైడ్ చేయాలనే ప్రపోజల్ ఉన్నది అది అయితే —కొత్త పనులు చేయటానికి కాదు కాని, చేసిన పనికి డబ్బులు యివ్వటానికి సరిపోతుంది. ఆర్థికంగా అభివృద్ధి అయిన తరువాత తప్పకుండా కె. సి. కెనాల్ ఆయకట్టులో రోడ్స్ వేయాలని ప్రభుత్వ ఆశ.

SUGAR FROM HYBRID MAIZE CANE

119—

* 313 (5490) Q.—Sri D. Venkatesam :—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether the Government is aware of the fact that the Hybrid Maize cane is being utilised for preparation of sugar in Mysore State viz., Kolar and Kamasamudram and Moogamapalli of Kolar district in Mysore State; and

(b) if so, whether the State Government have any programme to introduce such method in our State?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy : (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—మంత్రిగారు జవాబు చెబుతూ "నో" అన్నారు. దీని కొరకు ప్రత్యేకంగా సుగర్ కేన్ ఇన్స్‌పెక్టర్‌ను పంపించారు. వాడు అక్కడనుండి బెల్లం శాంపుల్‌కూడ తీసుకువచ్చి ప్రభుత్వానికి పంపించటం జరిగింది. ఈ ప్రశ్న ఎగ్రికల్చర్ మినిస్టరుగారికి వేసిన ప్రశ్న. హైబ్రిడ్ మెయిజ్‌తో ప్రత్యేకంగా తయారు చేస్తున్న బెల్లంకూడ పంపారు. దాని విషయమై ప్రభుత్వానికి తెలుసా?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy: —I have no information as far as the Cooperative Department is concerned.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఈ ప్రశ్న ఎగ్రికల్చర్ మినిస్టరుగారికి సంబంధించింది. కోపరేటివ్ మినిస్టరుగారికి ఎందుకు పచ్చింది? బహుశా ఎగ్రికల్చర్ మంత్రిగారయితే చెప్పగలరు.

Mr. Speaker :—I will put the question again; I will send to the Agriculture Minister.

COLLECTION OF TECHNICAL CHARGES BY A. P. STATE LAND MORTGAGE BANK

120—

*968 (5352 (U) Q.— Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether the Government are aware that the Andhra Pradesh State Land Mortgage Bank is collecting Rs 3.50 as technical charges per acre from every ayacutdar who asked for loan for land reclamation; and

(b) if so, why the criteria fixed by P. W. D. engineers were not accepted ?

Sri K Vijayabhaskara Reddy :— (a) Yes, Sir.

(b) The contour maps made available by the Public Works Department engineers are of 5 feet. The Agricultural Refinance Corporation has insisted that the soil conservation staff should visit the fields to be developed with a view to determine the slopes and then prepare a technical plan for arriving at the cost of reclamation,

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంటువారు మొదటినుండి చివరకు కంటోర్ మేప్సయే కాకుండా రెగ్యులర్‌గా పర్కొలేట్ చేసి నటువంటి స్లోపింగ్స్ పర్సంటేజ్ అంతా వారు చెబితే—మళ్ళీ అది కాదని వీరు ప్రారంభించి 12 రూపాయలు వసూలుచేయడం, రైతుల దగ్గరనుండి మూడున్నర వసూలు చేయటం. బ్యాంకు దగ్గరనుండి మిగతా డబ్బు వసూలు చేయటము—ఇది మొత్తము నష్టము అవుతున్నదే. అది ఆలోచించరా అని అడుగుతున్నాను

(శ్రీ) కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—అది చాలాసార్లు ఆలోచించడం జరుగుతున్నది. పి. డబ్ల్యు. డి వారు వీరికి ఇచ్చిన కంటోర్స్—నేను ఆన్సర్‌లో చెప్పాను.—5 ఫీట్ వరకే ఉన్నది. ఇపుడు చాలా తక్కువ కాంటోర్స్ డిఫెయిల్స్ అస్సి వర్కొలేట్ చేసి రైతులకు ఏదయినా టెక్నికల్ ఎడ్వయిజ్ సరిగా ఇవ్వాలనే ఉద్దేశ్యంతో రిఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్‌వారు చాలా పట్టుదలతో ఉన్నారు. మేము సి. డిబ్ల్యు. డి. వారితోకూడ చెప్పి—దీనిని ఏదయినా ఎడ్జస్టు చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దానిని ఎంత వరకు వీలైతే అంతవరకు తగ్గించాలని ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. ఈ మూడున్నర రూపాయలుకూడా మనకు బ్యాంకువారు ఇచ్చే ఖర్చుకు కొంత భాగమేనండి. ఇంకా యీ ఖర్చు ఎక్కువ అవుతుంది. దాని గురించి రిఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్‌వారికి ప్రతిసారి చెబుతున్నాను. వీలైనా తగ్గించాలని ప్రయత్నం మాత్రం ప్రభుత్వం చేసింది.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—దీనివల్ల ఎకరానికి దాదాపు 12 రూ.లు నష్టము వస్తున్నది. రైతును ఇదివరకు ఇచ్చిన డబ్బును మళ్ళీ ఇమ్మనమని అడుగుతున్నారు.

(శ్రీ) కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—అది వాస్తవమేనండి. నేను రిఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్‌వారికి చాలాసార్లు చెప్పటం జరుగుతున్నది. కాని వారు యిన్‌సిస్టు చేస్తున్నారు. మనం రిజర్వు బ్యాంక్ దగ్గరనుండి డబ్బు తీసుకోవాలి. వారి

కండిషన్‌లో ఇది ఒకటి. రెండు, మూడు సార్లు నేను ప్రత్యేకంగా వారితో మాట్లాడాను. ఇకముందు కూడ మాట్లాడి ఏదైనా తగ్గించటానికి ప్రయత్నం చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ఉన్నది.

శ్రీమతి జె. తేజ్‌శ్వరీబాయి :— పి. డబ్ల్యూ. డి ఇంజనీర్స్ ఛిక్స్ చేసినది ఎంత? ఇపుడు కలెక్టు చేయబడింది ఎంత?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర్‌రెడ్డి :—ఈ ప్రశ్నకు వారు అడిగినదానికి సంబంధం లేదు. వారు సెపరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే చెబుతాను.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE.

re ; Failure of the Government to provide lands to harijads and koyas whose lands have been taken over for the construction of Power House for the Fertilizer Factory.

Sri P. V. Narasimha Rao ; — During the years 1963 and 1965 patta lands measuring 704 acress and 31 cents for the construction of Kothagudem Thermal Scheme at Palavancha and during 1963 patta lands measuring 571 acres and 29 cents for the construction of fertiliser factory, Kothagudem at Palavancha were acquired under the Land Acquisition Act and the owners were paid compensation as per rates. The Government lands measuring 131 acres and 14 cents and 116 acres 21 cents which were in unauthorised possession of 30 and families respectively of Palavancha. were also acquired for the purpose and no compensation was paid to them since they held illegal possession over the Government land. The Government are not aware of any assurances given by the then Cheief Minister for providing vacant lands elsewhere to the persons from whom lands were acquired and who were asked to leave the unauthorisedly occupied lands,

re : CLOSURE OF NETA CO-OPERATIVE SPINNING MILL, HYDERABAD.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :—అధ్యక్ష, అసలు మనం మన రాష్ట్రంలో పారిశ్రామిక అభివృద్ధి విషయంలో చాలా వెనుకబడి ఉన్నామని అనుకొంటున్న పరిస్థితిలో—పది సంవత్సరాల క్రితం అపుడు డబ్బు ఉన్న సందర్భంలో సహకార క్షేత్రంలో ఏర్పాటు చేసుకొన్న పరిశ్రమలు యీనాడు చాలా అధ్వాన్న పరిస్థితిలో ఉన్నవని చెప్పటానికి విచారిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా నేత కోపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్లు పరిస్థితి చెబుతున్నాను. ఏదో కొన్ని కారణాలవల్ల మన చేతిలో లేని అవాంతరాలవలన యీ పరిశ్రమ చెడిపోయింది; నష్టపడింది అనే విషయం ఇక్కడ లేదు. ఈ కోపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్లు ప్రారంభం అయినప్పటి నుండి ఇపుడు మూత వేసే పరిస్థితి వచ్చేంతవరకు — యీ పది సంవత్సరాలు వరుసగా— బొంబాయిలో ఉన్నటువంటి అయిదాస్ అండ్ కంపినీ వారిదగ్గరనే పత్తి కొనటం, మన దగ్గర ఫినిష్డ్ గుడ్స్‌గా తయారైన యార్‌ను తప్పనిసరిగా మళ్ళీ వారికే

అమ్మటం, పత్తి కొన్నప్పుడు మార్కెట్ రేటు కంటె నాలుగు రూ.లు ఎక్కువ ధర పెట్టి కొనటం, ఆ రూపాయలకు కూడ వడ్డీ చెల్లిస్తూ రావటం, తిరిగి మళ్ళీ వారికే ఫినిష్డ్‌గుడ్స్ ఇచ్చేటప్పుడు కూడ తిరిగి వారికే మరుపు కట్టటం — యీ విధంగా యీ మొనాపలీ వారి చేతిలో ఉండటమువల్ల, మనం ఇంకో వ్యాపారస్తుతో సంబంధం లేకుండా ఉండటంవల్ల — సంపూర్ణంగా ఒక గుత్త వ్యాపారి మన పరిశ్రమను తన అదుపులో పెట్టుకొని, తన ఇష్టం వచ్చినట్లు దోపిడి చేయటానికి అవకాశం ఇవ్వటం జరిగింది. అంతే కాదు. ఈ చెడిపోయిన పత్తిని, పనికిరాని పత్తిని కూడ అది కొత్త పత్తి అని కొని ఉపయోగించి లాభాలు ఆర్జించిన ఘటనలు చాలా ఉన్నవి. దానిమీద 1963 లో ప్రభుత్వంవారు ఎంక్వయిరీ కమిటీని వేసినట్లు ఆ ఎంక్వయిరీ కమిటీవారు ఆలోచన చేసి కొన్ని నిర్ణయాలకు వచ్చినట్లు కూడ తెలిసింది. తరుకు 13, 14 లక్షలు నష్టం వచ్చిందని చెప్పి, ఇంకా నష్టం వస్తే మనం ముందుకు పోవటం సాధ్యంకాదని చెప్పి ప్రభుత్వంవారు దానిని మూత వేయటం జరిగింది. ఆ విధంగా మూత వేయటంవల్ల రెండు షిఫ్ట్‌లకు కలిపి — మొత్తం వెయ్యి మంది కార్మికులు నిరుద్యోగులయినారు. మనం పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చేసుకొందామని ఆలోచించే సందర్భంలో ఉన్న పరిశ్రమను మూత పెట్టుకొన్నటువంటి దురవస్థకు దారితీసిన పరిస్థితులు ఏమిటి ? పరిస్థితి యీ విధంగా దిగజారిపోతుంటే ప్రభుత్వం చేసిన పనులు ఏమిటి ? ప్రభుత్వం ఎందుకు సమయానికి ఎంక్వయిరీ కమిటీవారు ఇచ్చిన రిపోర్టును ఆధారం చేసుకొని దానికి బాధ్యులెవరో వారిని బయటపెట్టి, ఎంక్వయిరీ చేసి డబ్బు సంపాదించటానికి తిరిగి మళ్ళీ సంస్థను యథాప్రకారంగా సాగించటానికి ప్రయత్నించ లేదు ? ఇటువంటి అనేక జాడ్యాలవల్ల, బలహీనతలవల్ల, పక్షపాతంవల్ల, (అనేక రాజకీయ సంబంధాలవల్లనే కావచ్చును) యీ పరిశ్రమను ఏ మాత్రం పనికిరాకుండా లక్షలాది డబ్బును, ప్రజల డబ్బును దుర్వినియోగం చేయటం జరిగింది. ఇదే పరిస్థితి మిగతా సహకార మిల్లుల గురించి కూడ ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఇటువంటి దురవస్థల నుండి ప్రభుత్వం ఎపుడు యీ సంస్థలను బయట పెడుతుంది ? 63 లో ఏర్పాటు చేసిన కమిటీవారు చేసిన నిర్ణయాలు ఏమిటి ? దానిలో కనుక్కొన్న రహస్యాలు ఏమిటి ? ఏ కారణాలవల్ల ఇది ఇంత దిగజారిపోయింది ? — ఈ వివరాలన్నీ మంత్రి గారు తమ సమాధానంలో యీ సభవారి దృష్టికి తేవాలని కోరుతున్నాను. దీనిపై తగిన చర్యలు తీసుకొని దీనికి కారకులు ఎవరో వారిని తప్పనిసరిగా శిక్షించాలని నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

The Minister for Industries (Sri B. V. Gurumurthy) :—The Neta Co-operative Spinning Mills Limited, Hyderabad, was registered on 14-10-1957. It commenced working on 20-6-1961 with 12,064 spindles.

The following is the financial position of the Mills as on 30-6-1968·

I. Share capital:	Rs.	
i) Government contribution.	12,[illegible],000-00	
ii) Hyderabad Handloom Weavers' Central Co-operative Association Ltd.	[illegible].00.00-00	
iii) Primary Weavers' Co-operative Societies.	3,37,023-97	
	21,17,023-97	
II· Borrowings:		
i) A. P. State Financial Corporation. I.	4,68,812-50	On State Govt. 's
ii) -do- II·	2,50,000-00	guarantee
iii) A. P. State Government L.T. Loans.	10.00,000-00	
iv) -do- S. T. Loan.	5,00,000-00	
v) A. P. Cooperative Bank.	13,55,975-00	
	35,74.787-50	
III. Interest payable.	3,29,421-34	
IV. Other outstandings.	39,73,931-96	
I plus II plus III plus IV.	9 ,95,919-77	

Besides, the Government have given guarantee for Rs. 8.57 lakhs to the Andhra Bank Ltd·, Hyderabad, who has, in turn, agreed to stand guarantee to the Suppliers of foreign machinery to be imported by the Mills·

The main assets of the Mills viz., land, buildings, machinery etc. are estimated to be Rs. 49,54,396-05.

The net loss accumulated from 1961 to 1968 is about Rs. 36 lakhs.

The losses are attributed mainly to high cost of cotton' stores, inadequacy in power supply upto 1966-67, increase in wage bill, increase in excise duty and out dated machinery in preparatory section. Besides, the general recession in Textile Industry during the last two years has also added to these losses. The yarn is also being sold at a price lower than the cost price.

In order to consider the problems of the Cooperative Spinning Mills including Netha Mills and to suggest suitable remedies, a Cabinet Sub-Committee consisting of Minister (Janasambandha Sakha)

Minister (Industries) and Minister (Labour) has been appointed. The Sub-Committee in its Interim Report has observed that apart from individual problemes the Mill is suffering mainly from the following defects.

i) Inadequacies of management in general.

ii) Over-staffing and excessive labour force.

iii) Ineffective financial control.

iv) Lack of proper arrangements for the purchase of cotton and sale of yarn.

v) Accumulation of stocks of yarn due mainly to the inability of the Appex Co-op. Weavers' Society at Hyderabad (H. H. W. C. C. A. Ltd.) to fulfil its obligation regarding lifting of stocks of yarn.

vi) Inefficient working of the Mills in general.

According to the information furnished by the Mills, the Government will have to advance about Rs. 25 lakhs if the mills were to be revived and run as a profitable concern. On the other hand, it is felt that it would not be worthwhile to invest any funds in a sick and sinking concern like the Netha Mills Further, there is no guarantee that with this investment, the Mills will not seek further financial assistance from the Government. In the event of liquidation, the loss, which would be sustained by the Government, will not be more than the amount required to rehabilitate it. One of the solutions which has been suggested is to close the Mills after paying the outstanding dues.

The total number of workers in the Mills is 453 as detaild below :

Permanent	.. ..	275
Temporary	..	48
Substitutes	.. ..	130
	Total :	453

The Mills has declared lay off with effect from 14-8-1968 to 31-10-1968. The workers have been given one month's notice with effect from 1-11-1968. The General Body of the Mills has decided to close the Mills with effect from 1-12-1968. The Board is authorised to take such appropriate action as necessary either to dispose of the Mills by sale or lease it out. The proposals of the Mills to meet immediate commitments such as payment of retrenchment compensation etc. is under consideration of the Government. Government is also considering the various alternatives open with regard to the future of the Mills.

PAPERS LAID ON THE TABLE

AMENDMENTS TO THE ANDHRA PRADESH MOTOR VEHICLES RULES, 1964.

Sri P. V. Narasimharao :—On behalf of Chief Minister. I beg to lay on the Table copies of the notification issued under G. O. Ms. No. 1195-Home (Transport-1) Department dated 21st August 1968 containing an amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964.

Mr. Speaker :— Paper laid on the Table.

Amendments to the Andhra Pradesh Buildings (Lease, Rent and Eviction control) Rules, 1960

The Minister for Municipal Administration (Sri N Chenchurama Naidu) :—I beg to lay on the Table the amendments made to the Andhra Pradesh Buildirgs (Lease, Rent and Eviction Control) Rules, 1961.

I beg to lay on the Table the amendment made to the Andhra Pradesh Buildings (Lease, Rented Eviction Control) Rules, 1961.

Mr. Speaker :—Papers laid on the Table.

AMENDMENT TO RULE 22 OF THE ANDHRA CO-OPERATIVE SOCIETIES RULES, 1964.

Sri K. Vijaya Bhaskara Reddy :—I beg to lay on the Table a copy of the notification issued in G. O. Ms. No. 1081, Food and Agriculture, dated 29-5-1968 relating to amendment to Rule 22 of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Rules, 1964 and published in Rule Supplement to Part I of the Andhra Pradesh Gazette dated 13-6-68 as required under sub-section (2) of section 130 of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Act, 1964.

Mr. Speaker :—Papers laid on the Table.

(BUSINESS OF THE HOUSE)

Sri V. Palavelli :—First progress report of the Andhra Pradesh Agro Industries Corporation, Table మీద పెట్టించారు. దానిలో చూపించిన statement లో rigs 20 జిల్లాలలో 19 జిల్లాలకు supply చేశారు. విశాఖపట్టణం జిల్లాకు ఒక్కటికూడ లేదు. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకు 12, Hyderabad కు 9 యిచ్చారు. 12 ఉన్న పశ్చిమగోదావరి జిల్లా దగ్గరగా ఉన్నది కాబట్టి అక్కడి నుంచి రెండుమూడు విశాఖపట్టణం జిల్లాకు urgent గా సరఫరా చేసే చర్య తీసుకుంటారా ?

(శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— తప్పనిసరిగా supply చేసేదానికి చూస్తాము.

(శ్రీ వి. పాలవెల్లి ; —ఎంత time పడుతుంది ? 19 జిల్లాలకు ఇండి ఒక జిల్లాకు లేకపోవడం అన్యాయం.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—12, 16 అన్ని hand boring sets. కొన్నిచోట్ల పేతో ఉన్నాయి. గవర్నమెంటు నాయగు పెట్టుకొని లెక్కలు మటుకు చూపిస్తున్నాము.

Sri M. M. Hashim (Asifnagar) :—On 27th inst, when I was not present, hon. Member Sri Owasi has produced certain documents suppressing purposely the other portion of it and in all the Urdu press that item has appeared-which is a personal character assassination. That has to be expunged from the proceedings, Sir.

Mr. Speaker :—I wil' go through the proceedings and see what should be done.

شری ایم - ایم - ہاشم :—دا کرمنٹ عدالت کا ہے اس میں پرسنل الیگیشن کا سوال نہیں ہے - انھوں نے چیلنج کیا تھا - انھوں نے ہاوز کو مس کانیڈ کیا ہے-

Mr. Speaker :— Even if they are supported by documentary evidence still I would appeal not to make any kind of personal allegations against any member. Please avoid mutual recrimination one against the other in the House. I do not know what it will lead to.

(Shri M. M. Hashim rose in his seat)

I do not understand Urdu. Please hear me first. Whether it is true or not-there may be truth in it-it may be supported by documentary evidence, it may be supported by other evidence. All the same, I would appeal to the members not to make any kind of personal allegations. The rules are very clear that members should not make personal allegations. Let me quote the rule itself. Please hear me. I do not know where it will lead to. He will say one thing and the other will say another thing. Both of you-when you have information, if he says one thing, naturally other will say another thing. I do not know if there is any kind of personal misunderstanding between the two. Even if they have personal misunderstandings. have them settled outside the House not here inside the House. Rule 217 says- "A member while speaking shall not..make a personal charge against a member." I will go through the proceedings and if there are any personal allegations, I will have them expunged from the records.

PRESENTATION OF THE REPORT OF THE COMMITTEE ON PETITIONS

Sri Vasudev Krishnaji Naik :—Mr. Speaker :—Sir, I beg to present the Second Report of the Committee on Petitions (Ist Session of the Fourth Legislative Assembly).

Mr Speaker:—Report presented.

GOVERNMENT BILL

THE ANDHRA PRADESH IRRIGATION (LEVY OF BETTERMENT CONTRIBUTION AND ADVANCE BETTERMENT CONTRIBUTION) AMENDMENT BILL, 1968.

Mr Speaker :— I now request the Hon. Minister for Revenue to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution) Amendment Bill, 1968.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఈ సందర్భంలో తమ దృష్టికి ఒక విషయం తీసుకురావాలి. ఇది నానఫిషియల్ డే. గవర్నమెంటు బిల్స్ తీసుకుపోతే మాకు అభ్యంతరం లేదుగాని, అఫిషియల్ డేన నానఫిషియల్ బిల్స్ తీసుకురాపడానికి కూడా అవకాశం యివ్వాలి.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— లీవ్ కొరకు ఇంట్రడ్యూస్ చేస్తున్నటువంటిది.

Sri P. V. Narasimha Rao :— Sir, on behalf of the Minister for Revenue, I beg to move.

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and advance Betterment Contribution) Amendment Bill, 1968."

Mr, Speaker :— Motion moved.

(Pause)

Mr, Speaker :— "The question is: "That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution) Amendment Bill, 1968"

The motion was adopted.

NON-OFFICIAL BUSINESS—NON-OFFICIAL BILLS

THE ANDHRA PRADESH ASSEMBLY COUNCIL SECRETARIAT (RECRUITMENT AND CONDITION OF SERVICE) BILL, 1968

Sri Vavilala Gopalakrisnayya :— Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Assembly/Council Secretariat (Recruitment and Conditions of Service) Bill, 1968."

Mr. Speaker .— Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker :— The question is :

'That leave granted to introduce the Andhra Pradesd Assembly/Council Seretariat (Recruitment and Conditions of Service) Bill 1968.

The motion was adopted.

THE ANDHRA PRADESH (ANDHRA AREA) ESTATES LAND (AMENDMENT) BILL, 1968

Mr. Speaker :— Now Sri K. Govinda Rao will move for the first reading of the Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates Land (Amendment) Bill, 1968.

Sri K. Govinda Rao :— Sir, I beg to move:

That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates Land (Amendment) Bill, 1968 be read a first time."

Mr. Speaker :— Motion moved.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—అధ్యక్ష, ఈ సందర్భంలో అమెండింగు బిల్లు ఎందుకు యిప్పుడు తీసుకురావలసి వచ్చిందీ కొద్దిగా చెప్పవలసి వున్నది. 1948 లో ఎస్టేట్స్ రద్దు చట్టం వచ్చింది. ఆంధ్ర దేశంలో వున్న ఎస్టేట్సు అన్నీకూడా ఆ ఆక్టు ప్రకారంగా రద్దు అయిపోయినవి.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

కాని చిన్న చిన్నాలుగా, ఎస్టేట్సు లాండ్ -ఆక్ట్‌లోనున్న 'ఎస్టేట్' అనే పదం యొక్క నిర్వచనం, ఎప్పటికప్పుడు, దానియొక్క స్కోప్‌ను యాంప్లిఫై చేస్తూ వచ్చిన సంగతి తమకు తెలిసినదే. అయితే, 1936 యీనామ్స్ అని ఒకరకం ఆంధ్ర ఏరియాలో వుండేవి. వాటిని తరువాత, యీ యీనాము గ్రామాల్లో వున్నటువంటి ఖండ్రికలు, శివార్లు (హామ్‌లెట్స్ ఆండ్ ఖండ్రికాస్) వీటిని 1952 లో యీ ఎస్టేట్స్ లాండ్ ఆక్టు, సవరణ చట్టం ద్వారా వాటిని కూడా రద్దు చేయడం జరిగింది. అయితే యీనాము గ్రామాలలో వున్న ఖండ్రికలు, శివార్లు యివి తీసివేశారు గాని, గవర్న మెంటు గ్రామాల్లో వున్న, మిగిలిపోయిన కొన్ని హామ్‌లెట్స్ ఆండ్ ఖండ్రికాస్‌ను, ఆ రోజున వాటిని గురించి ఆలోచించలేదు. ఆ కారణంవలన, ఆంధ్రప్రాంతంలో, ప్రత్యేకంగా నెల్లూరు జిల్లాలో సుమారు యాభై లేక వంద సంఖ్యలోనున్న-రైత్వారీ గ్రామాల్లో వున్న హామ్‌లెట్స్ ఆండ్ ఖండ్రికాస్ మిగిలిపోయినవి-ఎస్టేట్స్ ఎబాలిషన్ ఆక్ట్ క్రిందకు రాకుండా, వాటిని గురించి యీ రోజున యీ సవరణ బిల్లు ప్రతిపాదించడం జరుగుతున్నది. అంటే-ఎస్టేట్సు లాండ్ ఆక్ట్‌లో 'ఎస్టేటు' అనే పదానికి వున్న స్కోప్‌ను పెంచుతూ, రైత్వారీ గ్రామాల్లో వున్న యీ హామ్‌లెట్సు అండ్ ఖండ్రికాస్‌ను కూడా తీసుకొచ్చి, వాటిని రద్దు చేయడం కొరకు వుద్దేశించి ప్రతిపాదించ బడినది యీ బిల్లు. వీటిని గర్భ ఖండ్రికలు అంటారు ఆ ప్రాంతంలో ఇవి అట్టే ఎక్కువ ఏమీ వుండవు, సుమారు యాభైనుండి వందవరకూ వుంటాయి. కాని యీ సందర్భంలో, ఆంధ్ర యీనామ్స్ ఎబాలిషన్ ఆక్టు 56 లో వచ్చినప్పుడు ఏమైనదంటే వీటినన్నింటినీ గవర్నమెంటు గ్రామాలలోనున్న మైనర్ యీనామ్స్ క్రిందకు తీసుకు వచ్చి, వీటిలోనున్న యీనాందారులందరికీ కూడా పట్టాలు యివ్వడం జరిగింది. పట్టాలు వారికి యిచ్చినప్పటికి, మొత్తం ఆ గ్రామం అంతటా, మిగతా గ్రామాలలో ఎట్లానైతే రైతులు కుడివరం హక్కులు అనుభవిస్తూ వచ్చారో, అదే పద్ధతిలో మిగతా ఎస్టేటు గ్రామాలలో వుండే పరిస్థితులే యీ గ్రామాలలో కూడా వుండి, వారు యీ రోజువరకూ సాగు చేసుకుంటున్నారు.

కొబట్టి కొంతమందికి పట్టాలు యిచ్చినప్పటికి, యివన్నీ తగవులలోకి వెళ్లి, హైకోర్టులో కూడా యింకా అనేక గొడవలలో వున్నాయి. ఏమైనప్పటికి, అటు యినాందారులకు, యిటు రైతులకు సంబంధించి యిటువంటి మార్పు రావడం ఉభయత్రా మంచిది. ఇప్పుడు రైతుకు వున్న యిబ్బంది శిస్తు విషయంలో వున్నది. మిగతా రైత్వారీ గ్రామాలలో వున్న పరిస్థితి వేరు. ఇక్కడ వారు రొయి చెల్లించవలసి వస్తుంది. మిగతా ఏ ఎస్టేటు గ్రామాలలోని రైతులకున్న బెనిఫిట్సు వీరికి లేవు. శిస్తు విషయంలో యిబ్బంది. అదే విధంగా అక్కడ వున్న జలాధారాలు ఎవరూ మరమ్మతు చేయడం లేదు. ఎందుకంటే—యినాందారులు—వారికి సరిగా శిస్తులురాక వారుచేయడం లేదు; మాకు సంబంధం లేదని గవర్న మెంటువారు చేయడం లేదు. దానివలన జలాధారాలు పాడైపోతున్నవి. మూడవది—సర్వే సెటిల్మెంట్సు లేవు. అందువలన, పరపతి సౌకర్యం లేదు. లాండ్ మార్ట్‌గేజ్ బాంక్సులో రుణాలు తెచ్చుకోడానికి వీలు లేకపోతున్నది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో యీ గవర్నమెంటు గ్రామాలలో వున్నటువంటి హోమెలెట్స్ అండ్ ఖండ్రికలను కూడా రద్దు చేయడం చాలా ఉత్తమమైన పని. అక్కడి రైతులు పొందే సౌకర్యాలు యిక్కడ వున్న రైతు పొందడం చాలా అవసరం. ఈ విషయం యింతకుముందు అనేక సార్లు చెప్పడం జరిగింది. రైతాంగంలో యాజిటేషన్ వచ్చిన తరువాత, గత ఎనిమిదేళ్లుగా ఆందోళన జరిగినప్పుడు ఇదివరకు రెవిన్యూ మంత్రిగా వున్న రామచంద్రారెడ్డిగారు తప్పకుండా చట్టం తీసుకువచ్చి మార్పు చేస్తాం అన్నారు. ఆతరువాత, వి. బి. రాజుగారు కూడా ఆ విధంగా చేయడానికి తమకు అభ్యంతరం లేదన్నారు. ఈ తొమ్మిదేళ్ల నుండీ వాగ్దానాలతోనే సరిపోతున్నది తప్ప ఆచరణలోకి మాత్రం ఏమీ రాలేదు. ఈ పరిస్థితులలో యీ సవరణ బిల్లు తీసుకురావలసిన అవసర మేర్పడినది. ఇది చాలా సింపుల్ బిల్లు. ఇందులో, ఎస్టేట్స్ లాండ్ ఆక్టు అమెండుమెంటులో, ఆ స్కోప్‌కు సంబంధించి చిన్న మార్పు చేయడం జరిగింది. అదేమంటే—ఎస్టేట్స్ లాండ్ ఆక్టులో—3-2-డి లో. (ii) in any hamlet or khandrigas....in any Inam village of which the grant of inam has been made, confirmed or recognised and so on.... 'in any inam' అనేదానికి బదులు 'in any village' అని పెట్టడం జరిగింది. ఇంకొకటి ఏమంటే—యినామ్స్ ఎబాలిషన్ ఆక్టు దీనికి ఒక విధంగా అడ్డం వస్తుంది. ఎందుకంటే—యినామ్స్ ఎబాలిషన్ ఆక్టు ప్రకారంగా యిదివరకు అవన్నీ రద్దు అయిపోయాయి. కొన్నిచోట్ల పట్టాలు కూడా యినాందారులకు యిచ్చి వుండవచ్చు. అటువంటి పరిస్థితులలో ఆటంకం రాకుండా నాట్ విత్ స్టాండింగ్ ఎనీథింగ్ కంటెయిన్డు ఇన్ ది యాక్టు అనేది కలిపాము. ఇందులో యీ మూడు అంశాలు వున్నాయి. గవర్నమెంటు యీ ప్రిన్సిపులును అంగీకరిస్తుందని నమ్ముతున్నాను. చిన్న చిన్న హక్కులను యీ కొద్ది మందికి యివ్వకపోవడం ఏ మాత్రం కూడా న్యాయం కాదు. అయితే, యినామ్స్ ఎబాలిషన్ ఆక్టులో ఒక మార్పు చేయడానికి వీలు లేదా అనే సమస్య కూడ వచ్చింది. ఆ విధంగా చేయడానికి, ఇక్కడ నాకు అర్థమైనంతవరకు, అట్టా మార్పు చేయడానికి అవకాశం కనబడలేదు. చేము యిచ్చిన అమెండుమెంటును ప్రభుత్వం ఆమోదిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యులు గోవిందరావుగారు ప్రవేశ పెట్టిన ఎస్టేటు లాండ్ ఆక్టు అమెండుమెంటు బిల్లును సపోర్టు చేస్తూ కొన్ని విషయాలు చెబుతున్నాను. నెల్లూరు జిల్లాలో సూళూరుపేట తాలూకాలోను, వెంకటగిరి ఎస్టేటు లోను చాలా భాగం యిటువంటి కండ్రికలున్న గ్రామాలు వున్నాయి. ఎస్టేటు ఎబాలిషను ఆక్టు వచ్చిన తరువాత కొన్ని అగ్రహారాలు, కొన్ని గ్రామాలు ప్రభుత్వం తీసుకున్నప్పటికీ కూడ ఇంతవరకు గవర్నమెంటు గ్రామాలలోని రైతులు పొందుతున్న ఫెసిలిటీస్ వారు పొందడానికి అవకాశాలు లేకుండా పోతున్నాయి. ఈనాం గ్రామాలలోను, అగ్రహారాలలోను కరణాలు, మునసబులు వేరుగా లేని కారణం చేత కొంతమంది ఆఫీసర్సును పెట్టారు. కరణం పనీ, మునసబు పనీ — రెంటు వసూలూ వారే చేస్తున్నారు, కాని వారికి సరైన స్కేల్సు యివ్వడంలేదు. ఆనాడు యీనాం గ్రామాలుగా వున్నప్పుడిచ్చే జీతాలే యింకా యిస్తున్నారు. ఈనాం గ్రామాలప్పుడున్న తలారీ మున్నగు స్టాపును ఎబ్జార్బ్ చేయడం లేదు. వారు 20-30 సంవత్సరాలు పని చేసిన తరువాత, ఆ గ్రామాలను గవర్నమెంటు తీసుకోవడంతోనే వేరేవారిని అపాయింట్ చేశారు. వారు ఇప్పుడు కోర్టులకు పోయారు, కేసులు పెండింగులో వున్నాయి. ఈ అమెండుమెంటును ప్రభుత్వం అంగీకరించి, గవర్నమెంటు గ్రామాలతో వుండేవారితో సరిసమానంగా అయినా వారికి సౌకర్యాలు కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ గ్రామాలలోని రైతులు కూడ రైత్వారీ క్రిందకురాని గ్రామాలుగానే సౌకర్యాలు పొందలేని పరిస్థితులు వున్నాయి. పాత పద్ధతులోనే వారు బాధ పడుతున్నారు. ఈ అమెండుమెంటు పాస్ చేసినట్లయితే ఆ గ్రామాలు బాగుపడడానికి అవకాశాలుంటాయి. కాబట్టి దీనిని నేను మనః పూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్ష, మన రాష్ట్రంలో ఒక్క నెల్లూరు జిల్లాలోనే కాకుండా ఇతర జిల్లాలలోకూడ ఇటువంటి గ్రామాలు కొన్ని వున్నాయి. కర్నూలు జిల్లా మార్కాపురం తాలూకాలో అన్నసముద్రం, మానేపల్లి అనే రెండు గ్రామాలు మొత్తం వున్నాయి. ఇవి ఎస్టేటు ఎబాలిషను ఆక్టుక్రింద 3-1 డి. క్రింద గాని, ఇతరత్రాగాని రాని కారణంచేత అక్కడ వుండే శ్రోత్రియందార్లు పెత్తనం చెలాయిస్తున్నారు. కాని వారికి పట్టాలు రాలేదు. గ్రామాలు వచ్చినప్పటినుంచీ రైతులున్నారు, వందల సంవత్సరాలుగా వారు చేసుకుంటున్నా, వారికీ పట్టాలు రాలేదు. వాటిని మైనరు యినాముగా ట్రీట్ చేశారు. ఈనాందారుకు మూడవ భాగం యివ్వాలి, కల్టివేటరుకు మూడవ వంతు యివ్వాలి అంటున్నారు. అంతేకాక, శ్రోత్రియందారులు ఇతరులకు అమ్ముకుంటున్నారు. భూమి మీద పుట్టినవారు పోను, ఇతరులు అమ్ముకొంటున్నారు. ఇప్పుడు వారికీ, వీరికీ తగాదాలు జరుగుతున్నాయి. ఈనాందారులు మాకు అమ్ముకోడానికి హక్కు వుంది అంటున్నారు. వందల సంవత్సరాలనుంచి చేసుకునే రైతులకూ వీరికి కొట్లాటల వరకూ తయారైంది. నాగార్జునసాగర్ రైట్ కెనాల్ ఆ గ్రామాలమంచి పోతున్నందువల్ల యీ సమస్యలు వచ్చాయి. ఇది చాల ప్రధానమైన విషయం. అక్కడ ఒక చెరువు వున్నది. ఆ చెరువు సర్కారు జిల్లాలనుండి వచ్చిన రైతులకు లీజుకు యిచ్చారు కెనెస్సి ఆక్టు ప్రకారం లీజ్ హోల్డర్సును తొలగించడానికి వీలులేదు. ఈనాందారులు రైతులకు

అమ్మారు. కొన్నవారు మాకు హక్కు వున్నదనీ వస్తున్నారు, వీజు హోల్డర్సు మమ్ములను జెనేన్సీ ఆక్టు క్రింద, ఎవిక్టు చేయడానికి ఓలులేదంటున్నారు. ఇవరూ కలిసి కోర్టుకు పోయారు. హైకోర్టుపరకూ వచ్చారు. ఎవరికీ ఇదమిత్థంగా తేలలేదు. క్రింది కోర్టులలో జెనెంట్సు గెలిచారు. హైకోర్టు వచ్చేటప్పటికీ యీనాందార్లు గెలిచారు. ఇప్పుడు హైకోర్టులో వున్నది. ఇట్లా కొద్ది గ్రామాలు వున్నాయి ఇవి 3-1-డి. క్రిందకు రావడంలేదు కాబట్టి "any village" అనేది చేర్చినట్లయితే కాంప్రెహెన్సివ్‌గా వుంటుంది. ఎసీ విలేజి అంటే ఇంతవరకు యిచ్చిన చెనిఫిట్స్ కండ్రికలకూ, మైనర్ యీనామ్సుకుకూడ వర్తిస్తుంది. అటు రైతాంగానికి చిక్కులు లేకుండా ఇటు యీనాందారులకు కూడ కష్టాలు లేకుండా పోయే పరిస్థితి వస్తుంది. ఇట్లా చేస్తే యీనాందారుల పర్సనల్ కల్టివేషనుకు వుండే భూమి వారికి వస్తుంది. అనాదిగా చేసుకుంటున్న భూమి రైతాంగానికి వస్తుంది. కోర్టులకు పోయి ఎవరూ డబ్బు ఖర్చు చేసుకునే పరిస్థితి వుండదు. అక్కడ వాటర్ సోర్సెస్ వున్నాయి. అక్కడక్కడ కరువు పనులక్రింద కట్టుకున్నారు. డబ్బు యిస్తున్నాము. రట్టుపచ్చని ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు పంపించాము అని రెవిన్యూబోర్డువారు కూడ చెబుతున్నారు కాని, అక్కడకూడ ఒక లీగల్ కాంప్లికేషను వచ్చింది. యీనాందారుల పరం అయిపోయినప్పుడు గవర్నమెంటు డబ్బు ఖర్చుపెట్టితే లాభం ఏమిటి? అది ఒక ప్రశ్న లెండయింది. యీ కిస్తు ఎవరికి యివ్వాలనే సమస్య వచ్చింది. రాయచూరు అనే నిలేజిలో యీనాందారులు మాకు పరం అయింది కనుక మాకు కిస్తు యివ్వాలని చెబుతున్నారు. ఇది ఇప్పుడు కర్నూలు కలెక్టరు ఆఫీసులో వున్నది. ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి, కండ్రికలకు, యీనాములకు, మైనరు యీనాములకు కూడ ఎసీ విలేజి అనేది చేర్చినట్లయితే కాంప్రెహెన్సివ్‌గా వుంటుంది. 95 పర్సంటు రైతాంగం లాభపడినప్పుడు 5 పర్సంటుగా వుండే రైతాంగాన్ని కష్టపెట్టడం న్యాయంకాదు. కాబట్టి మెంటు ఒప్పుకుంటే అటు రైతాంగానికీ, ఇటు యీనాందారులకూ కూడ మేలుచేసినవారమవుతాము కాబట్టి, ఒప్పుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, నేను ఈ సవరణను పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. అసలు ఈనాము రైతుల దురదృష్టమేమో కాని ఎన్ని మంత్రివర్గాలు మారినా వారిసమస్యలు అట్లాగే వుంటున్నాయి. ఎన్నోసార్లు ఎస్టేట్ లాండ్ ఆక్టునెం. (3)(2)(1)(డి) కి సవరణలు తేవాలని మొత్తుకున్నా విచారించే దిక్కులేకుండా ఉంది ఎప్పటికప్పుడు తాత్కాలికంగా ఏదో ఉపశమనం చేస్తూ కొద్ది ఎస్టేట్లుకదా, ప్రత్యేకంగా చట్టం ఎందుకుతేవాలని కప్పదాటుగా వాయిదా వేస్తున్నారు. మంత్రులు ఎంతోమంది మారిపోయారు. చేయాలనేది అసలు వుద్దేశం వుందోలేదోకాని ఈనాం సమస్య అనేది చాలా జటిలమైన సమస్య. ఒక కోర్టు చెప్పిన తీర్పు మరొక కోర్టు అంగీకరించడం లేదు. మారుస్తున్నారు. ఇటీవల బుచ్చిరెడ్డిపాలెంవద్ద చల్లాయపాలెం గ్రామం ఉంటే 10, 15 సంవత్సరాలు అన్ని కోర్టులు తిరిగారు. 1967 సంవత్సరంలో సుప్రీం కోర్టు రైతులకు అనుకూలమైన తీర్పు ఇచ్చింది. క్రింది కోర్టులలో లోగడ కేసులు పరిష్కారం కాక వుండగా సుప్రీం కోర్టును కూడా ధిక్కరించి దానికి భిన్నమైన పద్ధతిలో తీర్పులు చెప్పేట్లు హైకోర్టులో వుంది. సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుకూడా

మరొకపద్ధతి ప్రకారం ట్వీస్టు చేస్తూ ఆ తీర్పు దానికి అన్వయించకుండా వుండే పద్ధతి చేస్తున్నాడు. దీనికి సమగ్రమైన రూపం ఇచ్చి ఎస్టేట్ లాండ్ ఆక్టు సెం. 3(2) (డి) క్రింద ఏఏగ్రామాలు ఎస్టేట్లుగా పరిగణించాలో 1956 లో ఎమెండింగ్ ఆక్టు తెచ్చారు తరువాత కూడా అమెండుమెంటు తెచ్చారు. దానిప్రకారం లోగడ ఎస్టేటు లాండ్ ఆక్టులో పూర్తి గ్రామంగా వున్నదానిని ఎస్టేట్‌గా పరిగణించాలంటే అన్నారు. సెం. 3(2)(డి) లో "any inam village of which the grant has been made, recognised or confirmed by the British Government." The Court said that the original grant and also confirmation by Inam Commission should be of an entire village. అని మొదట ఆక్టులో చెప్పారు. తరువాత వచ్చిన Estates Land Act. Rent Reduction Act, 1847 and Estates Abolition and Conversion to Ryotwari Act, 1948 లోని ప్రొవిజన్సు ఈనాం రైతులకు అన్వయించకుండా వుండే విధంగా కోర్టులు తీర్పులు చెబుతూ వచ్చాయి. తరువాత వీటి ఎబాలిషన్‌కు 1956 లో ఒక చట్టం తెచ్చారు. దాప్రకారం "ఆక్ ఖండ్రికాన్, హామ్లెట్సు" అవుతాయని అన్నారు. దానిని రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టుతో అమలు చేసారు. చిక్కు ఏమిటంటే ఈనాం గ్రామంలోని ఖండ్రికలుకాని హామ్లెట్సు కాని అన్వయిస్తాయని అన్నారు కాని రైత్వారీ గ్రామంలో వుండే మైనర్ ఈనాములకు తక్కిన ఈనాములకు అన్వయిస్తుందని చెప్పకపోవడంవల్ల అక్కడ రైతులకు ఈ లాభం దొరకకుండా పోతోంది. 1956 కు దరిమిలా మరొక సవరణ తెచ్చారు. రైతుకు రెండుపాళ్ళు ఈనాందారుకు ఒకిపాలు వుండేట్లు భూములు పంపకం చేయాలని రామచంద్రారెడ్డిగారు ఒక సవరణ తెచ్చారు. ఆ సవరణ ప్రకారంకూడా మిగతా గ్రామాలకు అన్వయించకుండా పోతుంది. రైతులు వేలకొలది కోర్టుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. చివరకు ఏమైనా కోర్టు ఖర్చులకు కూడా చాలేట్లు లేదు. ఇది చాలా జటిలమైన సమస్య. లోగడ రెవెన్యూ మంత్రులు తెలిసో తెలియకపోయి నందువలనో ఈనాందారులను బలపరచాలనే భావం ఉండడంవలనో సమగ్రమైన చట్టం తీసుకురావడం జరగలేదు. చట్టాలు ఏమి తెచ్చినా లా డిపార్టుమెంటువారు ఏమన్నా, కోర్టులకు వెడితే నిలవడంలేదు. సమగ్రంగా అన్వయించే పరిస్థితులు కనపడడం లేదు. ఇప్పటి రెవెన్యూమంత్రి గారు ఋణంగా తెలిసినవారు. తెలంగాణాకు సంబంధించికూడా 1967 లో ఒక ఆక్టు తీసుకువచ్చారు. తెలంగాణా ప్రాంతంలోని ఈనాంలకు ఋణంగా అన్వయించేట్లు చట్టం తెచ్చారు. ఈ విషయం ఎన్నోసార్లు మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చాం. ఏదో తెస్తాం అని అంటున్నా ప్రభుత్వం మందకొడిగా ఉందనే ఉద్దేశ్యంతో గోవిందరావుగారు ఈ నాన్-అఫీషియల్ బిల్లు తెచ్చారు. ప్రభుత్వం తెస్తాం అంటున్నారు కాబట్టి ఇందులో ఏమీ కాన్ఫ్లిక్టు లేదు. పాలసీకి వ్యతిరేకంకాదు. ఈనాము రైతులకు సహాయం చేయాలని ఎన్నోసార్లు శాసనసభలో రెవెన్యూ మంత్రి గారు చెప్పి ఉన్నారు. వారి అభిప్రాయాలకు ఈ బిల్లు భిన్నంగాలేదు. సర్వరోగ నివారిణి అనుకున్న సుప్రీంకోర్టు తీర్పుకు భిన్నంగా క్రింద కోర్టులు వ్యవహరించే ప్రమాదం ఉంది కనుక ప్రభుత్వం వారు ఇప్పుడైనా ధైర్యంచేసి ఈ బిల్లును పాస్ చేస్తే ఈనాం రైతులకు మేలుచేసిన వారు అవుతారు. ప్రభుత్వానికి నష్టం లేదు. ఈనాం రైతు సంఘ ప్రతినిధులతో సంప్రదించి ఆ ప్రకారం చేస్తే బాగుంటుంది.

లోగడ తెలంగాణా ఏరియాలో చేసారు. ఏవో కొద్దిగా ఉన్నాయనే ఉద్దేశంతో లీనియంటుగా తీసుకోకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లా తీసుకుంటే వేలకొలది కుటుంబాలు కోర్టుల పాలయే ప్రమాదం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. దీనివల్ల మాకేదో ఘనత వస్తుందనుకుంటే. వారి పేరు పెట్టుకున్నా మాకు ఆక్షేపణ లేదు. ప్రిస్టేజ్ అనుకోకుండా దీనిని అంగీకరించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మొదలిబాబు పరాంకుశం :—అధ్యక్ష, గోవిందరావుగారు ప్రతిపాదించిన సవరణ బిల్లును నేను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న ఎస్టేటు రైతుల హక్కులు కాపాడడంకోసం 1947 వ సంవత్సరంలో శిస్తు తగ్గింపు చట్టం చేసారు. 1948 లో జమీందారీ రద్దు చట్టం చేసారు. ఈ రెండు శాసనాలవల్ల ఎస్టేటులో ఉన్న రైతు తన జిరాయితీ రేటుతో పాటు చెల్లించవలసిన న్యాయమైన శిస్తు నిర్ణయించడం ప్రధానమైన విషయం. జమీందారీలు రద్దు చేయడం వల్ల రైతుకు శాశ్వతమైన హక్కు భూమిమీద కలిగి పట్టా పొందడం అనే ఉద్దేశంతో రెండు చట్టాలు చేయబడ్డాయి. 20 సంవత్సరాలైనప్పటికి ఒక జిరాయితీ గ్రామంలో 500 ఎకరాలుంటే 400 ఎకరాలకు శిస్తు తగ్గింపు చట్టం వర్తింపబడి వాటికి పట్టాలు ఇవ్వబడి మిగిలిన 100 ఎకరాల భూమికి ఈనాం అని పేరు ఉన్నందువల్ల శిస్తు తగ్గింపు చట్టం వర్తించకపోవడం ఆ భూమికి పట్టా రాకపోవడం అనే దౌర్జన్యమైన స్థితి ఈ చట్టంవల్ల వచ్చింది. ఈ రోజు ప్రతిపాదించిన సవరణ అంగీకరించి నట్లయితే ఎస్టేటు రైతుకు ఇలాంటి గ్రామాలలో శిస్తు తగ్గే అవకాశం, భూమి మీద శాశ్వతమైన హక్కు కలిగే అవకాశం కలుగుతుంది. ఇలాంటి హక్కు ఈనాం గ్రామాలలో లేకపోయిందని తెలుసుకొని ఆంధ్ర ప్రభుత్వం 1956 లో ఈనాం రద్దు చట్టం ప్రవేశపెట్టారు. తరువాత ఈనాదుకూడా ఎస్టేట్లు కాని ఈనాములు ఎన్నో మిగిలిపోయాయి. ఎందరో రైతులు ఎస్టేటు పొదా, కాదా జిరాయితీ గ్రామంలోని ఈనాం పొనా, కాదా, ఈనాం గ్రామంలోని ఈనాం పొనా, కాదా, తేల్చుకోడానికి హైకోర్టుకు సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్ళి రైతాంగం, ఈనాందారులుకూడా చాలా నష్టపడుతున్నారు. అలాంటి అవకాశం లేకుండా అసలు భూమితాలూకు హక్కు శాశ్వతంగా రాష్ట్రంలో పరిష్కారం కావాలంటే నిజానికి ప్రభుత్వానికి ఆ ఉద్దేశ్యమే వుంటే ఈ ప్రతిపాదించిన సవరణను ఈనాం గ్రామంలో అనే బదులు ఏదైనా గ్రామంలో అనే పదాన్ని ఉంచవలెననే సవరణను అంగీకరించినట్లయితే తప్పకుండా శాశ్వత పరిష్కారం రైతాంగానికి జరుగుతుంది. కోర్టు తగాదా ఆపడం కోసం చట్టంలో ఉన్నటువంటి ప్రధానమైన లోపం తొలగించి 20 సంవత్సరాల తరువాతనైనా రైతులకు రక్షణ కలిగించడంకోసం ఈనాదు ఎస్టేటులుగా పరిగణించబడక హక్కులు లేక శిస్తులు తగ్గించక ఉండే ఈనాం రైతులకు రక్షణ కలిగించడంకోసం రాష్ట్రప్రభుత్వానికి నిజంగా సదుద్దేశ్యం ఉంటే ఈ సవరణను ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్ష, ఈ అమెండుమెంటు చాలా చిన్నదే. కాని యిది చేసేపని యిదివరకు ఎస్టేట్స్ ఎబాలిషను ఆక్టులో మిస్సయి పోయిన భూములకు రక్షణ యివ్వడం. ఇనాములు అన్నంతమాత్రాన యినాం ఫుల్ విలేజ్ అయినట్లయితే యినాం ఎబాలిషన్ క్రింద పోతుందని అనుకొనటానికి వీలులేదు.

కారణం ఏమిటంటే దీనిలో "hamlets and khandrigas in Eyotwari villages' అన్నారు. నేను అనేది ఏమిటంటే క్లారిఫై అయితే బాగుండేది. "declared under the Estates Abolition Act", అని ఇనామ్సుఖండ్రికలు అని రెండు రకాలు ఉన్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రెండురకాల భూములున్నాయి. జమిందారీక్రిందఉన్నది, ఎస్టేటు ఆక్టుక్రింద ఉన్నది. ఆర్డినరీ రైత్వారీ ఉంది. ఎస్టేటు ఆక్టుక్రింద ఉన్నటువంటిది ఎబాలిషను ఆక్టు వచ్చేటప్పుడు అనేక మైన తిరుగుకలు పడటం జరిగింది. దానిలో ఒక క్లాజు తీసుకువచ్చినప్పుడు ఒకదానిలో ఎస్కేప్ అవుతూ వచ్చింది: ఎట్లాగు అంటే గ్రామంమొత్తం ఒక నంబరుగా ఉండే ఎస్టేటు అవుతుంది. లేకపోతే వివిధ నంబర్సు ఉంటే ప్రత్యేకం ఏదయినా ఒక 10 ఎకరాలు, 20 ఎకరాలు బ్లాక్ఆఫ్ ది హోల్ ల్యాండ్ 400–500 ఎకరాలు జిల్లాలో వావిళ్ళగ్రామం ఉన్నట్లు–ప్రత్యేకంగా ఇస్తే దీనిక్రిందకిరాదని డెఫినిషను ఇచ్చారు. 3 (2) (డి) ఒక క్లాజు తీసుకువచ్చారు. దానిలో ఒక బ్లాకుగా ఉన్నటువంటి గ్రామంలో ఉండే పొలాలు కూడా 3 (2) (డి) అగ్రహారాలుక్రింద డిక్లేరు చేయాలని. దానిలో యేమి చిక్కు వచ్చిందంటే ఎప్పుడైతే బ్లాకు ఆంటున్నారో బ్లాకు మొత్తం విలేజి అయినప్పటికి ఏరియా అయినప్పటికి ఆ ఏరియాలో మళ్లా యింకొక స్మాల్ యినాంగాని ఏచయినా సెపరేటు డీడ్ ఉంటే ఎస్టేటు కాదు కనుక ఎస్టేటుక్రిందికి రాదని చెప్పారు. అప్పుడు తప్పించుకునిపోయినవి ఏమిటంటే కొన్ని గ్రామాలు మొత్తంగా యిచ్చినవికావు, 10 యకరాలు 15ఎకరాలు 20 యకరాలు ఈనాములు ఉన్నాయి. ఆ గ్రామాలు ఎస్టేటునుంచి ఎబాలిషను డిక్లేరు చేశాడుగాని మైనరు యీనామ్సుక్రింద ట్రీట్ చేశారు. మైనరు ఈనామ్సు ఆక్టక్రింద వస్తుండనే దృక్పధం ఉంది. మైనరు యీనామ్సు ఆక్టు ప్రయోజనం ఏమిటంటే గవర్నమెంటు రైత్వారీగా ఉన్నటువంటి ప్రాంతాలలో యీనామ్సు ఏవయినా వుంటే వాటిని తొలగించటంకోసం ఆ పద్ధతి తీసుకురాబడినది. $\frac{1}{3}$, $\frac{2}{3}$ అనే పద్ధతి వుంది. అది ఎస్టేటు ఎబాలిషను ఆక్టు కాదు. అతనుకనుక జిరాయితీ చేస్తున్నాడని డిక్లేరు అయితే మొత్తం అతనికే వస్తుంది. అయితే అక్కడ కాంపెన్సేషను ఏమి యిస్తారనేది సమస్య. దీనిలో వున్న ప్రత్యేక సమస్య యేమిటంటే చిన్న చిన్న ప్రాంతాలు, గ్రామాలలో కొన్ని ఏరియాస్ ఎస్కేప్ అయినాయి. ఏదో వ్యక్తిగతంగా చెప్పడం కాదుగాని రాజోలు తాలూకాలో ఒక గ్రామం వుంది. దేముడికి యిచ్చిన గ్రామం. దానిలో చిన్న భూములు ఏమీలేవు. బ్లాకు అంతా దేవునికి యివ్వబడినది. అది రామలింగరాజుగారికి 3 (2) (డి) క్రింద సొంత భూమి అయిపోయింది. ఎప్పుడైతే కిళా వెంకటరావుగారు3 (2) (డి) తీసుకువచ్చారో హోల్ బ్లాకుగా వున్నటువంటివాటికి చెల్లిందికాని మరీ చివ్వవి 5 ఎకరాలు, 10 ఎకరాలు ప్రత్యేకంగా సబ్సిడియరీ డీడ్ యీనామగా యిచ్చినామని ఒరిజినలు అతనికి యిచ్చినట్లయితే రెండు పార్టు అవుతాయి కనుక యీ ఏరియాదానిలో చెల్లదని తోసిపారేశారు. ఇప్పుడు తీసుకున్నటువంటి సమస్య అది. అంతకు ముందున్నటువంటి ఎబాలిషను ఆక్టులో డెఫినిషనును క్లీయరుగా అర్థం చేసుకోవాలి. ఆక్టులో పొరపాటులేదు. ఏవయితే ఎస్టేటులాండ్ ఆక్టుక్రింద డిక్లేరు అయినాయో మళ్లా దానితరువాత వచ్చినటునంటి ఎబాలిషను ఆక్టు వుంది. కొన్ని ఎస్కేప్ అయినాయి. 3 (2) (డి) వుండికూడా ఎస్కేప్ అయి మిగిలి వున్నాయి. వాటికోమాత్రం యిది నిర్వచించాలని వుద్దేశ్యము అప్పుడు ఏమవుతుంది?

దీనిక్రింద తీసుకొనిరావడానికి వీలులేదు. ఈ సవరణను ఒప్పుకుంటే గవర్న్మెంటుకు లీగలు చిక్కు రాకుండా ఫైనాన్సుచిక్కు రాకుండా చేస్తుందేమో. వారికి విధిగా పరిహారం కాంపెన్సేషన్ యివ్వాలి. ఎవరి యినాం అయితే తీసుకుంటున్నారో అతనికి కాంపెన్సేషను ఎస్టేటు ఎబాలిషను ఆక్టుక్రింద అయితే కాంపెన్సేషను యివ్వాలికాని యినాం ఎబాలిషను ఆక్టుక్రింగ అయితే అక్కరలేదు. $\frac{1}{3}$, క్లియరెన్సు క్రింద పడ్చేస్తుంది. ప్రభుత్వం దీని అవసరం గుర్తించడం సంతోషకరంగా వున్నది. లీగలు క్విబిలింగు లోయినాం అంటే అబాలిషన్ ఆక్టులో ఎలా వస్తుంది అది కవెర్టుకాదు. యినాం హోల్ విలేజిగా వుంది. ఎబాలిషను ఆక్టుక్రింద డిక్లేరుచేసి పబ్లిషెట్టారు. జిరాయితీ అయిపోయింది. కాని కొన్ని డిక్లేరు కాలేదు. 3 (2) (డి) వల్ల యింకొక చిక్కు వచ్చింది. ఆ చిక్కును పరిష్కారం చేయడానికి గోవిందరావుగారు తెచ్చిన సవరణ బిల్లులో కన్ఫ్యూషను లేదు, యిబ్బంది లేదు ఒకటే పాయింటు. ఏ పద్ధతిలో రైతులకు రక్షణ యిలిగించాలనే విషయంలోనే డిఫరెన్సు ఆఫ్ ఒపీనియన్ వుంది. కాని అవసరం లేదు. ఖండ్రికాస్ యిన్ రైత్వారీ విలేజెస్ అన్నయిపల్ల వచ్చింది. ఆబ్ జక్టన్‌లో యిన్ రైతువారీ విలేజస్ పేరేటు అండర్ ది ఎస్టేటు ఎబాలిషన్ ఆఫెక్ట్ అని క్లియరుగా అర్థం చేసుకుంటే చిక్కులేకుండా పోతుంది.

Sri K. Govinda Rao:—My Bill is quite clear Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఎస్టేటుక్రిందయినాసరే రైత్వారీ ఏరియాలో కాదు. గోవిందరావుగారి సవరణవల్ల కన్ఫ్యూషను ఏమీ లేదు. దానిని అంగీకరిస్తే వాటికి ఎక్సెప్షెండు అవుతుంది. జిరాయితీహక్కు లభిస్తుంది. ఎస్టేటు ఎబాలిషను ఆక్టుప్రకారం ల్యాండ్ ఓనరుకు కాంపెన్సేషను యివ్వవలసి వస్తుంది అది గవర్న్మెంటు ఆలోచించవచ్చు. ఏవిధముగా అనేది చూడవచ్చు. ఏ రక్షణ అయితే ఎస్టేటు అబాలిషను ఆక్టువల్ల తీసుకువచ్చారో దానికోసం అయితే కళా వెంకటరావుగారు 3 (2) (డి) వరకు వెళ్లారో దానిలో ఉన్న లాప్సును పూర్తిచేయడంకోసం తెచ్చిన సవరణ కాబట్టి దీనిని ప్రభుత్వం అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రామనాధం (ముదినేపల్లి) :—అధ్యక్ష, ఎస్టేట్స్ ల్యాండ్ యాక్టు ఎమెండింగు బిల్లు గోవిందరావుగారు ప్రవేశపెట్టినదానిని బలపరుస్తూ వారు చెప్పిన విషయాలతో ఏకీభవిస్తున్నాను కళావెంకటరావుగారు ఎస్టేట్స్ ఎబాలిషన్ యాక్టు తెచ్చినప్పుడు ఎస్టేట్స్ ల్యాండ్ యాక్టులో ఎస్టేటుకువున్న డెఫినిషన్‌ను ప్రతిసారి enlarge చేస్తూవచ్చారు. రైతుకూ ప్రభుత్వానికీ మధ్యనున్న దళారులంటారూ లేదు అయి, వారిద్దరిమధ్యా సంబంధం దగ్గరకావాలని ఎస్టేట్స్ ఎబాలిషన్ ఆక్టు పాస్ చేయబడింది కాని దురదృష్టవశాత్తు కొంతమంది జమీందార్లుగా వుండి ఇనాందార్లుగా వుండేవారు దానినుండి తప్పుకోటానికి అవకాశం వుండటంవల్ల ప్రతిసారి ఎమెండ్ చేస్తూ వచ్చారు కాని ఈనాములయాక్టుక్రిందగాని, ఎస్టేట్స్ ఎబాలిషను యాక్టుక్రింద గాని రాకుండా యింకా కండ్రికలుగానూ, ఈనాంగానూ అనేక ఖండాలు రైత్వారీ గ్రామాల్లో వుండటంవల్ల కొంతమంది ఈనాందార్లు జమీందార్లు కొనసాగటం జరుగుతూ వస్తున్నది. అటుపంటప్పుడు రైతును తరతరాలనుండి వ్యవసాయం చేసుకుంటున్న వ్యక్తికికూడా వారి భూములే అనే పుద్దేశం వున్నప్పటికీ కోర్టులో జరిగిన ఆర్డర్యుమెంట్స్ బట్టి ఆర్డర్స్‌బట్టి చట్టంలోని లోపంవల్ల అవి ఎస్టేట్సుగా చలామణి కావటం జరుగు

తున్నది. మా కృష్ణాజిల్లాలోని వజాలిగ్రామంలో ఇలాంటివి వున్నాయి. కోర్టులో ఇనాంలుకావని ఎస్టేట్సు కాదని, ఇవి రైత్వారీ గ్రామాల్లో వున్న ఈనాంలు కావటంవల్ల కండ్రికలు కావటంవల్ల దానిలో రైతుల హక్కులు రావని, ఇనాందార్లకు పట్టాలుపొందే హక్కు వుందని నిర్ణయించటంవల్ల వేలాదిరైతులకు చాలా కష్టం కల్గింది ఇటువంటివి ప్రతి జిల్లాలో ప్రతి గ్రామంలో వున్నాయి. వీటన్నింటిని వీలైనంత త్వరగా ఈ ఎస్టేటు నిర్వచనంలోనికి తీసుకువచ్చి ఆ రైతులందరకు హక్కులు కల్గించవలసిన అవసరం వుంది. ఈనాం గ్రామాలలో వున్న ఈనాములన్నీ ఎస్టేటుగా నిర్వచించబడి ప్రక్కనే వున్న రైత్వారీగ్రామాల్లో వున్న ఈనాంలు రద్దుకాకపోవటం శోచనీయం. రైత్వారీగ్రామాల్లోని ఈనాంలు మిగిలిపోయి, ఎస్టేట్సులో వున్న ఈనాంలు రద్దు అయితే అక్కడవున్న రైతులు వారిప్రక్క రైత్వారీ రైతులుచూసి దుగ్ధపడలేరు. ఎక్కడవున్నా కాని ఈనాం రద్దుచేసి రైతులకు వారి భూమిమీద హక్కు కలుగజేయాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం. కోర్టులో జరిగిన నిర్ణయాలను దృష్టిలో వుంచుకొని ప్రభుత్వంవారే amend చేసివుంటే బాగుండేది. ఇవాళ గోవిందరావుగారు తీసుకువచ్చిన ఈ amendment ను ప్రభుత్వం మన్నించి యాక్టు కావటానికి సహకరించాలని కోరుతున్నాను. ఎస్టేట్సు ల్యాండ్ యాక్టులోవున్న డెఫినిషన్‌లో ఈనాంలు కండ్రికలు యితర రైత్వారీగ్రామాల్లో వున్న ఈనాంలు కండ్రికలు include అయ్యేట్లు చేస్తే ఆ relief రైత్వారీ గ్రామాల్లో వున్న ఈనాం రైతులకు కలుగుతుంది కనుక ప్రభుత్వం వీన్ని పట్టుకుని దీనికి సంబంధించిన ఇతర acts లో కూడా ఎమెండ్‌మెంట్సు తీసుకురావాలని కోరుతూ ఈ బిలును బలపరుస్తాను.

Sri A. Madhava Rao: Sir, there is only one point which Mr. Govinda Rao wants to stress and it is this. Under the Madras Land Tenure, inams are divided into major and minor inams. A major inam is a grant of the whole village or more than a village, while a minor inam is a grant of part of a village. A Khandriga is a small hamlet consisting of a block of land granted as inam, but much larger than an ordinary inam. So, it has been defined as Khandriga or hamlet and that has not come within the purview of the Madras Estates Abolition Act or Inam Abolition Act.

Now, the difficulty is this. Under Sec. 3 (2) (d) as is now amended, it is 'any inam village or any hamlet or khandriga in a inam village of which grants as inam has been made, confirmed or recognized by the Government not withstanding that subsequent to the grant of such a village, hamlet or khandriga has been partitioned among grantees or successors in title of the grantees or grantee. Here, the High Court decisions are to the effect that in as much as the word used is 'inam village' in the definition, and it has also been stated now it should not affect the main definition or the real purpose. That is to say, such of those hamlets or khandrigas that are found in an inam village alone are affected or come within the purview of this definition. Now, the point would be, inasmuch as the Inam Abolition Act is not applicable, and inasmuch as it will not come within the definition of 'estate', therefore we are having 'sikhandi' which does not come within the purview of anything. Therefore, the point is how best to bring the ryotwari system, that is by amending the

definition of 'estate'. And by removing the words 'inam village' and inserting 'inam' only, I do not think it is going to affect the definition of 'estate'. Now, we are aware of the amendment to the Constitution also where the word 'estate' is mentioned. That means, any 'estate' can be defined by the legislature in any manner the Legislature likes. By doing so, if it comes within the purview of this Estates Abolition Act, it is made applicable and all the consequences or benefits that accrue to the occupancy ryots will automatically follow. Therefore, by amending this definition, it is not going to affect the interests of Government, but for the fact, perhaps they have to pay compensation. As a matter of fact. as it comes under abolition, small payment of compensation is not going to affect it.

Sri G. Siviah :—Sir, the matter is important.....

Sri P. V. Narasimha Rao ;—I just want one small elucidation from the galiaxy of lawyers we have on the other side. When they call it 'any village' will it not go beyond the purview of the Estates Land Act ?

Sri A. Madhava Rao :–Perhaps, what the hon. Minister means is that in as much as it is the Estates Land Act made applicable in regard to estates, therefore will it not go within the purview of the Estates Land Act and will it not be extended to Government villages also. That is not what is contemplated. What Mr. Govinda Rao is saying is this. So far as the Estates Land and the Estates Abolition Act are concerned, you have taken out all the estates ; likewise, under the Inam Abolition Act you have taken out all inams ; therefore, what is left is khandriga or hamlet. If these also are included in the definition of 'estate', it is not going to affect the definition and it will not go out of the purview of the Estates Land Act. Therefore, what the hon. Minister means is that by carrying out the amendment to the definition 'in any village' it will go out of the purview of the Estates Land Act. It will not go beyond the perview of the Estates Land Act and it is not going to affect it. There is no impediment as such.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :–ఇప్పుడు వారు చెప్పినదానికి any village అని అంటే దాని వెనుకా ముందూ మనం చూడకుండా అది ఒక్కటే చెప్తే దీనికి అర్థం వీళ్తుంది అనుకుంటే చెప్పవచ్చు. What we are now saying is "any hamlet or khndriga in an inam village" with this amendment, it will read 'any hamlet or khandriga in any village of which grant of an inam has been made, confirmed or recognized by Government.." అందుచేత ఏదైతే inam confirm అయి, recognise అయి వున్నదో అటువంటివాటికే....

శ్రీ పి. వి, నరసింహారావు :—అదేనండి, నేనదేది. This can be in a ryotwari village also.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :–అదే యిప్పుడు నేను చెప్పేది. ryotwari village లో వున్నటువంటి ఒక hamlet కాని, కండ్రికగాని అవి inam గా confirm అయివుంటే, recognise అయివుంటే వాటికి ఈ బిల్లు వర్తిస్తుంది. కాని యిప్పుడు మంత్రిగారు దీనిలో confuse అవుతున్నారండి. ఇక్కడ దీనిని సరిగా అర్థం చేసుకోవడం లేదండి. Ryotwari village లో వున్నటువంటి.....

Sri P. V. Narasimha Rao :—Exactly that is the point. If it covers a ryotwari village, it goes beyond the purview of the Estates Land Act Estate Abolition Act ని కాని, Estate Land Act ని కాని దీని purview లోనికి తీసుకురావడానికి అవకాశం లేదు. Grant of an inam can be made, confirmed or recognized in a purely ryotwari village also. Therefore, the amendment would cover it and it would go beyond the purview of the Estates Land Act.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల) :—ఇప్పుడు వచ్చిన confusion గురించి వానిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు కూడా, యిలాగే ఒక confusion వస్తున్నది, clarify చేయడం అవసరమేమోనని సూచించారు. వీటిలో original గా ryotwari village గా వున్నవీ వున్నాయి, Estates Abolition Act క్రింద abolish అయి ryotwari inam village అయినవీ వున్నాయి. ఈ రెండింటికీ distinction చేయకపోతే ఈ trouble వస్తుంది అని Minister గారు చెప్పేది.

Sri G. Sivaiah :—Sir, the hon. Minister is exceptionally right in raising certain doubts in this matter. When this Act was introduced, this was purely meant for inam villages at that time. By adding this amendment, 'in any village', it is likely to lead to a slight change also. Therefore, in this matter when this has not been changed as inam village, the villages that have been left over in the private estates continue to suffer. Therefore, if it is suitably changed as 'in any village other than Government revenue villages', there will be no confusion. That can be accepted by the Government because we are not asking for revenue villages which were in existence on that date.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—అసలు ryotwari villages లో ఏవైతే inam లుగా దఖలు పడి వున్నాయో, కండ్రిగలు, hamlets ఏవైతే దఖలు వున్నాయో అవి ఇంతకుముందు ఈ estate యొక్క definition యొక్క scope లోకి రాలేదు. కాబట్టి వాటిని include చేయడానికి, ryotwari villages లో వున్నటువంటి hamlets an khandrigas కోసం ఈ బిల్లు ఉద్దేశింపబడినది కాని, యింకొకదాని కోసం కాదు. వాటిని కూడా యిందులోకి తీసుకురావడం కోసం ఏ పద్ధతిలో చేస్తే మంచిది అని చెప్పాము. ఇంకేదైనా మంచిది వుంటే చెప్పండి.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—నేనూ అదే చెప్తున్నాను. Sir, there is no difference of opinion so far as the purpose is concerned. But, I would like to submit that the Estates Land Act is not the proper legislation for amendment for that purpose, because the subject-matter is inam. Therefore, it rightly falls under the Inam Abolition Act and not in this act. And if we accept the amendment now proposed by Sri K. Govinda Rao, naturally it will go beyond the basic scope of the Estates Land Act and it will go into ryotwari villages, i.e. villages which have subsequently become ryotwari on account of abolition. కనుకనే దీని scope చాలా దూరం పోతున్నది. ఆయన వారు any village అంటున్నారు. Any village దగ్గర కూడ మళ్ళీ వేరే amendment చేయ వలసి వుంటుంది. ఇప్పుడు గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఏమంటున్నారు, Statement of

objects and reasons లో మార్చితే చాలన్నారు. అది చాలదు. వారు "any village" అన్నచోట మళ్లీ మార్చవలసి వస్తుంది. వాళ్లు ఎన్ని మార్పులు తెస్తారో, ఏమేమి మార్పులు తెస్తారో మాకు తెలియదు. ఇపన్నీ ఏదో యిప్పుడు చర్చిస్తున్నాము అంతే. వారు చర్చిస్తున్నారు, ఉపన్యాసాలిస్తున్నారు, అదంతా వున్నదే. కాని final గా నేను వారికి చెప్పదలచినదేమంటే, ఉద్దేశ్యాన్ని గురించి యిప్పుడు ఎవరికీ అభిప్రాయ బేధాలు లేవు. ప్రభుత్వం ఏ చట్టంలో ఈ సవరణను తీసుకువస్తే ఈ ఉద్దేశ్యం నెరవేరుతుందని అనుకుంటున్నదో ఆ సవరణ బిల్లు కూడా పూర్తిగా తయారై వున్నది. Cabinet నిర్ణయం తీసుకున్నది. Law Department నుంచి బిల్లు తయారై వచ్చింది. ఇదొక్కటే కాకుండా ఇతర విషయాలతో కూడుకున్నటువంటి సవరణ బిల్లు అది. కాబట్టి ఆ బిల్లు యిప్పుడు వెంటనే ప్రవేశపెట్టే అవకాశం ఈ session లో లేకున్నాకాని, అతి త్వరలో దాని ప్రవేశపెట్టె అవకాశాలు నాకు కన్పిస్తూ వున్నాయి. ఇదివరకు రాజుగారు చెప్పినప్పటిదానికన్నీ, యిప్పటికన్నీ కొంత progress జరిగిందని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను. నేను file చూడ్డంమూలాన తెలుస్తున్నది. కనుక ఈ చిక్కులన్నీ యిప్పుడు తెచ్చిపెట్టుకునే దానికన్న ప్రభుత్వం ఆ బిల్లు యింతకన్న Comprehensive గా వుంటుంది. అందులోనూ ఈ ఉద్దేశ్యం కూడా నెరవేరేటటువంటి బిల్లు. దానిని ప్రభుత్వం తెస్తున్నది కనుక దీనిని వారు press చేయకపోతే బాగుంటుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఇప్పుడు వారి ఉద్దేశ్యం అర్థమవుతున్నది. Andhra Inams Abolition Act ను తీసుకువస్తే ఈ డబ్బు సమస్య పోతుంది, అంటే ఈ $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$ అనే సమస్య వస్తుందనేటటువంటి ఉద్దేశ్యంతో బహుశా వారు ఈ objection కూడా పెట్టారేమోనని అనుకుంటాను. నిజంగా మాత్రం వారు మొదట చెప్పినటువంటి భాగంలో "In any village" అని అన్నందువల్ల ryotwari villages cover అయినంత మాత్రాన estate definition ను antidate చేయడానికి, ఈనాంల విషయంలో, ఈ Particular Category of Inams విషయంలో Khandrigas and hamlets విషయంలో తీసుకురావడానికి వీలు లేదనేది మాత్రం రిస్కే. కాబట్టి దాని విషయంలో నేను కూడా కొంత legal advice తీసుకున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇదేమీ మేము కాదనలేదండి కాని వారు తెచ్చినటువంటి సవరణను మళ్లీ సవరించుకుంటే వారి ఉద్దేశ్యాన్ని యిందులోకి తీసుకురావచ్చు. కాని యిప్పుడు వున్నటువంటి form లో మాత్రం ఇమడదు. It will go beyond the basic purview of the Estates Land Act and therefore it cannot be accepted.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఇప్పుడు ఈ Estates Land Act ను సవరణ చేయడానికి ఈ Estates Land Act లో వున్నటువంటి estate యొక్క definition లోకి ఏ రకంగా దీనిని తీసుకురావాలనేది మంత్రిగారు చెప్తే మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు, మీరు చెప్పినట్లుగా we are not legal experts here మేము

laymen. అందుచేతనే మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. కాని అందుకోసం ఈ form కాకపోతే యింకొక form ఆలోచించండి. మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. తరువాత ఏదో ఒక బిల్లు తయారైంది అంటున్నారు. ఆ బిల్లు ఎప్పుడు వస్తుంది అనేటటు వంటిది ఒక పెద్ద సమస్య అయిపోతుంది. ఈ సమస్య ఎదేళ్లుగా వున్నది. అందుచేత మీరు దయచేసి categorical assurance next Session లోనైనా_before we begin the Budget Session_దీనిని తప్పకుండా తీసుకువస్తామనే హామీ యిస్తే దీనిని press చేయమండి.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Very unfortunately Revenue Minister is not present and I am not in a position to give a categorical assurance. But, I would like to say, with a full sense of responsibility, that such a bill is under preparation, and I may take the House into confidence and say that it will be brought at the earliest; the Bill is now ready; it is not for this purpose alone; it has been drafted for several other purposes including the purpose for which this Bill has come. Therefore, I do not see any difficulty in bringing the Bill at the earliest available opportunity. Therefore, with this assurance I would request Mr. Govinda Rao not to press the Bill.

Sri G. Sivayya :—They say, 'for the present it is not possible; In the budget session, we cannot bring'.

Sri P. V. Narasimha Rao :—In the budget session we can take up legislation work

Sri G Sivaiah :—In view of the urgency, it can be done through an ordinance.

Sri P. V. Narasimha Rao :—There is no need for an Ordinance Sir. Just for ordinance, we have to prorogue the House; that will not be needed; it is only a question of a couple of months, and I am sure all steps will be taken to expedite the Bill.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—నా అభిప్రాయమేమిటంటే రెవెన్యూ మంత్రిగారు వుంటే categorical గా assurance యిచ్చి వుంటే చాలా బాగుండేది. అనుకోండి, వారులేరు. కాబట్టి దీనిని ప్రస్తుతానికి defer చేసుకొంటే తరువాత తీసుకు వస్తామని వారు assurance యిస్తే withdraw చేసుకుంటాము. మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. ఎట్లానైనా Government చేత చేయించాలనే ఉద్దేశ్యంతో, ప్రభుత్వం యొక్క attention draw చేయడం కోసమే దీనిని మేము తీసుకురావడం జరిగింది తప్ప యింకొకటేమీలేదు. దీనిని ప్రస్తుతానికి defer చేసి it can be considered later, మాకేమీ అభ్యంతరంలేదు.

Mr. Deputy Speaker :—Then, leave of the House may be necessary.

Sri P. V Narasimha Rao :—I have no objection Sir, I leave it to the House.

Sri K. Govinda Rao :—Sir, Further consideration may be deferred.

Mr. Deputy Speaker :—The question is ;

" That further consideration of the Bill may be deferred. "

The motion was adopted.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు:— అధ్యక్ష. ఈ బిల్లు వెనుక బి. వి. చౌదరి, Member, Legislative Assembly అని పడింది. వారు మెంబరు ఎప్పుడయారండి?

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— దీని తరువాత బిల్లు నాది, ధర్మపాల్ బిల్లు రావలసియున్నది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఆయన లేడు ఇక్కడ.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—నేను స్పీకరుకు లెటరు వ్రాశాను, ఈ పాయింటు రెయిజ్ చేస్తానని. ఎందుకంటే, గవర్నరుగారి రెకమెండేషను కావాలి అనే అభిప్రాయంతోటి అది డెఫర్ అవుతూ వచ్చింది అని నాకు సెక్రటేరియట్ వ్రాసింది. కాని, గవర్నరుగారి రెకమెండేషన్ ఏ స్టేజిలో వస్తుందంటే కన్సిడరేషన్ అయిపోయి ఆ తరువాత క్లాజువారి చర్చ వచ్చినప్పుడు వస్తుంది, ఒకసారి త్రివేదిగారు గవర్నరుగా ఉండగా మేము ఒకసారి క్లారిఫికేషన్ అడగాము, అప్పుడు క్లారిఫికేషన్ ఇచ్చారు. మనీ బిల్లు అయితే అసలు లీవ్ ఆఫ్ ది హౌసుకు రాదని. ఫైనాన్షియల్ బిల్లు అయితే లీవ్ అఫ్ ది హౌసుకు అభ్యంతరం లేదు. కన్సిడరేషన్స్ స్టేజ్‌కు అభ్యంతరం లేదు. కాని పాసింగ్ ఆఫ్ ది బిల్‌కు మాత్రం అభ్యంతరం అని చెప్పారు. అదంతా ప్రొసీడింగ్సులో వున్నది. అది మేము వెతుకుతున్నాము. అందువల్ల ధర్మపాల్ బిల్లు న్యాయంగా చర్చకు రావాలి. ఫైనాన్సియల్ ఇంప్లికేషన్సు వచ్చినప్పుడు ఆ క్లాజస్ అపివేయవచ్చు కావాలంటే.

మిస్టర్ డిప్యూటీస్పీకర్ :— నో, నో, ఫైనాన్షియల్ కమిట్ మెంట్సు ఏ బిల్లులో ఉంటే కూడా ప్రత్యేకంగా ఆ క్లాజస్ చేయడానికి వీలు లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—లేదండి. నేను అందుకోసమే ఆ లెటరు కొరకు వెతుకుతున్నాను. అది చూపించమన్నారు. చూపించడానికి తయారుగా ఉన్నాను. 56 లో వ్రాసినటువంటి లెటరు అది. అది ప్రొసీడింగ్సులో ఉంది. అది వెతుకుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఇంతకుముందు కూడా ఇట్లాగే డిస్కషన్ వస్తే the Bill as a whole we have to take and not as a....

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah :—No, Sir, I will give a letter written by the Governor.

Mr. Deputy Speaker : You may raise it next time when you have material with you. This time he has not given his consent.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—It is not the question of consent, Sir.

Mr. Deputy Speaker :—"Please refer to the letter cited and I am to inform that on the advice of the Governor the Government

have decided to withhold his recommendation for the consideration of the A dhra Pradesh Dharma Pal Bill, 1968, by the State Legislature, given notice of by Sri Vavilala Gopalakrishnayya ...

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—What I say is this: He has no right to withhold consideration; he has got a right to withhold the passing of the Bill.

Mr. Deputy Speaker :—Why not we discuss this in the Chamber.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :- I want to categorically state that the Governor has no right to withhold the Bill for consideration.

Mr. Deputy Speaker :—So, it is better we do not discuss this now. Let us now proceed to the next item.

NON-OFFICIAL RESOLUTION

re : ISSUE OF 'PROPERTY BOOKS' TO PATTADARS.

Sri D. Venkatesam :—Sir, I beg to move:

"This Assembly recommends to the Government to issue "property books" to the pattadars in the State, containing the name of the Pattadar, patta and survey numbers of the land, its classification, extent, land revenue, market value, map of the field, and with a separate column to indicate the hypothication."

Mr. Deputy Speaker :—Resolution moved.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్షి, ప్రస్తుతం ఈ రైతులకు ఎటువంటి భోగట్టా లేనందువల్ల ఎన్ని యాతి బాధలకు గురిఅవుతున్నారో ప్రభుత్వానికి మీ ద్వారా తెలియ జేస్తున్నాను. ఈ పేద రైతాంగానికి వారికి ఉన్నటువంటి ఆస్తుల వివరాలు తెలియ నందున వారిని ఈ గ్రామ కరణాలు, మునసబులు లెక్క-లేనటువంటి యాతి బాధలకు గురిచెస్తున్నటువంటి విషయము ప్రభుత్వ దృష్టికి పదే పదే తీసుకువచ్చారు. రైతుల పద్ద ఈ వివరాలు లేనందువల్ల ప్రతి రైతుకూడా ఏ అప్పు కావాలన్నాగాని ఈ గ్రామ మునసబు, కరణాలయొక్క- దయాదాక్షిణ్యాలకు ఎప్పుడూ గురికావలసి వస్తున్నది. అంతేకాకుండా రైతులు ఏ సాల్వెన్సీ సర్టిఫికెటు కావాలన్నా లేక ఎక్కంబ్రెన్సస్ సర్టిఫికెటు కావాలన్నా ప్రతి ఒక తూరి ఆ గ్రామ మునసబుల దగ్గరికి, రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు దగ్గరికి, తాశీల్దారు దగ్గరికి వెళ్ళి రోజుల తరబడి ఆ సర్టిఫికెట్ను కోసం వాళ్ళ కాచుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడుతున్నది. ప్రస్తుతం ప్రభుత్వ విధానంలో బస్సులు, లారీలు ఉన్నాయి. వాటికి ఒక రిజిస్ట్రేషన్ సర్టిఫికెటు ఇస్తారు. దాని ద్వారా దానియొక్క వివరాలన్నీ బస్సుయజమానులకు తెలుస్తాయి. ఆవన్నీ అందులో ఉంటాయి కాబట్టి ఎప్పుడు డబ్బు అవసరం వచ్చినా, ఎవరి దగ్గర అయినా దానివి వారు తాకట్టు పెట్టి డబ్బు తీసుకోడానికి వారికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. అదేవిధంగా ఒక రైతుయొక్క- భూమి వివరాలు, ఆతనికి ఉన్నటువంటి భూమి ఎంత, ఆస్తి ఎంత, దాని పరిరక్షణ యేమిటి, దాని నంబరు యేమిటి, దానికి ప్రభుత్వము నిర్ణయించిన ధర ఎంత, ఈ వివరాలన్నీ అతనియొక్క- పుస్తకములో ఉన్నట్లయితే, తన ఆస్తిని ఎవరి

కైనా తారట్టు పెట్టినాగాని లేక ఎవరికైనా అమ్మకము చేసినాగాని, ఆ ట్రాన్స్‌ఫర్స్ వగైరాలు ఆ పుస్తకములోనే ఉండేటట్లు ఏర్పాటుచేస్తే, తప్పు లేకుండా ఆ రైతుకు తగినటువంటి గట్టి భద్రతలు ఏర్పడుతాయి. ఇదే రీతిగా గత బడ్జెటు సమావేశములో దీనిని గురించి ప్రస్తావించాము. ప్రస్తుతానికి ఆరు తాలూకాలలో ఈ పాస్ బుక్కులు ప్రవేశపెడతామని కోఆపరేటివ్ రిజిస్ట్రారుగారు హామీకూడా ఇచ్చారు. కాని ఇంతవరకు అటువంటి పద్ధతి ఎక్కడగాని పెట్టినట్లులేదు. నేను ప్రత్యేకంగా ఈ గౌరవసభ్యులను కోరడం ఏమిటంటే, ఈ రైతులకు కావలసినటువంటి వివరాలతో, అతనియొక్క ఆస్తి వివరాలతో పుస్తకాలు తయారుచేసి ప్రభుత్వం దానిని మంజూరు చేసినట్లయితే ఆ రైతు సకాలములో ల్యాండ్ మార్ట్‌గేజ్ బ్యాంక్ ద్వారాగాని లేక రెవెన్యూ లోన్ కావాలన్నాగాని, లేక ఎన్కంబ్రెన్సెస్ సర్టిఫికెటు గాని సాల్వెన్సీ సర్టిఫికెటు గాని కావాలన్నా ఈ ఈతి బాధలకు గురికావలసిన పరిస్థితి ఉండదు. అతను పెనుపెంటనే తీసుకొనే అవకాశము ఏర్పడుతుంది. కాబట్టి గౌరవ సభ్యులందరికీకూడా నేను సవినయంగా మనవిచేసేది ఏమిటంటే ఈ రెజల్యూషన్‌ను అందరూ బలపరుస్తూ ప్రభుత్వము దీనిని మంజూరు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—అధ్యక్ష, శ్రీ వెంకటేశంగారు move చేసినటువంటి resolution నేను సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను. ఇంతకు ముందు, దుసరందరకు తెలుసును; మన రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి పట్టాదార్లందరికి తప్పు ఆస్తుల గురించి వివరాలతో పట్టాదార్ల pass books యివ్వాలనేటటువంటి ఒక గుడి resolution మనము లోగడ చేసుకొన్నాము. దానిని ఇంకా కొంచెము అభివృద్ధి చేస్తూ మొత్తము వివరాలతో సమగ్రమైన సమాచారం అంతా అందులో ఉండాలనేటటువంటి ఈ తీర్మానాన్ని తప్పకుండా నూటికి నూరుపాళ్లు బలపరుస్తున్నాను. ఇంతకు ముందు, ప్రభుత్వము, ప్రత్యేకంగా వి బి. రాజుగారు పట్టాదార్ల pass books పద్ధతిని ప్రవేశపెడతామని అనేక హామీలు యిచ్చారు. కాని, ఇంతవరకు ఆటువంటిది ఎక్కడకూడా, తెలంగాణా విషయము నాకు తెలియదు గాని, ఆంధ్ర area లో ఎక్కడకూడా జరగలేదు. ముఖ్యంగా మా ప్రాంతములో చూచుకొంటే, ఏ ఒక్క రైతుకు పట్టాదారు pass book అందజేయండలేదు. మొదట ఏమన్నారంటే ఒక రకమైన form తయారుచేశాము. దానిలో 16, 17 columns పెట్టి అని అన్నారు. ఆ తరువాత అందులో కొన్ని పొరబాట్లు ఉన్నాయని withdraw చేశారు. కొన్నిచోట్ల రూపాయలకూడా వసూలుచేశారు, చేసిన తరువాత ఆ form కూడా తీసివేసినారు. మొత్తంమీద, తరువాత ఏమి జరిగిందో తెలియదుగాని, ఈవేళ ఉన్నటువంటి పరిస్థితి ఏమిటంటే మా ప్రాంతములో రైతాంగానికి తన భూమి ఎంత ఉన్నది. ఎంత పల్లము ఎంత మెట్ట, ఎంత విస్తీర్ణము, ఎంత శిస్తు చెల్లించాలి అనేటటువంటి వివరాలు ఏ మాత్రం కూడా తెలియనటువంటి పరిస్థితిలో, ముఖ్యంగా Estate ప్రాంతమైనటువంటి మా విశాఖపట్నం ప్రాంతం ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. మాకు లోగడ survey settlement జరిగినటువంటి సంగతి తెలుసు. ఈ సర్వే సెటిల్ మెంటులో అనేకమైన పొరపాట్లు దొర్లినాయి, పొరపాట్లు దొర్లడంవలన, ఆ వచ్చినటువంటి గ్రామాలలో కూడా ఈ రోజు ఉన్నటువంటి record అంతాకూడా చాలా గందరగోళమైన పరిస్థితిలో

పడిపోయింది. దానిని rectify చేయమని దానికి సరియైనటువంటి record మీరు తయారు చేయకపోతే రైతులు ఎంత land revenue చెల్లించాలి అనేది అసలు అర్థంకానటువంటి పరిస్థితిలో పడిపోయి చికాకులో పడిపోతున్నారు. కొన్నిచోట్ల ఇపుడు జరుగుతున్నది ఏమిటంటే—గ్రామాధికారులు శిస్తులు వసూలు చేస్తున్నారు. వసూలు చేయకపోవటం అన్నది లేదు. అయితే ఎంత వసూళ్ళు చేస్తున్నారో, వారికి తాను ఎంత చెల్లించుకోవాలో, తాను ఎంత బాకీ ఉన్నాడో—రైతులకు తెలియటం లేదు మునకపాక అనే గ్రామంలో రైతుంకెవరికీ శిస్తు చెల్లించటానికి అభ్యంతరం లేదు. కాని ఐదారు సంవత్సరాలనుండి వారివద్దర శిస్తు వసూలుచేయటం లేదు. ఎంత శిస్తు మేము చెల్లించాలో మాకు చెప్పండి, మేము కట్టటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము అని ఆ రైతులు అంటూంటే - దానికి సంబంధించిన లెక్కలు లేవు. ఒక గందరగోళ పరిస్థితి ఉంది. లాండ్ రెవిన్యూ వసూలు చేయవలసినటువంటి అవసరం ఉన్నటువంటి గవర్నమెంట్ సరైన రికార్డు తయారు చేయటానికి—దీనిపైన ఎందుకు శ్రద్ధ తీసుకోవటంలేదో తెలియటం లేదు. సరిఅయిన రికార్డులు తయారు చేయకపోతే లాభం లేదు. ఇంతకు ముందు తయారైన సర్వే రికార్డును కరెక్టు చేయాలి. అదిచేస్తే తప్ప. యీ పట్టాదార్లకు పాస్‌బుక్స్ ఇవ్వటానికి వీలులేదు. జాయింట్ పట్టాల విభజనకు ఒక చట్టం చేశాం అయితే ఇపుడు జాయింట్ పట్టాల విభజన ఎంతవరకు సాగుతున్నది అన్నది ఆలోచించాలి. జాయింటు పట్టాల విభజన క్రమంగా జరిగితే ప్రతి రైతుకు ఎవరెవరికి ఏ ఆసామికి ఎంత విస్తీర్ణం భూమి ఉన్నది అన్నది తెలుసుకొనటానికి వీలవుతుంది. అంతేకాదు; ఆ రైతు లాండ్ మార్ట్‌గేజ్ బ్యాంకులో పరపతి సంపాదించుకోటానికి లేక, తన భూమి అమ్ముకోటానికి కాని యీ జాయింటు పట్టాల విభజన జరగటం చాలా అవసరము. జాయింటు పట్టాల విభజన—మంచి చట్టమే తీసుకువచ్చారు. అయితే దీనిని అమలుజరిపితే బాగుంటుంది; అనే ఉద్దేశ్యంతో అది బలపర్చము. కాని ఇపుడు జరుగుతున్నటువంటి పరిస్థితులలో—యీ జాయింటు పట్టాల విభజన చట్టాన్ని అమలు జరపాలనే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా అని మాకు అనుమానం కలుగుతున్నది. ప్రభుత్వం వేసిన స్టాఫ్‌ను క్రమంగా—పంచపాండవుల మంచం కోళ్ళవలె—ఆ పరిస్థితికి దించుతున్నారు. ఇపుడు మా జిల్లా మొత్తానికి 5 గురు పనిచేస్తున్నారు. ఇవాళ అక్కడ ఉన్న మొత్తం జాయింటు పట్టాల విభజన కార్యక్రమం ప్రారంభించాలి. దానికి ఎడ్వాన్సుగా కంట్రిబ్యూషన్ కావాలని ఇంకొక సవరణ చట్టం చేశాము. పోనీ అడ్వాన్సుగా అయినా మేము ఇచ్చుకోటానికి అభ్యంతరం లేదని దానినికూడ అంగీకరించాము. ఇంతచేసిన తర్వాత, ఒక డివిజన్‌లో ఒక తహశీల్‌దారును ఇద్దరు ముగ్గురు సర్వేయర్స్‌ను పెడితే, ఇక ఎన్ని సంవత్సరాలకు యీ భూగోళమంతా వారు పూర్తి చేస్తారు? ఎప్పటికి యీ జాయింటు పట్టాల విభజన కార్యక్రమం పూర్తవుతుంది? ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి ఏమైనా సీరియస్‌నెస్ ఉన్నదా?—అనే అనుమానం ఇవాళ జరుగుతున్న పరిస్థితులు చూసినపుడు సహజంగా కలుగుతున్నది. "రైతులు ముందుగా అడ్వాన్సెస్ ఇవ్వటంలేదు; సబ్‌డివిజన్ ఫీజు ముందుగా చెల్లించటంలేదు. 3 రూ; 4 రూ; అడిగాము; వారు చెల్లించటం లేదు; కాబట్టి ఇదంతా మనం ఎందుకు మోయటం" అనే పద్ధతిలో ప్రభుత్వంవారు

ఆలోచిస్తున్నారేమోనని నాకు అనుమానం. ఇది ఎప్పటికైనా జరుగవలసిన పని. ఈ పని జరగకపోతే గవర్నమెంటుకు సరిగా రెవిన్యూ రాదని చెబుతున్నాను. రైతు తను చెల్లించిన డబ్బు గవర్నమెంటు ట్రెజరీలో రెమిటు అయినదో లేదో, ఇపుడు రైతుకు తెలియటం లేదు. మా ప్రాంతంలో రైతులు 50 రూ.లు ఇస్తే అందులో 25 రూ.లు రెమిటు అవుతుంది. 25 రూ.లు రెమిటు కావటంలేదు. అంటే, సగానికి సగం లాండ్ రెవిన్యూ గవర్నమెంటుకు రెమిటు కాకుండా ఉన్న పరిస్థితులు ఉన్నవి అంటే... అటు రైతులకుగాని, ఇటు గవర్నమెంటుకుగాని ఇది చాలా అత్యవసరమైనటువంటిడి, తప్పకుండా చేయవలసినటువంటిది అని మనవి చేస్తున్నాను. వేసిన కొద్ది స్టాఫ్‌కూడ ఏ రకమైన పరిస్థితిలో పనిచేస్తున్నారో తమకు తెలిపితే గవర్నమెంటు యొక్క సీరియస్‌నెస్ ఎంత ఉన్నదో అర్థం అవుతుంది. మా ప్రాంతంలో సర్వేయర్స్ వస్తున్నారు. మా ప్రాంతంలో మేము బలవంతంచేసి ''అయ్యా — మేము డబ్బు ఇస్తామని'' చెప్పి తీసుకువెళ్ళి చేయిస్తున్నాము. అయితే ఆ సర్వేయర్స్‌కు ప్రభుత్వం సంవత్సరంన్నర నుండి టి. ఎ. ఇవ్వటంలేదు. మా ప్రాంతంలో సామాన్యమైన వ్యవసాయ కూలీకి రోజుకు 3 రూపాయిలు దొరుకుతుంది. ఆ సర్వేయర్స్‌కు సంవత్సరంన్నర నుండి టి. ఎ. ఇవ్వకపోతే వారు ఏ రకంగా తిరుగుతారు ? వారు ఎట్లా పనిచేస్తారు ? అసలు వారు పనిచేయాలనే ఉద్దేశ్యం మీకు ఉన్నదా ? వారిని తీసివేయదలచుకొంటే — మొత్తం తీసి పారేస్తే దానికి ఏమి జరిగితే అది జరుగుతుంది. అంతేకాని, వారిని పెట్టి, పనిచేయమని చెప్పి — ఇది అత్యవసరమని ప్రభుత్వం భావించినపుడు తగినంత స్టాఫ్‌ను వేయాలి; వారికి కావలసిన టి. ఎ ఇవ్వాలి. మెజర్‌మెంట్ అలవెన్సు అని ఒకటి ఉంటుంది. ఈ చేలన్నీ కొలత వేయటం కోసం కూలీలను తీసుకువెడతారు. వారికి రోజుకు 2, 3 కూలీ ఇస్తేగాని వారు చేయరు. ఆ మెజర్‌మెంట్ అలవెన్సు కూడ గవర్నమెంటు ఇవ్వటంలేదు. గవర్నమెంట్ మెజర్‌మెంట్ అలవెన్సు ఇవ్వకపోతే మేము రైతులము పూనుకొని వారికి ఇచ్చుకొనే పరిస్థితిలోకి వచ్చిందంటే — యీ విషయంలో ప్రభుత్వానికి ఏమైనా సీరియస్‌నెస్ ఉన్నదా లేదా అనే అనుమానం కలుగుతున్నది. ప్రభుత్వం అక్కడ పనిచేస్తున్నటువంటి సర్వేయర్స్‌ను ఎందుకూ పనికిరానివాళ్లుగా భావిస్తే ఎట్లా ? ఒక రోజున మా ప్రాంతంలో సర్వే చేస్తున్న ఒకరికి డబ్బు లేకపోతే తిండికి కష్టమయితే. నా జేబులోంచి 5 రూ. ఇవ్వవలసిన పరిస్థితిలోకి వారిని ప్రభుత్వం పెట్టింది. చేయదలచుకొంటే — సీరియస్‌గా దానిని చేయండి. అయితే విలేజ్ కరణాలకు సర్వేట్రయినింగ్ ఉన్నది; వారు చేస్తారులెండి. వీరు అక్కరలేదు అని ఒక వాదన యీ మధ్య ప్రారంభమైనది. అది కూడ సరైనటువంటిది కాదు. అక్కడకు వెళ్లిన తర్వాత కోరిలేషన్ చేయాలంటే మొత్తం గ్రామంలో ఉన్న రికార్డు పట్టుకొని ఆ భూమి మీదకు వెళ్లి ఏది ఎక్కడ ఉన్నది అని చెప్పగలిగినటువంటి ట్రయినింగ్ మా కరణాలకు ఏమాత్రం లేదు. వారి ప్రక్కన కొంత అసిస్టెన్స్ ఉండాలి. ఈ వసూలు చేసిన సబ్ డివిజన్ ఫీజులో 4 రూపాయలలో 2 రూపాయలు కరణాలకు ఇవ్వండి. వారు కో—ఆపరేట్ చేస్తేగాని పని జరగదు. కాని మొత్తం కరణాలపైననే ఆధారపడి ఆ సబ్ డివిజన్‌వర్క్ అంతా వారేచేయాలంటే, జాయింట్ పట్టాల విభజన జరగాలంటే

జరగదు. అయితే కొద్ది గ్రామాలలో బాగా జరిగింది. చాలా చక్కగా చేశారు. అది సైంటిఫిక్‌గా చేసినారు. అది చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంది. ఈ జాయింట్ పట్టాల విభజనకు ప్రభుత్వం ఎక్కువ శ్రద్ధవహించి రెండు మూడేళ్లలో యీ కార్యక్రమం పూర్తయ్యేవిధంగా .. అందుకు తగినటువంటి స్టాఫ్‌ను చేయాలి. వారికి కావలసిన మెజర్‌మెంట్ అలవెన్సులు ఇవ్వాలి. ఆ పేద ఉద్యోగులకు ప్రభుత్వం రెండు సంవత్సరాలనుండి టి. ఎ ఇవ్వలేదంటే చాలా అగౌరవమైన విషయము. వారు పనిచేయటానికి కావలసిన పరిస్థితులు కల్పించాలి జాయింట్ పట్టాల విభజన రైతులకు అవసరము. రైతులకు తప్పనిసరిగా పరపతికి అది అవసరము. మా ప్రాంతంలో రైతులకు మోటర్ కావాలి; ఇంజన్ కావాలి. వాటికొరకు లాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంక్‌నుండి డబ్బు తెచ్చుకొందామంటే-ఆ బ్యాంక్‌వారు నీ పట్టా ఏది అని అడిగితే రైతు ఏమి చెప్పాలి? ఈ జాయింట్ పట్టాల సమస్య ఉండటం రైతులకు పరపతికి పెద్ద ఆటంకంగా ఉంది. పరపతి విషయంలో, కలెక్షన్ సరిగా జరుగుతున్నదో లేదో చూడటానికి, సాకు తనఖాకు ఇంత ఉన్నదని రైతుకు ఒక అభిప్రాయం కలగటానికి గవర్నమెంట్‌కు రావలసిన రెవిన్యూ అంతా సకర్మంగా బొక్కసానికి వెళ్లటానికి యీ జాయింట్ పట్టాల కార్యక్రమం తప్పని సరిగా అవసరము. ఆ కార్యక్రమం చేయించాలి. దాంతోపాటు వెంకటేశంగారు చెప్పినట్లు పాస్‌బుక్స్ తయారుచేసి ప్రతిరైతుకు ఇస్తే చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. వెంకటేశం గారు చెప్పిన అన్ని విషయాలతో ఏకీభవిస్తున్నాను. వారు చెప్పిన అన్ని విషయాలతో సమగ్రమైన పద్ధతిలో గ్రామాలలో రైతులకు పాస్‌బుక్స్ ఇస్తే చాలా ఉపయోగకరంగా వుంటుందనిచెబుతూ వారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. సైంటిఫిక్‌గా జాయింట్ పట్టాల విభజన కార్యక్రమాన్ని చేయించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. రామనాధం :—అధ్యక్ష, వెంకటేశంగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. మన గ్రామాలలోని రైతులు చాలామంది నిరక్షరాస్యులుగా ఉన్నారు. వారికి ఉన్న భూమి ఏమిటో, దాని నెంబరు ఏమిటో, దానికి కట్టవలసిన శిస్తు ఎంతో తెలియని రైతాంగం ఉన్నది వారంతా. నిజంగా కరణాల మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. కరణాలు మునసబులు రైతులు కట్టిన పన్నును స్వహా చేసి తిరిగి వారితో కట్టించుకోవటము అదేమిటి అని అంటే—మీ దగ్గర ఉన్న రికార్డు చూపించమనటము, సహజంగా రైతుల దగ్గర ఏ రికార్డు లేకపోవటము, తిరిగి రైతులు పన్ను కట్టవలసి రావటము అన్నది పదే పదే జరుగుతూ వస్తున్నది. ఈ లోపం ప్రభుత్వంవారు గుర్తించి అనేక విషయాలలో యీ గ్రామాధికారులు స్వహా చేస్తున్నటువంటి డబ్బును గురించి వారు ఇచ్చిన చిన్న చిన్న రశీదులను తీసుకొని వాటిపైన యాక్షన్ తీసుకోవటం అనేది కూడ జరుగుతున్నది. కాని చాలాసార్లు యీ మొత్తాలు గ్రామాధికార్ల నుండి రాబట్టటానికి వీలులేకుండా ఉన్న పరిస్థితులు కూడ చాలా ఉన్నవి. ప్రభుత్వం అనేకసార్లు అటు పంచాయితీ ప్రెసిడెంట్స్ ద్వారా, ఇటు గ్రామాధికారుల ద్వారా యీ నష్టాన్ని పదే పదే పొందుతున్నది. ప్రభుత్వం వారు ఆ కొద్ది నష్టాన్ని భరించగలరు గాని చిన్న చిన్న రైతులు వారికి ఉన్న చిన్న చిన్న భూఖండాలకు తిరిగి మళ్లీ పన్ను కట్టాలంటే చాలా భారమైన విషయం.

నిజానికి ప్రతి రైతుకు తనకు ఉన్నటువంటి భూమి ఏమిటో, తన భూమి నెంబరు ఏమిటో, దానికి ఆయన కట్టవలసిన శిస్తు ఎంతో, దాని విలువ ఎంతో తెలిస్తే అతనికి చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి కూడ తను వసూలు చేసుకోవలసిన పన్ను వసూలు చేసుకోవటం సుకరం అవుతుంది. రైతు పన్ను కట్టినప్పుడల్లా, ఆ పాస్ పుస్తకంలో ఎంటర్ చేసి, దానిని తిరిగి రైతుకు ఇస్తే దానిలో ఉన్న బకాయిలు వేరే ఎవరూ చెప్పకుండా రైతులకే తెలుస్తుంది. ఇటు ప్రభుత్వానికి కూడ తెలుస్తుంది. అది చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. ఇటువంటి వివరాలన్ని ఉన్నటువంటి పుస్తకం రైతు దగ్గర ఉండేటట్లయితే దానిపైన అతను తనకు కావలసిన అప్పులను భూమి తనఖా బ్యాంకునుంచిగాని బైట నుంచి తీసుకొనేందుకుగాని చాల సౌకర్యం కలుగుతుంది. పదే పదే Land Mortage Bank లలో గాని, యితర తక్కువి loans గాని ఏవైనా తెచ్చుకోవలసి వచ్చినప్పుడు దానికి supply చేయవలసిన certificates కు ప్రతి రైతు కూడ ఎంతో డబ్బు పెచ్చించడం జరుగుతూ యున్నది. ఈ రోజున Land Mortgage Bank లో డబ్బు తీసుకోవాలనేటట్లయితే దానికి కరణం దగ్గరనుంచి ఈ భూమి ఉన్నదని encumbrance certificate తీసుకురండి తాసిల్దారు దగ్గరనుంచి యింకో certificate తీసుకురండి అంటారు. ఈ certificates కోసం తిరగడానికే రైతుకు బోలెడు డబ్బు ఖర్చు అవుతుంది. రైతు సామాన్యంగా ఏమి తెలియనివాడు కావడంవల్ల ఆ పని తనుచేసుకోలేక యింకో middle man ను కోరడం, కరణాన్నో యింకెవరినో పంపించవలసి రావడం వారి ఖర్చులకు వారి వేతనాల క్రింద కొంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టవలసి రావడం. ఇదంతా ఏ విషయంలో చూసినప్పటికి రైతుకు తను తీసుకోవలసిన loan బయట pr vate money lenders దగ్గర దొరికే దానికంటె కూడ ఈ ఖర్చులంతా కలుపుకొనేటట్లయితే ప్రభుత్వం తక్కువ వడ్డీలకు యిస్తున్న అప్పులు కూడ ఎక్కువ వడ్డీలకే గిట్టుబాటు అవుతూ ఉన్నాయి. చాలమంది యిదంతా పడలేక ఎందుకు వచ్చిందిలే అని నిర్లిప్తంగా కట్టిన డబ్బునే మళ్ళీ కట్టమంటే కట్టేయడం. నీకు ఎరువులకు అప్పు యిప్పిస్తామని, యితరంగా ఏదో అప్పు వస్తున్నది. ప్రభుత్వంవారు సౌకర్యాలు కలుగజేశారు. అన్నప్పటికీ కూడ యిదంతా మాకు వచ్చేదా పెట్టెదా, ఏ కరణాలో తింటారు లేక ఏ ఆఫీసర్‌కో మేము పెట్టవలసిన ఖర్చు క్రింద సరిపోతుంది గాని మాకు ఏమి దొరకదు అనేది రైతులందరిలో చాల ఎక్కువగా ప్రబలి ఉన్నది. రైతుకు కలుగజేసే ఏ సౌకర్యము కూడ ప్రభుత్వం నేరుగా అతనికి అందించలేనటువంటి పరిస్థితి ఈ లెక్కలు లేకపోవడం వల్లనే జరుగుతూయున్నది. రైతుకు ఉన్న holding అంతా వ్రాసి, దానిపైన ఉన్న encumbrances అన్నీ clear గా చూపించగలిగే pass book రైతు దగ్గర ఉండేటట్లయితే అతను ధైర్యంగా ప్రభుత్వం యిచ్చే సౌకర్యాల నన్నిటినీ పొందే అవకాశం ఏర్పడుతుంది. అది అతనికి సౌకర్యమే కాకుండా ప్రభుత్వానికి కూడ చాలనొప్పి తగ్గుతుంది. ఇక్కడ తెలంగాణాలో, తెలంగాణా రైత్వారి యాక్టు క్రింద తీసుకోవలసిన పర్మిషన్‌లు చూసినట్లయితే వారు ఆ పర్మిషన్లు సంవత్సరాల తరబడి నొక్కిపెట్టి దానికి ఈ సర్టిఫికేట్ కావాలి, ఆ certificate కావాలి అని వేలాది ధూపాయలు రైతులతో ఖర్చు పెట్టించడం

జరుగుతూ ఉన్న విషయం అందరికీ తెలిసినదే. దానిని repeal చేయమని కోరడం దానిని ప్రభుత్వంవారు పరిశీలిస్తూ ఉండడం, ఈ సెషన్‌లోనే దానిని గురించి ఏదో చేస్తామని అనడం జరుగుతూ యున్నది. కనుక రైతుకు ఉన్న ఆస్తి విలువ దానికి ఉన్న encumbrances అన్నీ తెలియజేసే ఒక pass book ను రైతుకు కలుగ జేయడం చాల అవసరం, ప్రభుత్వంవారు ఈ విషయం యిదివరకే గమనించాము అని దానిని ప్రవేశ పెడతాము అని చెప్పారు. గాని ఇన్నాళ్ళు ఆలస్యం చేయడం ఏమి బాగుండ లేదు. ఆలస్యం అయిన కొద్ది రైతుకు నష్టమేగాని లాభం జరగదు. ఇంకో విషయం గోవిందరావుగారు చెప్పినట్లు జాయింటు పట్టాల విభజన గురించి ఒక నిర్ణయాన్ని అయితే మనం తీసుకున్నాముగాని వాని అమలు జరపడానికి చాల జాప్యం చేస్తూ ఉన్నాము. ఇలా జాప్యం చేయడం మంచిది కాదు. వీలైనంత ఎక్కువ సిబ్బందిని పెట్టి త్వరితంగా పూర్తి చేసి, దానిని కూడ include చేసి pass books రైతులకు ఇచ్చేటట్లయితే వారికి మన ప్రభుత్వం ఎంతో మహోపకారం చేసినట్లు అవుతుంది. ప్రభుత్వంవారు దీనిని గమనించి తప్పకుండా ఈ తీర్మానాన్ని ఆమోదిస్తారని నేను భావిస్తూ, నాకు ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు ముఖ్యులకు అభినందిస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అధ్యక్ష, రైతు-ప్రభుత్వము, రైతు-కోర్టు, రైతు-loan. ఈ మూడు రంగాలలో కూడ pass book యొక్క ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఏర్పడుతుంది. ఇంతకు ముందు pass book ఒకటి కొంత కాలం వరకు యిచ్చారు గాని తరువాత యివ్వలేదు. ఏవో కారణాలతో దానిలో ఏవో లోట్లు ఉన్నాయి మేము దానిని సరిదిద్దుతాము, ఆ సరిదిద్దే దానికోసం time కావాలి, ఆ సమానా ఆలోచిస్తాము అన్నారు. ఆ సమానా ఆలోచించేటప్పటికే సంవత్సరాల పర్యం తందొర్లి పోతున్నాయి. కనీసం 4, 5 సంవత్సరాల నుంచి యివ్వడం లేదు. ఇవ్వకపోవడంవల్ల agriculture loans యిచ్చేటప్పుడు గాని, రెవిన్యూ వసూలు చేసేటప్పుడుగాని జరిగేటటువంటిది మంత్రి నరసింహారావుగారు గమనిస్తారను కుంటున్నాను. వేలి ముద్రలమీదగాని, లేక fabricated signature మీద గాని ఈ రోజు loans యిస్తున్నారు. ఈ రోజు agriculture loans ఎంత బకాయి ఉన్నాయి ? ఇంత వరకు దానిని వసూలు చేయలేదు. గవర్నమెంటుకు ఎంత నష్టం ఏర్పడుతున్నదని చూచినట్లయితే అంతా falsification, fabrication of everything అటువంటప్పుడు నేను ఒకటి సూచన చేస్తున్నాను. రైతుయొక్క passport size photo ఒకటి ఈ pass book కు అతికించినట్లయితే కరణంగారు identification చేయవలసిన అవసరం, యితరత్రా ఎవరైనా identification చేయవలసిన అవసరం లేకుండానే మొత్తం identification ఈ pass port size photo లోనే కనబడుతుంది. కాబట్టి Identification సులభంగా ఉండేదానికి ఆస్కారం ఏమి ఉన్నదనేది ఆలోచించాలి. ప్రభుత్వం వారు రెవెన్యూ వసూలు చేసినప్పుడు pass book లో చేర్వాలు చేయనందువల్ల యిబ్బంది ఏర్పడుతున్నది. డబ్బు తీసుకొని తెల్లకాగితం మీద చేర్వాలు చేసి యిస్తారు. తాహసిల్దారుకు గాని, కలెక్టరుకుగాని అది యిచ్చినప్పుడు, యిది authentic రసీదు కాదని గ్రామ మునసబు డబ్బు తిన్నప్పుడు మా బాధ్యత కాదు, మరల డబ్బు కట్ట

వలసిందనే సన్నివేశాలు సహజాంశం ఉన్నాయి. అందువల్ల రైతు పడే బాధ కష్టదం అనేది ఏర్పడుతున్నది. ఎప్పుడైతే ప్రభుత్వం వారి authentic రసీదు ఉంటుందో అప్పుడు యిటువంటి యిబ్బందులు రావు. ఆ pass book లో కరడం చేవ్రాలే కాకుండా, ప్రభుత్వ మొహరుకూడ వేసినట్లయితే అతనికి యిబ్బంది లేకుండా ఉంటుంది. మరల యింకొసారి మంత్రిగారు వినేటట్లుగా చెపుతున్నాను. pass port size photo దానికి అతికించబోయే సందర్భంలో identification కోసం రైతు పడే బాధ అంతయింత కాదు. కరణంగారికి డబ్బు యివ్వనిదే వారు identification చేయరు. వారు identification చేసేదానికి కూడ చాల యిబ్బందులు ఉన్నాయి. కాబట్టి యిది ముఖ్యంగా గమనించవలసి యున్నది. Agriculture loans చాలవరకు నష్టంలో ఉన్నాయి. ప్రభుత్వానికి రాలేదు. ఇప్పుడంతా fabricated గా ఉన్నాయి అనేవిషయం మంత్రిగారు గమనింపవలసియున్నది—దినమూ నా అనుభవంలో కోర్టుకు పోయేవారు రైతులు ఎక్కువగా ఉంటారు. తెల్లకాగితం మీద చేవ్రాలు చేసినప్పుడు కోర్టువారు అంటారు. తెల్లకాగితం మీద చేవ్రాళ్లు ఉన్నాయి గ్రామ మునసబుగారు చేశారో ఎవరు చేశారో మాకు తెలియదు. కాబట్టి మీ గ్రామ మునసబుగారిని పిలిపించి విచారించవలసిందని అంటారు. అలా విచారించమని చెప్పినప్పుడు ఆయన పిలిస్తేరాడు. ఈ రసీదు proof కాదు. ఆ రసీదు prove చేసేదానికోసం రైతు ఎంత బాధ కోర్టులకు పెడుతున్నారో బహుశః ప్రాక్టీసు చేసే వకీళ్ళకు ఆ బాధ తెలుస్తుంది. ఇటువంటి బాధ తొలగించే దానికోసం అతని సర్వే నంబరు ఎంత, అతనికి అయ్యే శిస్తు ఎంత, అతని అనుభవం ఎంత, దానిని ఎవరు సాగుబడి చేస్తున్నారు, ఎప్పుడెప్పుడు సాగుబడి చేస్తున్నారు, ఏ ఏ ఫలితాలు శిస్తు term ఎంత అనేటటువంటిది ఒక నమూనాగా వేసి ప్రభుత్వం వారు ఎందుకని యింతవరకు యివ్వకుండా పోతున్నారో అర్థం కాలేదు. ఎప్పుడూ కూడ కోర్టులో స్వాధీనానుభవంతోనే తకారాయింపు వస్తుంది. ఈ తకారాయింపును తొలగించే దానికి యిది ఒక ఘట్టంగా ఉంటుంది. అందువల్ల ప్రభుత్వం వారు దయయుంచి యిటువంటి pass books యిచ్చినట్లయితే వేరే యితరత్రా బాధ లేకుండా కోర్టులో తన కేసును ముజువు చేసుకోడానికి ఉపయోగపడుతుంది. Loans గురించి సభ్యులందరు చెప్పారు. నేను ఒక్కటే చెప్పదలచుకొన్నాను. pass b oks యిస్తారు. భూమి ఉండే రైతు అమ్మివేస్తాడు. అమ్మివేసినప్పుడు అతనికి ఉండే హక్కు యితరులకు transfer చేసేటప్పుడు, ఈ రోజు రిజిస్ట్రారు ఆఫీసు వారు ఏ విధంగా అయితే గవర్నమెంటుకు లెక్కలు పంపిస్తున్నారో transfer అయిన interest ను. అదే మాదిరిగా pass book లలో కూడ గవర్నమెంటు వారు నమోదు పరచినట్లయితే transfer ఫలాని వారికి అయింది, ఫలాని వారికి హక్కులు ఏర్పడ్డాయి అని తోచేదానికి వీలు ఉంటుంది. దానినిబట్టి ప్రభుత్వం వారు ముజాలు వగైరాలు యివ్వడానికి ఆస్కారముంటుంది. Transfer కాగానే ఆ pass book లో నమోదు చేసినట్లయితే, అతనికి ఉన్న హక్కులన్నీ యితనికి transfer చేయబడినాయని దానిమీద ఆధారపడి ప్రభుత్వం ముజాలు వగైరాలు యిచ్చేదానికి ఆస్కారం ఉన్నదని గుర్తించి ఆ ముజాలన్నీ వెంట వెంటనే యిచ్చినట్లయితే ఫలితం అప్పటికప్పుడే దక్కుతుంది. దానిని ఆలోచించే పద్ధతిలో

ప్రభుత్వంవారు ఉండవరె ఎవరైతే transfer చేసుకుంటున్నారో అతని pass port size photo కూడ దానికి నమోదు పరచినట్లయితే, identification, pass book ఫలానా వారిది అని దానంతట అదే తెలుస్తుంది. కాబట్టి ఈ దృష్టితో ఆలోచించి త్వరితంగా చేయాలి. ఇప్పటికి 6 సంవత్సరాల నుంచి pass book నమూనా ఆలోచిస్తూనే ఉన్నారు అది అమలు పెడతామంటూనే ఉన్నారు. ఇంకా ఎప్పుడు పెడతారో అర్థం కాదు. ఇప్పుడు మీరు యిచ్చే ఆ చిన్న కాగితాలు పోయే దానికి అవకాశం ఉన్నది. ఆ కాగితాలు ఎవరైనా print చేసుకోవచ్చు. దానిమీద మీమెహారు ఏమి ఉండదు. అందువల్ల చేవ్రాలు పెట్టె కరణం దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఉంటున్నాయి. కాబట్టి యిటువంటి అవకతవకలు జరగకుండా చూచేందుకి ప్రభుత్వంవారు వెంటనే ఈ pass book లు తయారు చేసి యివ్వవలసి యున్నది.

శ్రీ వై. సూర్యనారాయణ మూర్తి (పిఠాపురం):—అధ్యక్షా, రైతుకు తన భవిష్యత్తు కార్యక్రమాన్ని అవగాహన చేసుకోవడానికి యీ పాస్ బుక్స్ సప్లయ్ చేయడం చాలా అవసరమని గత శాసన సభలోను, అంతకుముందు కూడా అనేక సార్లు చెప్పడం జరిగింది. ఈ సందర్భంలో నేనొక విషయాన్ని చెప్పదలచుకున్నాను. సాధారణంగా రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు మునసబు కరణాలపై ఆధారపడి వున్నది. అంటే పల్లె గ్రామాలలో మునసబు కరణాలు అనుసరించే విధానం, వారి యొక్క కార్యక్రమం ఎట్లా వున్నది? అనేదొకసారి పరిశీలన చెయ్యాలి. ఈనాడు పల్లె ప్రాంతాలలో చదువు సంధ్యలు మాటికి తొంభై మందికి లేవు. వారికి ఎప్పుడు ఎంత కట్టాలో ఏమిటో తెలియదు. మునసబు కరణాలవద్దకు వెడితే యిదిగో యిప్పుడు యాభైకట్టు, సరిపోతుంది అంటారు. అప్పుడు అది కట్టిన తరువాత, వారం పది రోజులు పోయిన తరువాత మళ్లీ కట్టమంటారు. రైతు ఎంత కట్టాలో, ఎప్పుడు కట్టాలో, తను కడుతున్నది సరాసరి ప్రభుత్వ ఖాతాలోకి వెడుతున్నదో, లేదో కూడా తెలియదు. రశీదు వుంటుంది గదా అనవచ్చు. రశీదు అడిగితే నాకే గదా కష్టేది ఫర్వాలేదు, పెళ్లు అంటారు. ఒకవేళ యిచ్చినా అది గనుక అతను పోగొట్టుకున్నాడంటే అనేక చిక్కులకు తరువాత లోను కావడం జరుగుతున్నది. ఈ విధంగా రైతు యీనాడు తను డబ్బు కడుతూ అనేక యిబ్బందులకు గురి కావలసి వస్తున్నది. పాస్ బుక్ గనుక యిచ్చినట్లయితే యీ యిబ్బందులు కొంతవరకు తొలగించినట్లు అవుతుంది. ఈ విషయాన్ని నేను రెండు మూడు పర్యాయాలు రెవిన్యూ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. దీనికి ప్రాముఖ్యత యివ్వవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది. చాలా త్వరగా, రేపు పన్ను కట్టబోయే సమయానికైనా రైతుకు—ప్రతి జిల్లాలోను, ప్రతి తాలూకాలోను, ప్రతి గ్రామంలోను—పాస్ బుక్స్ వారికి అందజేయవలసిన అవసరం వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంక, అకౌంట్ పట్టాల విషయంలో చాలా క్లిష్ట సమస్య యిమిడి వున్నది. ఒక రైతు భూమిని తీసికెళ్లి యింకొక రైతుకు పట్టా యివ్వడం జరిగింది. సర్వేలో యిటువంటి పొరబాట్లు జరిగినవి. వీటిని గూర్చి, తెలియజేసుకుంటున్నప్పటికి, బహు సంవత్సరాల కాలయాపన అయినప్పటికి, వీటి పరిస్థితి యింకా అట్లాగే వున్నది. వీటన్నింటినీ బహు జాగరూకతతో పరిశీలించి, పరిష్కరించవలసిన అవసరమున్నది. తదుపరి, లాండ్ మార్ట్‌గేజ్ బాంక్స్, యితరత్రా రైతులకు అప్పు తర్వగా దొరకవలయునన్నా,

యీ పాస్ బుక్స్ వారికి వెంటనే అందజేయవలసిన అవసరమున్నదని మరియొక సారి తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయాన్ని వెంటనే దృష్టిలోకి తీసుకుని తగు చర్యలు తీసుకొనవలసినదిగా, రైతు రేపు పన్ను కట్టే సమయములోగా వాటిని వారికి అందజేయవలసినదిగా మంత్రివర్యులకు మరియొక సారి విజ్ఞప్తి చేస్తూ తమవద్ద సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జైహింద్.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—ఆధ్యక్ష, డి. వెంకటేశంగారు ప్రవేశపెట్టిన నానఫిషియల్ రిజల్యూషన్‌ను సపోర్టుచేస్తూ రెండు నిముషాలు మాట్లాడ దలచుకున్నాను. వారు చెప్పినట్లుగా, యీవాడు రైతుకు ఎన్నో ఇబ్బందులున్నాయి. తనకు ఎన్ని ఎకరాలున్నది; పట్టా అయినదా; పట్టా నంబర్ ఎంత; ఆ వివరాలేవీ అతనివద్ద లేవు. దానికి వారు ప్రాపర్టీ యితర వివరాలతో బుక్స్ యిప్పమన్నారు. రెవెన్యూమంత్రిగారు దానిని ఒప్పుకున్నారు. ఒప్పుకున్నప్పటికి, యింతవరకూ అమల్లోకి మాత్రం తీసుకురాలేదు. యాభయి సంవత్సరాలనుండీ సాగుచేస్తున్నవారికి కూడా తమకు ఎంతభూమి వున్నదో, తమ పట్టానంబర్ ఎంతో, తాము ఎప్పుడెప్పుడు ఎంతెంత పన్ను కట్టవలసివుంటుందో ఆ వివరాలేవీ తెలియవు. కారణమేమంటే — వారికి చదువులేదు. వ్రాయడం రాదు. వారిని కరిణాలు, పటేల్ పట్వారీలు ఎంతెంత అన్యాయంచేస్తూ వుంటారో మంత్రిగారికికూడా తెలుసు. 'నువ్వు యింత డబ్బుకట్టు' అంటారు. రశీదు అడిగితే నావద్దనేగదా కట్టేది ఇక్కడ వుంటుందిలే' అనేస్తారుతప్ప రశీదు ఇవ్వరు. వారు సక్రమంగా ఆ డబ్బు తహశీల్‌లో కడుతున్నదీ లేనిదీ తెలియదు. చివరకు, కొన్ని సంవత్సరాల తరువాత వారిని బేదఖలు కూడా చేస్తున్నారు. ఇటువంటి కష్టాలు రైతులకు కలుగుతున్నాయి కాబట్టి వారికి తప్పకుండా యీ ప్రాపర్టీ బుక్స్ అందజేయాలి. అందులో అన్ని వివరాలూ పుండాలి. ఇంక అతను అప్పుకోరకు పెడితే ఎన్ని యిబ్బందులో చెప్పలేము. సాల్వెన్సీ సర్టిఫికెటు తీసుకురమ్మంటారు సాల్వెన్సీ సర్టిఫికెటు అంటే ఏమిటో అతనికి తెలియదు. పట్వారీ కోసం పెడితే పట్వారీ ఎప్పుడూ దొరకడు. అతన్ని అడిగితే దానికంత డబ్బు కావాలి; యింత డబ్బు కావాలి అంటాడు. పల్లెటూళ్ళ ప్రజల దగ్గర ఎంత డబ్బు వుంటుంది.

శ్రీ టి. వి రాఘవులు :—గౌరవ సభ్యులు పాస్‌బుక్స్ కావాలి, పాస్‌బుక్స్ కావాలి అని చెబుతున్నారు. ఈ పాస్‌బుక్స్‌లో వుండవలసిన ఎంట్రీస్, వాటి తాలూకు యింప్లికేషన్స్ అవన్నీ స్టడీ చేయాలి. భూమి గురించి చెప్పారు, భూమికి సంబంధించి యిప్పుడు రూల్సు లేవని అనుకోవడం సరికాదు. నేను ఇప్పుడు భూమి అమ్ముకోవాలంటే, క్రియదస్తావేజుతోబాటుగా ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆఫ్ పట్టాస్‌కు సంబంధించికూడా రెండు ఫారమ్స్ జతచేసి పెట్టాలి. అందులో ఒకటి తహశీల్దారుకు వెడుతుంది; ఒకటి కరణంకు వెడుతుంది. అది సక్రమంగా నమోదు కావడంలేదు; అసలు జరగడం లేదు. ఆడుచేత రూలు లేదనుకోవడానికి వీలులేదు. అట్లాగే ఎన్‌క్రాంబ్రెన్సెస్ అనేక రకాలుగా సాగించడం జరుగుతున్నది. ఇవన్నీ కన్సాలిడేట్ చేయడమెట్లా? దానికి కావలసిన మెషినరీ ఏర్పాటు చేసుకోవడమెట్లా? అనే విషయాలున్నాయి. ఈ ఎన్‌క్రాంబ్రెన్సెస్‌కు సంబంధించి బోలెడు గ్రంథాలున్నాయి. అందువలన, ఇందులోని యింప్లికేషన్స్ వీటితో పూర్తిగా స్టడీ చేయవలసివుంటుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—రిజల్యూషన్‌లో ఆ పదాలేమీలేవు.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—ఉండవు. ప్రొసీజర్ యిన్వాల్వ్ చేసేటప్పుడు యివన్నీ వస్తాయి. ఇంప్లికేషన్స్ చాలా ఉంటాయి. ఒక భూమిపై అయిదు తనఖాలు పెట్టవచ్చు. అనేకచోట్ల రిజిస్టర్ చేయవచ్చు. ఈ యింప్లికేషన్స్ అన్నీ కూడా యిందులో వున్నాయి. ఇవన్నీ ఎట్లా కన్సిలిడేట్ చేయాలి అనేది ఆలోచించాలి. మెషినరీ ఎట్లా వుండాలి అనేది ఆలోచించాలి. ప్రతి దానికి కరణం కరణం అనడంవలన కూడా ప్రయోజనంలేదు. నలుగురు పంటుకునేటప్పుడు రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజ్ ఎగగొట్టడంకోసం వేరే పద్ధతి అవలంబించవచ్చు. అప్పుడు కరణం అనడంవలన ప్రయోజనంలేదు. అందువలన, యీ విషయాలకూడా మనం ప్రజలకు నచ్చజెప్పాలి.

శ్రీ కె. రామనాధం :—అధ్యక్ష, మంత్రిగారు చెప్పిన విషయాలన్నీ సమగ్రంగా ఆలోచించుకోవచ్చు. ముందు యీ తీర్మానాన్ని గనుక ప్రభుత్వంవారు ఆమోదించినట్లయితే అది పెద్ద కష్టమైన విషయమేమీ కాదు. అప్పుడు మా సహాయం మేము యిస్తాము. ప్రభుత్వానికి కావలసినంత యంత్రాంగం వున్నది. సమగ్రంగా ఆలోచించి, ఆ వివరాలన్నీ యిందులో యిన్‌క్లూడ్ చేయవచ్చు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఎవరికి ఎటువంటి తాకట్టు పెట్టుతారా ఆ వివరాలుకూడ ఆ భూమికి సంబంధించి ఇప్పుడు యిచ్చిన రిజల్యూషనులో తెలియచేయలేదు అని మంత్రిగారన్నారు. భూమి తాకట్టుపెట్టుకొని కో అపరేటివ్‌లోను తీసుకోవచ్చు, వేరే తాకట్టు పెట్టవచ్చు అన్నారు. ఆస్తి వివరాలు కలిగిన పాస్‌బుక్స్ యివ్వడంవల్ల ఎవరికి తాకట్టు పెట్టినా అందులో ఎంట్రీస్ వుంటాయి. భూమిని అమ్మినప్పుడు ట్రాన్సఫరు అయినప్పుడు ఇంతమందికి తాకట్టులో ఆ భూమి వుంది అనే కాలంకూడా పాస్‌బుక్‌లో వుండాలని ప్రత్యేకంగా యీ రిజల్యూషనులో కోరబడిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్ష, ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఇచ్చిన సజషన్స్ చాలా బాగున్నాయి. హి యీజ్ ఎవెరి ఎక్స్‌పీరియన్స్‌డ్ మాన్. ఇప్పుడు వారు లా మంత్రిగా వున్నారు. రైతులు బాధపడకుండా వారికివున్న ఆస్తి వివరాలు వారినే యివ్వమంటే బాగుంటుంది. పటేల్సును, పట్వారీలను పట్టుకుంటారు అంటే— మాకు వారితో చాలా ఎక్స్‌పీరియన్సు వుంది. కరణాలు, పంతుళ్లు చేసే అన్యాయాలు ద్రోహాలు చెప్పడానికికూడ వీలుకాదు. నరసింహారావుగారికి కూడ యివన్నీ బాగా తెలుసు. అయితే, వారిలో కొంతమంది మంచివారు కూడా వుంటారు. పేదరైతుల వెంట వుండి అట్లాకాదు. ఇట్లా చేయాలని దారి చూపించేవారు కూడ వున్నారు. భూస్వాములు వారిని వెంబడించినా కూడా వారు చేసినది అన్యాయం, మీరు ఫలానా లీడరు దగ్గరకు వెడితే పని జరుగుతుందని చెప్పి పంపించేవారు కూడా వున్నారు. పాస్‌బుక్‌లో దీనికికూడ ఒక కాలం పెట్టాలి. 21 సంగల స్వరాజ్యంలో పేదరైతుకు ఇది నా భూమి, పట్టా నంబరు ఇది, భూమి ఇంత, విలువయింత, బ్యాంకుకు పోతే దాని వాల్యూ ఇంత వుంటుంది అని తెలిసేటట్లు, అతను మనిషిలా వుండేటట్లు చేయాలి

కాని ఎన్నాళ్ల కళ్లుమూసుకుని వుండాలి ? వెంటనే ఆములులో పెట్టినట్లయితే బాగుంటుంది.

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి (ఆలూరు) :—అధ్యక్ష, వెంకటేశంగారు ప్రతిపాదించిన యీ తీర్మానాన్ని సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను. మనకు క్రిందనుంచి పైదాకావున్న కరణాలు ఏలేరాజ్యంలో కరణాలు చేసే ప్రమాదం గురించి ఒకమాట చెబుతాను. పేదవారు అప్పు—కో ఆపరేటివ్ లోన్స్ వంటివి కావాలని సర్టిఫికేట్స్ కావాలన్నప్పుడు కరణానికి కాసు యివ్వనిదే కలం కదలదు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (పరచూరు) :—క్రిందినుంచి పైవరకూ కరణాలరాజ్యం అన్నారు. దాని అర్థం ఏమిటి ?

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి :—రెవిన్యూ వ్యవహారమంతా క్రింది నుంచి పై వరకూ కరణాలే చేస్తున్నారు. ఈ పాస్‌బుక్స్ వుంటే ఆ కరణాలకు చిల్లరయిచ్చే పని తగ్గిపోతుంది. పేదవారికి సర్టిఫికెటు కావాలంటే తహశీల్దారులకు పెద్ద చిల్లర యిచ్చి తెచ్చుకుంటారు. పాస్‌బుక్‌లో వ్రాసే భాష విషయంలోకూడ నాది ఒక సూచన వుంది, తురకానికీ, తెలుగుకూ పుట్టిన భాషకాకుండా గ్రామంలో వారికి అర్థమయ్యే భాష వ్రాస్తే బాగుంటుందని సలహాయిస్తూ నేను సెలవు తీసుకుంటాను.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—అధ్యక్ష, వెంకటేశంగారు తెచ్చిన తీర్మానాన్ని హృదయపూర్వకంగా సమర్థిస్తూ ఈ తీర్మానంవల్ల ఒక్క రైతులకేకాక, రైతులకంటె ఎక్కువగా ప్రభుత్వానికికూడా లాభదాయకం అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు మేము మా తండ్రులకు ఎంత కొడుకులంగా వున్నా, కరణంగారు నీవు ఫలానివారి కొడుకువు అని చెబితేగాని ధృవపడటం లేదు. మేము ఫలానివారి కొడుకులమని చెప్పుకునే హక్కు మాకు కావాలని, మా ఆస్థి ఏమిటో మాకు తెలియాలని, మా ఆస్థిని మాదని చెప్పడానికి యింకొకరు మధ్యవర్తిగా వుండవలసిన అవసరంలేదని, యీ సమస్యను పరిశీలించడానికి ప్రాపర్టి బుక్స్ కావాలని కోరారు. ప్రాపర్టి బుక్స్‌లో వుండవలసిన అంశాల వివరణ వెంకటేశంగారు చక్కగా చెప్పారు. మంత్రిగారు రిజిస్ట్రేషను చేస్తూ పట్టా ట్రాన్సఫరుకూడా రెండు ఫారములలో చేవ్రాలు తీసుకొని పంపిస్తున్నాము, యీ పట్టా ట్రాన్సఫరు చేయడానికికూడా వీలున్నది అన్నారు. నేను మన కోర్టులలో ఎక్కువ వ్యవహారాలు సివిల్ డిస్పూట్సు గురించే వున్నాయి. ఒకరి భూమిని యింకొకరు విక్రయించడం, మూడు ఎకరాల భూమివుంటే నాలుగెకరాలని విక్రయంలో వ్రాయడం, భూమిలోవున్న చెట్లు వదిలేసి భూమిని విక్రయం చేయడం యీలాంటి అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. దీనికి కారణం రైతుకు తనభూమి ఎంత వున్నదో వివరాలు తెలియకపోవడమే అవుతుంది. ఈ వివరాలన్నీ ప్రాపర్టిబుక్స్‌లో వుంటే బాగుంటుంది. మాప్స్‌లోకూడ ఆ భూమిలో ఎక్కడ బావివున్నది, ఎక్కడచెట్లు వున్నదీ గుర్తిస్తే ఆ భూమి కొనుక్కునేవారు ఆ భూమి ఆతనిదాకాదా అనే మాప్ చూసి స్థిరంచేసుకోవచ్చు. భూమిని ఎవరికైనా అయకంపెట్టితేకూడా ఇందులోచూపించమన్నారు భూములు.ఒకేభూమిని ఇద్దరికీ ముగ్గురికీకూడ పలుచోట్ల ఆయకాలుపెట్టటంజరుగుతోంది.

అమ్మడం సివిలుకోర్టులకు వెళ్ళడం జరుగుతోంది ఇట్లా వారిద్దరూకూడ అవస్థలు పడకుండా, ఆ భూమిలో యింకొకరి ఆయకంగాని, అన్యాక్రాంతంగాని వుంటే అది పుస్తకంలో నమోదు అయి వుంటే యింకొకరు మోసపోవడానికి వీలుండదు. సివిలు కోర్టులకు వెళ్ళడాన్నికూడ తొలగించినట్లవుతుంది. దీనివల్ల యింకొక పదుపాయం కూడ వున్నది. ప్రభుత్వం అనేకమంది విద్యార్థులకు ఉచిత వేతనాలు యిస్తున్నది. సామాన్యంగా పలుకుబడిగలవారే తప్పుడు సర్టిఫికేట్లు వ్రాయించుకొని యీ ఉచిత వేతనాలు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. ఇట్లా జరుగుతోందని ప్రభుత్వంకూడ గుర్తించింది. ఇటువంటి తప్పుడు పద్ధతుల నరికట్టడానికి యీ విపరాలన్నీగల పాస్‌బుక్స్ సహాయకారిగా వుంటాయి సర్టిఫికేటు కావాలన్నప్పుడు ఆ ప్రాపర్టీబుక్ చూచినట్లయితే ఆర్హుడా కాదా అనేది తేల్చి చెప్పడానికి వీలుంటుంది. అర్హులైన విద్యార్థులకే ఈ ఉచిత వేతనాల సహాయం అందడానికి వీలుంటుంది. మాధవరావు గారు ఫొటోలుకూడ పెట్టమన్నారు. చిత్తూరు జిల్లాలో కదువు రుణాలు యిచ్చారు. 200—300 రు. లు యిచ్చారు, అవన్నీ కరణాలకు అనుపుగా వున్నవారికే చెందాయికాని న్యాయంగా అందవలసిన ఒక్కరైతుకుకూడ ఆ లోన్సు చెందలేదు. ఎవరికైనా కరణంగారు భూమి ఉందనివ్రాస్తేకాని లోన్ రాదు. అందుచేత కరణంగారితో ఎగ్రిమెంట్సు కుదిరినవారికే లోన్సు దొరుకుతున్నాయి. సబ్సిడీ స్కీమ్సుక్రిందకాని, లాండ్ మార్ట్‌గేజ్ లోన్స్‌గాని, స్టేట్ బ్యాంక్సు లోన్స్‌కాని ఏమైనా ఇదే పరిస్థితి. అన్ని వివరాలతోను పాస్‌బుక్‌లు ఉన్నట్లయితే ఏ స్టేటుబ్యాంకులోనైనా దాఖలుచేసి అప్పు తీసుకోవచ్చు. అటువంటి అవకాశం వుండాలి. అప్పు కావాలంటే మూడు నాలుగు నెలలు కరణాలచుట్టూ ప్రాధేయపడి చివరకు అప్పు ఆక్కరలేదనే దౌర్భాగ్యపరిస్థితికి ప్రజలు రాకుండా వుండేటట్లు చూడాలి. కరణాలు చెప్పినట్లు 5 ఎకరాలలో ఒక యకరం ఎవరో అమ్ముతారు. ఎటుప్రక్క విక్రయం చేశాడో తెలియక కోర్టులో తగాదాలు వచ్చే అవకాశంకూడా వుంది. అప్పటికప్పుడు సబ్‌డివిజన్‌చేసి అంతా పుస్తకంలో వ్రాసినట్లయితే అలాంటి యిబ్బందులు వచ్చే అవకాశం ఉండదు. దానికి ప్రభుత్వం తరపున సబ్ రిజిస్ట్రారు ముద్ర ఉంటుంది కాబట్టి ఇలాంటి వ్యాజ్యాలకు పోకుండా ఉండడానికి అవకాశం వుంటుంది. వివాహసంబంధాలలో ఆస్థి గురించి తెలుసుకోడానికికూడా వీలుంటుంది. లేకపోతే ఈ నాలుగు ఇళ్లు మావే అని తరువాత మోసపోయామని అనుకోవచ్చు. చెప్పుకోవచ్చు. మాధవరావుగారు వెంకటేశంగారు చెప్పినట్లు, ఈ పాస్‌బుక్స్ ఇస్తే రైతులు కరణాలబారినుండి బైటపడే అవకాశం ఉంటుంది. ప్రభుత్వం చేసే సహాయం అందుకోడానికి వీలుంటుంది. దీనిని అంగీకరించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :— అధ్యక్ష, ఈ తీర్మానం గురించి ఎటువంటి అభిప్రాయభేదాలుంటాయని నేను అనుకోడం లేదు. ప్రభుత్వం అంగీరించినదే. పాస్‌బుక్స్ అచ్చువేయించారుకూడా. కాని అమలుజరుగలేదు. దేనినైతే ప్రభుత్వం అంగీకరించినారో దానిని స్ట్రిక్ట్‌గా అమలు జరిగేట్లు చూడాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరడమే దీని వుద్దేశం. మనం చాలా పాస్ చేస్తున్నాం కాని అమలులోనికి రావడంలేదు అని స్పష్టంగా అర్థమవుతోంది. ఇప్పటి రిజిస్టర్లలో తాత ముత్తాతల పేర్లుంటాయి కాని ఇప్పుడు యాక్చువల్‌గా భూమిమీద ఎవరున్నారో అనేది తెలియకుండాఉంది. దీనివల్ల చాలా ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. లాండ్‌మార్ట్‌గేజ్‌బాంకుకు పోయినా ఎన్‌కంబ్రెన్స్

సర్టిఫికెట్లు కావాలన్నా ప్రతిబంధకంగా వుంటోంది. యాక్చువల్‌గా భూమి సాగుచేస్తూ హక్కులు సంపాదించుకుని తానే భూస్వామి అనిపించటానికి వీలు లేకుండా పోతోంది. పట్టాదారుపేరు తాతపేరో, తాత తాత పేరో వుంటుంది. దానిని మార్చటానికి వీలులని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. అందువల్ల ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో వెంటనే చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మనం పాస్‌బుక్కు యిచ్చే విధానానికి పునరంకితం అతే అందులో ఏమి వుండాలనేది వివరాలలోనికి పోవచ్చు రైతుకు అనేక యిబ్బందులుంటాయి. చాలామంది సభ్యులు అవస్థ వ్యక్తం చేసారు ఇప్పుడున్న పరిస్థితివల్ల ప్రజలకు ప్రభుత్వానికికూడా యిబ్బందిగానే వుంటోంది. దీనినుండి విముక్తిచెందడం అవసరం. గ్రామాధికారులు పాస్‌బుక్కు వ్రాయడానికి అంగీకరించడంలేదని తెలుస్తోంది. గ్రామాధికారుల విధులు, బాధ్యతలు, వీమిటి ఇదికూడా అందులో భాగమా అనేవిషయంప్రభుత్వం తెలియజేయవలసివుంది. ఇదే మనండత్తర్వులు యిచ్చినంతమాత్రంచేత అమలు జరగకపోవడానికి ప్రధాన హేతువని సమ్మతున్నాను. ఆ విషయం విశదీకరించాలని కోరుతున్నాను. లాండ్ మార్టుగేజ్ బ్యాంకులతో ఇబ్బంది వస్తోంది. వారు ఎన్‌కంబ్రన్స్ సర్టిఫికేటు కావాలంటారు. అది తెస్తే మరల స్కెచ్ కావాలంటారు. అది వారికి చేతకాదు. అదికూడా పాస్‌బుక్స్‌లో భాగంగా పెడితే ఇతరత్రా ఇబ్బంది కలుగకుండా ఉంటుంది. ఆ స్కెచ్‌కోసం కొంత పర్సెంటేజ్ కట్ చేస్తారు. దానివల్ల రైతుకు నష్టం గలుగుతుంది. ఈ విషయాలన్నీ ప్రభుత్వంవారు యోచించి రైతులకు కావలసిన సౌకర్యాలు వారికి వచ్చే పరిస్థితులను కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై వుంది. దీనిని అంగీకరించి తగు చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాతపట్టణం) :—అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యులు వెంకటేశం గారు తెచ్చిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. రైతులకు ఇటువంటి పాస్‌బుక్స్ చాలా అవసరం అని ఇప్పుడేకాదు గత ఐదు సంవత్సరాలుగా చెప్పుకుంటూ వస్తున్నాము. ఈ చిన్న తీర్మానాన్ని ప్రభుత్వం అంగీకరించడమే మంచిదని నా అభిప్రాయం. ఈ విషయంలో కారణాలు అనేకమైన చిక్కులు కలిగిస్తున్నట్లు మనకందరికి తెలుసును. ఒక ఎకరం భూమి ఉన్నా ఒకనినుంచి రెండు ఎకరాల పన్ను వసూలు చేస్తాడు. మూడు ఎకరాలున్నా మరొకనినుంచి ఎకరం పన్ను వసూలు చేస్తాడు. అలాంటప్పుడు పాస్‌బుక్స్ చాలా అవసరం. అందులో ఏ రైతుకు ఎంత భూమి ఉన్నది, ఎంత శిస్తు కట్టాలి ఇవన్నీ ఉండాలి. ఈ సంవత్సరం నాలుగు ఎకరాలుండవచ్చు. వచ్చే సంవత్సరం మరొక ఎకరం కొనవచ్చు. ఈ వివరాలుకూడా అందులోఉండాలి. మార్కెటు వాల్యూ అనేది అందులో ఉండడం అంత మంచిదికాదని నా ఉద్దేశం. కరయిలు, రెవెన్యూ ఇనస్పెక్టర్ల సంగతి తెలుసుకదా. రెండు రూపాయలు ఇస్తే తక్కువ రేటు వేస్తాడు. ఇవ్వకపోతే పనికిమాలిన భూమి ఐనా ఎక్కువ రేటు వేస్తాడు

re: Issue of pro-note to pattedars

అంటారు కానీ వాళ్ళకేమో పట్టాదారు పాస్ పుస్తకాలు ఇవ్వరు. దానివల్ల ఆ కాగితమేమి అవసరం లేదా అని అంటున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఈ విషయమును ఆలోచించి వెంటనే ఆ పని చేయడం చాలా అవసరం. ఆదే విధంగా మన మీద కొన్ని బాధ్యతలు. మనము ఉన్నామని వివరాలలో పాల్గొనడం కూడా అవసరం. కాబట్టి ప్రభుత్వానికి యిబ్బంది కలుగకుండా ఆ నిధులను సేకరించడంలో ప్రతిపక్షాన్ని మిత్రులుగా భావించి తమద్వారా ప్రోత్సాహం కలిగిస్తామని.

శ్రీ వి. వి. కె. రంగారావు:-అధ్యక్ష, నిన్న అవసరమైనంతమాత్రము విషయంలో యిచ్చి వ కాపీ యిచ్చారు. I am enclosing herewith అన్నారు. కాపీలేదు.

Mr. Chairman:—It will be considered.

Sri C. V. K. Rao:—Mr. Chairman, Sir, I do not know why the Government is so stupid as not to realise the elementary duty of discharging this simple job. After all I thought that this is the government that knows how to protect the properties and assure the peasantry. Particularly, this affects the small peasant. He should be made known that these are the boundaries of his property and thereby when a certificate is needed, when a pass book is needed, when a property book is needed, why the Government has failed in responsibility to do it, even before the resolution from this opposition side has to come out, is a thing I am not able to understand at all. I hope after entering to us they would realise the need, the urgent need for a good proof because our country is a country of small peasantry and they are put to much hardship in this thing. As you know, always, the small man, even the little plot of land and the few things that are in his fields, are not even where they are and he is not able to use it and then there has been much difficulty for his means of livelihood. I wish the Government has made it known for the bigger and richer land lords and property owners that they do not know where their property lies. But in this case, I am really surprised that we are living in a Government where the small peasantry do not know where their property lies. Of course, they know that the small peasantry is rooted to the earth. He knows it. But at the same time, when it is a question of going through the governmental machinery, the institutions that the Government has created—the bank, the mortgage bank or the government institutions for loans and some other things—he is put to sevenes test when told 'you have no property. Unless and until you have been certified so, unless and until you prove that this patch of land is yours, this is the sketch of the particular piece of land, you have no land'. That is the position to which poor pattedars are being reduced. Therefore in all fairness the Government has got to act to law. I hope they will do it. I am afraid, hon. Sri P. V. Narasimha Rao is like a Bruhaspathi in this House because he is replying and he should take all these things on his head. I am afraid of him because he looks at a thing from an academic angle. After all much argument is not needed, Mr. Chairman. You yourself from this side have brought forth all the difficulties that the small peasantry who own little bit of land are facing. The plot of land is there. Only a certificate of property or a certificate that it exists is needed, so much so, the man in need of money, in need of any other certificate will be facilitated to produce that. I hope the Government would be good enough to do it, If the hon. Mr. P. V. Narasimha Rao will see straight enough, there won't be any trouble. We will implement it. I think he will save much of

our trouble and he will also save our breath in order to inject that little amount of spirit. I know the government as it is, I put it on the stupidity side. It cannot be as stupid as all that.

Thank you, Mr. Chairman.

శ్రీ ఎం. వీరరాఘవరావు (ప్రత్తిపాడు) :—అధ్యక్ష, శ్రీ వెంకటేశంగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. పాస్‌బుక్స్‌ను అమలుపరచకపోవడంవల్ల రైతాంగం ఎంత నష్టపడుతున్నారో నేను కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. కరువు వీర్పడిన ప్రాంతాలలో జాయింటు పట్టాల విభజన కానికారణంవల్ల ఒక పెద్ద కుటుంబం ఉంటే వారికి ఏ 40 లేక 50 లేక 30 ఎకరాల భూమి ఉన్నప్పుడు ఆ కుటుంబంలో నాలుగైదు భాగాల క్రింద పంచుకుని ఎవరి వ్యవసాయం వారే చేసుకుంటున్న పరిస్థితిలో పట్టా అంతా ఒకరిపేర ఉన్నదనే మిషతో యజమానికిమాత్రం గవర్నమెంటు యిచ్చే అప్పు, తక్కావీ రుణం 500 రూపాయలు యిస్తూ మిగతా కుటుంబ సభ్యులకు ఏమీ యివ్వడంలేదు. పాసు బుక్కు విధానం అమలు జరిగిఉంటే యీనాడు కరువుబాధితులకు సహాయం లభించి ఉండేది. పాసుబుక్కు లేనికారణంవల్ల అప్పులు పుట్టడం లేదు. చాలాచోట్ల విలేజి ఆఫీసర్సు రకరకాలయిన దురంతాలు చేస్తూ రైతాంగం అప్పుకోసం సర్టిఫై చేయాలని చెప్పితే వారి కోరికలను తీర్చుకొనడానికి ఉపయోగిస్తున్నారు. ఈసంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసును. ఇట్టి పరిస్థితిలో పాసుబుక్కు విధానం వెంటనే అమలు జరిపితే కరువు ప్రాంతాల జనమే కాకుండా ప్రతి రైతు గ్రామాధికారులకు లొంగిజీవించే ఒడుగు బ్రతుకు పోయి స్వతంత్రంగా జీవించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రభుత్వం యీ తీర్మానాన్ని పాసు చేయాలని ఎంత పట్టు పట్టినప్పటికీకూడా మన మంత్రిగారు దానికి ఒప్పుకోరు. కాబట్టి తాలూకా ఆఫీసరుకు కలెక్టర్లకు ముఖ్యంగా తెలియజేయవలసినది ఏమిటంటే జాయింటు పట్టాల విభజన చేయకపోయిన లోపం ప్రభుత్వానిది కాబట్టి జాయింటు పట్టాలనుండి కుటుంబంలో ఎంతమంది విభాగం అయిపోయి ఉన్నారో అంత మందిచేత జామీను పెట్టించి తక్కావీ రుణాలు యిచ్చేటట్లు చేస్తే వెంటనే రైతాంగానికి వెంటనే రుణాలు దొరకడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అంతేకాని రెవిన్యూ ఇనస్పెక్టర్ల వెనకాల, గ్రామాధికారుల వెనకాల తిరుగుతూ సేవ చేయండి, వారికోరికలు తీర్చండి అని పదిలి పెడితే తక్కావీ రుణాలకు యిచ్చిన లక్షలాది రూపాయలు సద్వినియోగం కావు. అందు చేత పాసుబుక్కు పద్ధతి ప్రవేశపెట్టడానికి సత్వర చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ తీర్మానాన్ని నేను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. దీనిని అన్ని పక్షాలవారు బలపరచే అవకాశం వుంది. ఇది రైతాంగానికి చాలా అవసరం కనుక మంత్రిగారు దీనిని అఫిషియల్ తీర్మానంగా భావించి ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—అధ్యక్ష, మిత్రుడు వెంకటేశంగారు ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానం చూస్తే వాస్తవానికి విరుద్ధంగా మాత్రం లేదు. అయితే వెనుక జరిగిన వ్యవహారం అంతా ఒక్కసారి అర్థం చేసుకొంటే ప్రభుత్వం తీసికొన్న, తీసికో బోతున్న చర్యలబట్టి చూస్తే ఈ తీర్మానం అనవసరమని అనుకొంటున్నాను. ఈ తీర్మానంలో "రాష్ట్రంలో పట్టాదారులకు పట్టాదారు పేరు, భూమి పట్టా, మరియు సర్వే నెంబర్లు, దాని వర్గీకరణ, విస్తీర్ణము భూమిపన్ను, బజారు ధర, పొలం పటము ఎవరికైనా తాకట్టు పెట్టబడినచో దానిని తెల్పుటకు ప్రత్యేక కాలంగల"

''ఆస్తి పుస్తకాలు జారీచేయవలసినది'' అని వున్నది. అయితే ఇదివరలో ఎడిషినల్ టాక్సు వేసినప్పుడు క్కాని, తక్కిన సమయంలోకాని పట్టా పాస్‌బుక్స్ ఇవ్వాలని కోరటం జరిగింది. జాయింట్ పట్టాలున్నప్పుడు ఎవరికి ఎంత వ్రాయాలో తెలియక కష్టంగా వుండటంవల్ల జాయింట్ పట్టాలను సింగిల్ పట్టాలుగా చేయటానికి వెనుక ఒక చట్టం తీసుకువచ్చాము. ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా చర్యలు తీసికొని సింగిల్ పట్టాలు చేస్తున్నారు. భూమి సర్వే నెంబరు వుంది, వర్గీకరణ వుంది. విస్తీర్ణము అనే దానిలో జాయింట్ పట్టాలవల్ల యిబ్బంది కలుగుతున్నది. ఇక, బజారు ధర అంటున్నారు. బజారు ధర ఎప్పటికప్పుడు తెలుస్తుంది. పొలం పటం అన్నారు. 10 ఎకరాలు వున్నవాడు 5 ఎకరాలు అమ్ముకొంటాడు. ఆ అయిదు ఎకరాలు కొనుక్కొన్నవాడు $2\frac{1}{2}$ ఎకరాలు అమ్ముకొంటాడు. ఈ పటం ఎప్పటికప్పుడు change అవుతూ వుంటుంది. 10, 15 సంవత్సరాల క్రితం, ఇప్పుడు లెక్కలు చూస్తే ఆనాడు పెద్దపెద్ద భూములున్నవారికి ఈ నాడు భూములు లేవు. ఆ నాడు భూములు లేని వారికి ఈ నాడు భూములున్నాయి. ఆర్థిక స్థోమత బట్టి భూములు అమ్ముకోవటం, కొనటం జరుగుతున్నవి కనుక ఈ పట్టాలు అనవసరం అని అనుకొంటున్నాను. సర్వే నెంబరులో ఎంత పొలం వున్నది అనేది వుంటుంది. రాళ్ళు, గట్లు వీర్పాటు చేసుకొని వుంటారు. జాయింటు పట్టాలు తీసేస్తే సరిపోతుంది. కనుక వెంటనే ప్రభుత్వం అన్నింటిని సింగిల్ పట్టాలుగా విభజించాలని కోరుతున్నాను. అప్పుడు తీసికోటానికి ఆస్తి ఎంత వున్నదో తెలుసుకొనటానికి వీలుంటుంది కనుక ప్రతి రైతుకు క్రెడిట్ పాస్ బుక్స్ ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నదని ఇదివరలో మంత్రిగారు చెప్పారు. అవి త్వరగా యిస్తే రైతుల ఇబ్బంది తీరి వారికి కావలసిన అప్పులు పుచ్చుకొనే స్థితిలో వుంటారు కనుక వెంటనే వారికి ఆ పుస్తకాలు అందచేయాలని కోరుతున్నాను. జాయింటు పట్టాలు తీసేస్తే వరకు కరణాలకాటు రైతాంగానికి తప్పదు. క్రెడిట్ పాస్ బుక్స్ ఇస్తే రైతుకు ఎంత ఆస్తి వున్నదో తెలుస్తుంది కాబట్టి అప్పుడు ఫాల్స్ సర్టిఫికేట్ ఇచ్చే వీలు వుండదు. భూమి ఖరీదు ఎంతనేది కూడా ఆ పాస్‌బుక్‌లో వుంటుంది. వారి ఆస్తిపై వారి ఆదాయం లెక్క వేయటానికి అవకాశం వుంటుంది.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—ఆ భూమి ఖరీదు ఎవరు కడతారు ? ఎవరు దానికి అథారిటీ ? పట్టాలు విడదీయండి అన్నారు. అనుభవంలో ఒక విధంగా వుంటుంది. వారసత్వంగా ఏ పెద్ద మనిషినో దగ్గర పెట్టుకొని చేస్తారు. కరణం వేసిన ఎంట్రికి అథారిటీ ఏమిటి ? లేకపోతే గవర్నమెంటు దానిలో పార్టీ అవుతుందా ? కోర్టులో దీనిని ఛాలెంజి చేసినప్పుడు దానికి వుండే విలువ ఏమిటి అనేవి కూడా మనం ఆలోచించాలి కదండీ.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—ఆ భూమి ఖరీదు ఎవరు కడతారని అడుగుతున్నాను. ఎవరూ కట్టవలసిన అవసరం లేదు. మార్కెటు రేటు ఎంత వున్నదో తెలుస్తుంది.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—మార్కెటు రేటు తెలుస్తుంది, ఎకరం 30 వేలకు కొంటే రిజిస్ట్రేషన్ డాక్యుమెంటులో 5 వేలు వుంటే ఏది వ్రాయాలి ? ఇవన్నీ బాగా ఆలోచించి చెప్పండి.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—ప్రెసిడెంట్ పేరు ఇచ్చినందు వల్ల ఏ సంబంధమూ లేదు. ఆ సంబంధమూ లేకుండా చేయడానికి కారణం ఏమిటో చెప్పాలి. ఆ reasons ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. జి. రావు :—నిజంగా పిటిషన్ లో ఉన్నది చేయవలసిన అవసరం లేదు. అది వారికే ఇష్టం కనుక విలువ పుట్టించి మీదపడి రావాలి అనేది నా అభిప్రాయం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మీ ఎదురా ఏ ఎంత మంది లో ఇప్పుడే డిసైడ్ చేస్తారా ?

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—ఈ రేటు పెంచడం గురించి అంటే ప్రభుత్వం ఒక Expert committee ని వేసి దాని ద్వారా రేట్లు పెంచి, ఇప్పుడు కోరే క్రెడిట్ పాస్ బుక్స్ ఇస్తే వాళ్ళు ఎలాగూ ఎక్కువ పాయింట్స్ పెట్టుకోవాలి అని పెంచుతారు అవకాశం వుంటుంది. తత్ఫలితంగా దాయాదుల మధ్య పోటీ పెరిగి పట్టా పాస్ బుక్స్ ఇస్తే సరిపోతుందనే ఉద్దేశంతో నేను ఇది కొంటున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్ష, ఇది చాలా చిన్న విషయం అని మనం అనుకున్నాం. అంటే యిది ప్రభుత్వ ఆదాయానికి కాని, ప్రభుత్వానికి గాని ఎలాంటి పేచీ లేని అంశం. అయితే పిచ్చిగా చిక్కులేవో వాటిని బ్రాకెట్టులో పరిష్కారం చేద్దాం. దానికి సిద్ధంగా మన్నారా ఉన్నాను. మరి మీరు పిచ్చిగాటు వంటి చిక్కులు ఒక్కొక్కటి చెప్పండి. ఒక్కటే ఒక్కటి కాయితం ముక్కల విభజన కాలేదు, కాబట్టి మేము ఏమీ pass చేయకూడదు అంటారా ? అదేనా మీ వాదన ? అదే కనుక అయినట్లయితే, థ్యాంక్ ...

Sri P. V. Narasimha Rao : He is putting the question and answering it himself. Putting everything in my mouth. మొదటి అనకముందే ఆయన సాగిస్తున్నారండి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—నిజమే జాయింటు ఇన్ఫామేషన్ ఇవ్వాలి. ఒరుచాత దట్టు విషయము; Pass book ఇచ్చే ఎన్ని సరి, దీంట్లోకి పెద్ద మొత్తాలు కొన్నారు. నేను legal మంత్రిగారు చెప్పినట్టుగా, పోనీ legalగా చూస్తారా అంటే అదేమీ పెద్ద విషయాలేమీ కావు. అధ్యక్ష, నేను చెప్పాలను, మనస్సు ఎక్కడ పుండో అక్కడనే మార్కు చేస్తున్నట్టుగా రెవెన్యూ మంత్రిగారు, కో ఆపరేషన్ మంత్రిగారు, legal మంత్రిగారు, వాళ్ళ departments active గా వుండి పనిచేసినట్లయితే దీనికేమీ పెద్ద తేడారాదు. పెద్ద కాలవ్యవధికూడా తీసుకోదు. అలాగ Splitting of joint patta తో నిమిత్తం లేకుండానే చేయవచ్చు. కరణాలకు తెలియనిదేమీకాదు ఎవరికెంత పట్టు న్నది, ఎవరు అనుభవిస్తున్నారు అనేటటువంటి విషయాలు వాళ్ళ level లో, వాళ్ళకు తెలీకుండా ఏమీ లేదు. వాళ్ళ దస్తావేజులలో అన్ని చిరులబులూ వున్నాయి అయితే ఆ మతలబులను మనం పైకి తీసుకురాలేక పోతున్నాం. కారణం అది. దీనికి అనులు

కూలం ఎక్కువ పన్ను ఎంతో Value ఎంతో అనేది చెప్తున్నారు. దాన్ని మీరు చెప్తున్నారు ఇన్ని రూపాయలు ప్రొపోర్షనేట్ గా ఇవ్వాలని. కాని మీరు ఇవ్వరు లేదు అనేవరకు తీసుకువస్తున్నారు. రెండవది చేయడంలో ఎలా ఫ్రీ చేయడంలో దాన్ని పెన్షనబుల్ ఎమోల్యూమెంట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అయినా ఇంతవరకు రెకమెండ్ చేయలేదు. స్టాఫ్ అసోసియేషన్ వారితో మీటింగ్ పెట్టడంలో దానికి అయి, వాస్తవంగా మానిటరీ వాల్యూ పెట్టగా ఫిక్స్ అయి మనకు వారి జీతాలు పెంచేదానికి ప్రయత్నించేది చేస్తాము. కాబట్టి అది సరైనంగా అమలు జరుగుతానే నా దాని వల్ల జీతాలు పెరుగుతాయి మీకు పాస్ బుక్కులు యివ్వడం మీరు యివ్వడంలో ఎత్తుకుపై లిఖిత అని అనుకుంటున్నారు. అది కొన్ని గ్రామాలలో కూడా ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికే. అసలు యిప్పటికి ఇంకో, మీరు పన్ను కూడా యిస్తాము అని వాళ్ళ తహశీల్దారుకు patel కిటుకుకే మేము యిస్తాడి యిదే ఏజెన్సీలో లేనుకుపోవడం ప్రారంభమే తప్పకుండా మీరు పేయర్ pass book పూర్తి చేసి యిస్తామని చెప్పినట్లుగానే దాని మీద యిస్తానే ఉంటుంది. కాని ఎంత ఖరీదైనా అక్కడకేమో ఆది అనుకు ఎందుకు కాని ఆంధ్ర వీరు పెట్టుకుంది. దీనో గత వర్షాలలో ఏవో ప్రాంతాలలో ఎలా కొనసాగించాలి అంశాలను గురించి మేము ఆలోచన చేస్తున్నాము. కాబట్టి ఆ కాంపోనెంట్ మేం ఎన్ని మార్గాలూ ఏర్పాటు చేస్తాము. ఆ మార్గాలు ఏర్పాటు చేసి వెంటనే వర్షాలొచ్చే లేనుకు వస్తామని చెప్పారు. ఆ యొక్క pass book ను యిచ్చి ఖాతాను మొదట్నుంచి సంవత్సరములైనప్పటికీ కూడా యిస్తారేమో అని ఎందుకు అనుకున్నాము. దీనికి కారణాలేవో మనం ఎంత దాచి పెట్టుకున్నా అంతకన్నా వాడు ఏమైనట్టుంటి ఉన్నితులలో ఆలోచన చేసుకుపోతే మాత్రం ఆ గొడవకి ముందు చెప్పాము. వాళ్ళలో యివన్నీ కూడా పన్నున్నాయి ఇంకొకటి, ఇది మాలా ఏ ఖమ్మం ఆధ్యజి. ఇప్పుడు drought వచ్చింది. కొన్నిచోట్ల రెమిషన్ యిస్తున్నాము. కాని ఆ యిచ్చిన రెమిషన్ లెక్కలలో సమోదు కాదు. మరునాడు సంపత్సరం వీమై పోతుంది. మొత్తం వసూలు చేస్తారు. మరి ఫర్వాలేదు pass book ఒకటి యిచ్చినట్లయితే వాంట్లో సమోదు చేయాల్సి వుంటుంది కదా, తరువాత ఎప్పుడంగా వసూలు చేయడానికి కూడా వీలు లేదు. అదమంత్రగాడికి తెలియదు, మాకు తెలియదు కాదు, అందరికీ తెలియనిది కాదు. ఆ యా గ్రామోద్యోగులు గ్రామాలలో ఎంత పన్ను వున్నదో దానాపుగా అంతా పైగా వసూలు చెస్తున్నారనేది ఏమీ అతిశయోక్తి కాదు. కాకుంటే ఏ కొద్ది గ్రామాలలోనైనా మంచివాళ్ళున్నారంటే నేను ఒప్పుకుంటాను కాని ఎక్కువ గ్రామాలలో మాత్రం ఎంత పన్ను వున్నదో అంతా కట్టండి అని అంత పన్నూ దానాపుగా వసూలు చేస్తున్నారనేపటుపంటిది. అది వాస్తవమైనటువంటి పరిస్థితి. అధ్యజి, ఉదాహరణకు నేను చెప్తున్నాను గిద్దలూరు తాలూకానుగురించి నేను స్వయంగా నేను ఒక సంవత్సరంగా అక్కడి District Revenue Officer గారికి నేను ఈ విషయమై వినవిచేశాను. అదేమంటే 1960 వ సంవత్సరం, 1375 వ ఫసలీలో గిద్దలూరులోనున్న అన్ని గ్రామాలకు 53 గ్రామాలకు రెమిషన్ యిచ్చారు. అది ఎంత మొత్తం: 60 వేల రూపాయల

మొత్తం. కాని యిప్పుడు దీనిని వసూలు చేయడానికి పూనుకున్నారు. ఆది పట్టేదారు Pass book అనేది ఒకటి వున్నట్లయితే అట్లా వసూలు చేయడానికి వీలు లేదు. నీతివుంటే అట్లావసూలు చేయడానికి వీలు కాదు. ఇప్పుడు వారు వసూలు చేసినదానికి రశీదులులేవు. అది చాలా విచిత్రమైనది. పైగా గ్రామ సీమలలో వుండే టటువంటి రైతాంగంయొక్క పరిస్థితులనుకూడా మనం లెక్కలోకి తీసుకోవాలి. ఈనాడు మన రైతులు విజ్ఞానంతో మాకు రసీదులు యిస్తేకాని తప్పదు, లేకపోతే నేను పన్ను యివ్వను అనేస్థితికి యింకారాలేదు. కొన్ని చోట్ల ఆ స్థితికివచ్చారు. కొంత రాజకీయ చైతన్యంవుంది. అన్ని విధాలుగా తయారైనటువంటి గ్రామాలలోని వారు ఆడుగుతున్నారు. వాస్తవమే. కాని యింకా చాలా గ్రామాలలో రైతాంగం అక్కడ వుండేటటువంటి గ్రామరెడ్లనుకాని, కరణాలనుకాని మాకురసీదుయిస్తే తప్ప మేము పన్ను యివ్వమనేటటువంటి స్థితికియింకారాలేదు. పట్టేదారు pass book కు సంబంధించినంతవరకు, credit pass book అనేటటువంటివిపుంటే యిలాంటి అన్యాయాలన్నీ జరగడానికి వీలుండదు. మిత్రులు వెంకటేశం గారు property books అని చెప్పిన సంగతి చాలా సొగసుగా చాలా వాస్తవంగా ఆ విషయంలో వివరాలనిచ్చారు. పట్టేదారు Pass book, credit pass book, అనీ ఈ అంశాలన్నీ కలిపి property book అని చెప్పి యివ్వండి. ఇదీ అసలు దాంట్లో వున్నటువంటి విషయం. ఆ రెంటినీ కలిపినట్లయితే property book అపుతుందన్నమాట. లోగడ సరోత్తమరెడ్డి కమిటీవారుకూడా ఈ విషయంలో చెప్తూ ఎంత త్వరలో మనం రైతులకు credit pass books యివ్వగలిగితే అంత మనం వాళ్లకు మేలుచేసిన వాళ్లమవుతామని చెప్పారు. అధ్యక్ష, యిదేపోయిన ఎసెంబ్లీలోననుకుంటాను. గౌరవ నీయులైనటువంటి సహకారశాఖామాత్యులుచెప్పినట్లుగా నాకు గుర్తు మేము credit pass books ను ఒక experimental basis పైన ఆరు (6) తాలూకాలలో యిస్తున్నామని చెప్పారు. మరి 6తాలూకాలలోయిచ్చారా యివ్వలేదా అని ఆడుగుతున్నాను. ఆ భోగట్టా మాకుఅందలేదు. అవి యిచ్చినట్లుగా మాకు తెలియడం లేదు. ఏపైతే గ్రామసీమలలో వుండేటటువంటి పేద రైతు జనానికి ఉపయోగపడుతుందో వాటిని చేయడానికి మాత్రం మీనమేషాలు లెక్కపెట్టకుండా, financial implications లెక్కపెట్టకుండా, దాంట్లో వున్నటువంటి చిన్న చిన్న యిబ్బందులను లెక్కపెట్టకుండా తొందరగా చేయవల్సిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. ఇంత పెద్ద administration లో చిన్న చిన్న యిబ్బందులు రాకుండా పోతాయని అనుకోకూడదు. చిన్న చిన్న యిబ్బందులు తప్పకుండా వస్తాయి. ఈ రోజు రైతులకున్నటువంటి యిబ్బందులను, దృష్టిలో పెట్టుకొని, ప్రధానంగా వాళ్ళకు జరుగుతున్నటువంటి అన్యాయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని గామోద్యోగుల చేతులలో exploit కాబడేటటువంటి, వివిధ రీతులలో రైతు దోచుకోబడేటటువంటి విధానాన్ని మనం అరికట్టవలసినటువంటి అవసరం వున్నది. రైతు అధిక పన్నులవలన అతనికి వచ్చేటటువంటి డబ్బు పోతున్నది. ఈ గ్రామోద్యోగులయొక్క అధిక వసూళ్ళవల్ల వాళ్ళకు చాలా నష్టం వస్తున్నది. ఈ విధంగా అన్ని విధాలా వారి డబ్బు పోయినప్పుడు వారి మిగులుదల ఎంత వుంటుందని ఆలోచిస్తే చాలా తక్కువగా వుంటుందని తేలింది. కాబట్టి రైతుకు

జరిగేటటువంటి అన్యాయాలను రిక్టిఫై చేయాలంటే ఈ property books ను వాళ్ళకు వీలైనంత త్వరలో యివ్వవలసి వుంటుంది. ఇక్కడ నేను చెప్పాలి; మన మంత్రిగారు ఒక legal point ను తీశారు. అది నాకేమీ పెద్ద point గా అనిపించడం లేదు. ఆ property ఎంత అని ఎవరు assess చేయాలనేటటువంటిది పెద్ద చిక్కుతో కూడుకున్నటువంటిదని నేను అనుకోవడం లేదు. After all ఆ registration జరిగేటటువంటిది ఎక్కడనో, 30 వేలో 40 వేలో కొద్దిగా వున్నాయి. వాటిని తగ్గించి పెట్టుకుంటున్నారు నాస్తవమే. అయినప్పటికీ కూడా దానికి ఒక basis వున్నది. ఆ basis ను బట్టి గత 3 సంవత్సరముల క్రయ విక్రయాలను తీసుకోవడం, మాగాణి అయినట్లయితే 5 per cent, మెట్ట అయినట్లయితే 2½ per cent ఆదనంగా చేర్చి loans యివ్వాలని ఒక పద్ధతి వున్నది. అది బహుశః మంత్రిగారికి తెలిదేమో. అందువల్ల యిదేమీ పెద్ద వ్యవహారం కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఆంతే కాకుండా వారు యింకొక విషయం కూడా లేవనెత్తారు. ఏమిటి ? Splitting of Pattas; దీంట్లో complications రావడం లేదా ? అయినట్లయితే వారి concerned sphere లోనున్నది. అది అంత major విషయం కాదు. ఒక సమస్యను దేనినైనా తీసుకున్నప్పుడు అందులో ఒక చిన్న విషయం రావచ్చు. కొద్ది మందికి ఎక్కడైనా ఆ చిన్న విషయంలో కేడా రావచ్చు. దానిని సవరించుకోవచ్చు. పోతే యిదేమీ పెద్ద legal పాయింటా ? ఆ point నే మనం తీసుకొని రైతుకు జరిగేటటువంటి ఈ అన్యాయాన్ని కాలయాపన చేస్తామని చెప్తే అది న్యాయమవుతుందా ? కాబట్టి యిన్ని కోణాలనుంచి మనం ఆలోచన చేయాలి. ఏదో మనం ఈ చిన్న విషయం మూలాన్ని రైతాంగానికి వచ్చే పెద్ద లాభం రాకుండా పోయే విధానానికి స్వస్తి చెప్పాలి. అందువల్ల, నేననుకుంటాను మన మంత్రిగారు చాలా మేధావులు, ఈ విషయాలన్ని ఎట్లా, ఏ విధంగా పొందుపరచవలసినదీ, దానిని ఏ విధంగా తీసుకురావలసినదీ, వారికి తెలుసు. మా సలహాలను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు తప్పకుండా వారి ఆలోచనకు పరిపుష్టత చేకూరుతుంది; రైతాంగానికి మేలు కలుగుతుంది. అట్లా కలిగేటట్లు చేయకపోతే ప్రభుత్వ విధానాలు, ప్రభుత్వమే ఈనాడు రైతాంగానికి జరిగే అన్యాయాలకు బాధ్యులౌతారని హెచ్చరిస్తూ కూర్చుంటున్నాను.

శ్రీ బి. గంగ సుబ్బరామరెడ్డి :— అధ్యక్ష, ఇంతకుముందు మిత్రులు ఈ joint పట్టాలు, రైతుకు అస్తులను గురించి చాలా సవివరంగా మనవిచేశారు. అయితే కొంతమంది సందేహాలు వెలిబుచ్చారు. రైతులకు మొట్టమొదట నుంచి కూడా ఏ సౌకర్యాలు కూడా జరగడంలేదు. వాళ్లు అప్పు తీసుకోవాలంటె a large scale Society కో, Multipurpose Society కో, Land Mortgage Banks కో పోయి తీసుకోవాలి. ఏ అప్పు కావాలన్నా, రైతులు గ్రామ కరణాల చుట్టు, గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్తుల చుట్టూ తిరగనిదే గాని, ఆర్జీ ఇచ్చిన తరువాత ఏ ఆరు నెలలకో, సంవత్సరానికో వస్తుంది గాని అవసరానికి కావలసినప్పుడు దొరకడానికి వీలులేకుండా ఉంది. ఏదో రైతులు అంటే వారు విడిగా తిరుగుతున్నారని అనుకొంటున్నారు గాని, నిజానికి గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్తులు బోనులో ఉన్నట్లుగానె వారు కూడా ఉన్నారుగాని, వారు స్వేచ్ఛగా ఉండడానికి మాత్రం వీలులేకుండా ఉన్నది. వాళ్లకు pass books ఇస్తే, వాళ్లకు కష్టాలు తొలగించినవాళ్లము అవుతాము. ఈ pass books విషయంలో

ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఆన్నారుగారు మీరు minimum price వేస్తే చాలా, maximum చేయమని అనలేదు కదా అని. ఇంత లేటెస్టుగా వెళ్ళి ఇంత లేటెస్టుగా వెళ్ళి ఇంత లేటెస్టుగా వెళ్ళి

పోతాయి. ఆ విధంగా ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. గవర్నమెంటులో డబ్బు లేదంటే, కావాలంటే money lending business s spend చేసి ప్రతి 4, 5 గ్రామాలకు ఒక Bank పెట్టి, రైతుకు కావాలన్నప్పుడు ఆక్కడ తీసుకోవడం, మరురోజే ఆయనకు వందో, 50 వస్తే దానిని ఆక్కడ పట్టుకోవడం, ఆ valuation ప్రకారం, అది వెయ్యి రూపాయలు ఉంటే, ఆ వెయ్యి రూపాయలు లోపల ఆతను ఏ రోజు పోయి అడిగినా ఇచ్చేటట్లుగా అది ఆయన తీసుకువెళ్ళి, ఒకవేళ దాంట్లో మిగిలితే 60 ఆయన తీసుకుపోయి దానిలో కట్టుకొనేవిధంగా ఉండేటట్లు ఏర్పాటుచేస్తే రైతుకు చాలా అనుకూలంగా ఉంటుంది. లేకపోయినట్లయితే ఒక నూరు రూపాయలు అప్పు కావాలన్నా, డబ్బు ఉన్నవాళ్ళదగ్గరకు పోయి తీసుకోవాలంటే, పనులన్నీ వదలుకొని ఆయనకు 4 రోజులు కొంత చాకిరీ చేస్తేగాని ఆయన 2 3 రూపాయలు వడ్డీకి ఇవ్వడు. కనుక ఇటువంటి బాధలు అన్నీకూడా తొలగించినవాళ్ళ అవుతారు. దయచేసి రైతుకు ఉండే ఇబ్బందులను తొలగించి, రైతుకు చేయవలసిన సౌకర్యాలు ఎన్ని ఉన్నాయో, వాటిలో ఇది ఒక ముఖ్యమైనదని మనవిచేస్తూ తమరు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :— అధ్యక్ష, మిత్రులు వెంకటేశంగారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి బిల్లు పేద రైతుకు చాలా మేలు చేకూర్చేదిగా ఉన్నది. ఎందుచేతనంటే ఈ రోజుల్లో రాష్ట్రంలో ఏ గ్రామంలో చూచినప్పటికీ కూడా పేదరైతులు నుంచి పన్నులకంటే ఎక్కువగా డబ్బు Village Officers గుంజడం జరుగుతున్నది. దీనికి కారణం, వారికి ఇచ్చేటటువంటి salaries తక్కువ అవడంవల్ల, వారికి కడుపు నిండకుండా ఉన్నందువల్ల ఇటువంటి illegal means అన్నిటినీ అనుసరిస్తున్నారు. తరువాత ఈ Revenue Department లో ఉన్నటువంటి corruption బాగా rampant అవడంవల్ల, జమాబందీ time లో district headquarters నుంచి కొంత staff వచ్చినప్పుడు, ఆ రెండు రోజులు వాళ్ళను మేపాలంటే కొన్ని వేలు కావలసియుంటుంది. వాళ్ళకు సమస్త సౌకర్యాలు చేకూర్చవలసియుంటుంది. ఒక Deccan cigarette మామూలుగా కాల్చేవారు ఆ రోజు మాత్రం Gold Flake కావాలంటాడు. ఇటువంటి అనర్థాలన్నిటికి దారితీయడానికి కారణం ఏమిటంటే, వాళ్ళకు జీతాలు చాలకపోవడమే. ఈ Village Officers కి ఇచ్చే జీతాలు హెచ్చించి వారికి సక్రమంగా గనుక ఇచ్చినట్లయితే ఇటువంటి పనులు చేసి పేద రైతులను బాధ పెట్టడానికి అవకాశం ఉండదు. ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే, ఈ joint పట్టాలు విడదీయకపోవడం వలన అనేక ఇబ్బందులు రైతులు పడడం జరుగుతున్నది మనము పంచవర్ష ప్రణాళిక పేరు చెప్పుకొని అనేకమైనటువంటి, మనకు సాధ్యంకానటువంటి విషయాలుకూడా సాధ్యం చేయడానికని ప్రయత్నం చేస్తున్నామని చెప్పేటటువంటి ఈ రోజులలో ఈ joint పట్టాలు విడదీయడం అనేటటువంటిది అంత కష్టమైనటువంటి పనికాదు. Efficient Officers ను at the head of the Department పెట్టినట్లయితే, తప్పకుండా ఇది చేయగలుగుతారు. ఆ విధంగా చేసినట్లయితే, అనేకమంది రైతులకు పన్నులకంటే ఎక్కువ డబ్బు అధికారులకు pay చేయవలసినటువంటి అవసరం లేకుండా పోతుంది. కాబట్టి ఈ joint పట్టాలు separate చేయడం expedite చేస్తే బాగుంటుంది. తరువాత ఈ pass books system లో, valuation

చాలా important. ఎందుచేతనంటె, వాపు ఒ valuation certificate తీసుకోవాలన్నా. ఒక solvency certificate తీసుకోవాలన్నా సాధారణముగా అనేక మైనటువంటి తప్పు పనులు చేయడానికి రోజురోజుకు ప్రజలు అలవాటుపడిపోతున్నారు. చట్టాన్ని వ్యతిరేకించడం తమ జన్మహక్కుగా అనుకొంటున్నాడు ప్రతివాడు. పైకి platform పైన ఎన్ని నీతులు చెప్పినా ఆచరణలోకి వచ్చేటప్పటికి తమ స్వంత విషయం వచ్చేటప్పటికి ప్రతివాడు స్వార్థానికి లోబడిపోతున్నారు. 10 లక్షలు ఆస్తి ఉంటె ఒక 50 వేలుకు property certificate కావాలని తాశీల్దారు దగ్గరకు వెళ్ళి అతనికి లంచము యిచ్చి తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. ఇటువంటి దానికి ప్రతి సామాన్య పౌరుడు అలవాటుపడిపోతున్నాడు. రోజురోజుకు Society degenerate అయిపోతున్నది, ఇటువంటివి check చేయాలంటె, మిత్రులు కొందరు సూచించినట్లు, last 3 years valuation చట్టి దాని average తీసి, దానిపైన wet అయినట్లయితే 50 per cent, dry అయినట్లయితే 25 per cent అని ఎదో ఒక percentage నిర్ణయించి దాని ప్రకారం valuation కూడా పెడితే బాగుంటుంది. తరువాత ఫ్యామిలి పార్టిషన్ వస్తే ఎట్లాగు అనే ప్రసక్తి లేవదీశారు. ఫ్యామిలీ పార్టిషన్ అయితే కొత్త పాస్ బుక్కు ఇస్తాము. తరువాత ముఖ్యంగా ఈ పాస్ బుక్కులో ఎంత భూమి ఉన్నది అని, ఆ సర్వే నంబర్లు అన్నీ వివరంగా ఉన్నట్లయితే రైతుకు కూడా తనకు ఇన్ని ఎకరాలు ఉన్నదనే తెలుస్తుంది. ఎవరుగాని కొనుక్కోడానికి కూడా ఏమీ ఇబ్బందిగాని, అనుమానముగాని ఉండదు; వీలాటి లీగల్ డిస్ప్యూట్స్ ఉండడానికి వీలులేదు. తరువాత ఈ పాస్ బుక్కులోనే కమ్యూనిటీ కూడా పెట్టడం చాలా మంచిది. ఎందుచేతనంటే నేను స్వయంగా చూచాను హాఫ్ ఫీ కన్సెషన్ కొరకు అహ్మద్ సాహెబ్ అని ఒకడి పేరు ఉంటె, వాడి తండ్రి పేరు జాకీర్ హుశేన్ అని ఉంటుంది, క్రింద ఏమి వ్రాస్తాడంటే హరిజన్ అని వ్రాస్తాడు; హరిజన్ అని సర్టిఫికెటు ఇవ్వమని నా దగ్గరకు వచ్చినాడు. నేను అది చూచి ఇదేమిటిరా పేరు చూస్తే మహమ్మదీయుడి పేరు ఉంది, నీవు హరిజన్ ఎట్లా అవుతావు నాన్సెన్స్ పొమ్మన్నాను. అదే విధంగా ఇంకొకడు వచ్చాడు, వాడి పేరు జాన్ మత్తాయి, తండ్రి పేరు ఆంత్రూస్, హరిజన్ అని సర్టిఫికెటు ఇవ్వమంటాడు నీవు క్రిష్టియన్‌కదరా అంటే, నా పేరు మాత్రం క్రిష్టియన్ పేరు, నేను హరిజన్ అంటాడు. ఇటువంటి అనర్థాలు జరుగుతున్నాయి. నిజంగా ఒక పేద హరిజనునికి వచ్చే అవకాశం ఈ విధంగా పోతున్నది. కనుక ఇటువంటి అనర్థాలు జరుగకుండా కమ్యూనిటీ కూడా పాస్ బుక్కులో ఉన్నట్లయితేనే పేద హరిజనులకు చాలా ఉపయోగపడుతుంది. వారికి రావలసిన ఆర్థిక సహాయము ఇతర కన్సెషన్సు ఇతరులకు పోకుండా వారికే దక్కే ఆవకాశం ఉంటుంది. ధనవంతులు పేదవాళ్ళ అనే పేరుతో దొంగ సర్టిఫికెట్లు తీసుకొని రావడానికి వీలులేకుండా ఉంటుంది. ఈ విధంగా వారికి సహాయం చేయాలంటే ఇన్ని ఎకరాల భూమి ఇతనికి ఉన్నదని పాస్ బుక్కులో గనుక చూపించినట్లయితే తప్పకుండా ఇటువంటి దొంగ పనులు తొలగిపోతాయి. కాబట్టి వీలైనంత త్వరలో ఈ విధముగా పాస్ బుక్కుడ వచ్చేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను.

వీలైనంత త్వరలో యీ పాస్‌బుక్ సిస్టమ్ వచ్చేటట్లు చూడాలి. గత బడ్జెట్ సెషన్‌లో మంత్రి విజయభాస్కర్‌రెడ్డి గారు త్వరలో యీ పాస్‌బుక్ సిస్టమ్ తీసుకువస్తామన్నారు. కాని ఇంత వరకు కేవలం ప్రభుత్వం వెంటనే యీ సిస్టమ్ తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను ఈ నాన్ అఫిషియల్ రిజల్యూషన్ అంటే ప్రభుత్వానికి చాలా ఉదాసీనత వున్నట్లు తోస్తుంది, దానికి సంబంధించిన మన రెవిన్యూ మంత్రిగారు ఇవాళ ఊరు వదలిపెట్టి వెళ్ళటం జరిగింది. గౌ. సభ్యులు ప్రతిపాదించిన యీ అనధికార తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజవి :—అధ్యక్ష ఇపుడు వెంకటేశంగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని కొన్ని కారణాలచేత నేను బలపర్చవలసిన అగత్యం ఉన్నదని అభిప్రాయ పడుతున్నాను. 1967 అదనపు శిస్తు చట్టాన్ని ఇక్కడ పాస్ చేసిన తర్వాత తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి చిందరవందరగా ఉన్నటువంట రికార్డును అప్‌టుడేట్ చేయటానికి రెవిన్యూబోర్డువారు కొన్ని ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వటం జరిగింది. కాని ఆ ఆదేశాలు ఆదేశాలుగానే అట్లాగే ఉండిపోయాయి. తమ సబార్డినేట్స్ అవి ఎంత వరకు అమలు జరిపారు, రైతాంగం ఏ పద్ధతులో ఏ ప్రాతిపదికలో భూమి మీద ఉన్నారు అన్న విషయాన్ని కనీసం యీనాటి వరకు గవర్నమెంట్ చూసి ఎరగదు దీనిని అప్‌టుడేట్ చేయించండి. మన తెలంగాణా ప్రాంతంలో 1950 తర్వాత భూములు అనేక రకాల చేతులు మారటం జరిగింది. ఒక ఆయన పేర పట్టా ఉంటే ఐదు పది చేతులు మారిన ఘటనలు ఆచరణలో మనకు కనబడుతున్నవి. 1950 లో కాస్రాపాణీ అమలు జరిపినపుడు ఆది కొంత అప్‌టుడేట్ చేయబడింది. దరిమిలా యీ నాటివరకు 12, 13 ఏండ్లు అవుతున్నప్పటికీ అశంగులు సవరించటం అన్నది జరగలేదు. 1955 లో మా ఖమ్మం జిల్లాలో లక్ష 80 వేల ఎకరాల మీద 98—ఇ- ని ఇంప్లిమెంటేషన్ చేయటం జరిగింది. వాటికి ఫైనల్ సర్టిఫికేట్స్ ఇవ్వబడినప్పటికీ యీ నాటి వరకు పహణి పత్రికలో కాలమ్ నెం. 13 లో యాజమాన్యం హక్కు కలిగిన రైతుగా పరిగణించ బడలేదు. దానివల్ల ఆ రైతుకు ప్రభుత్వం నుండి. సహకార సంఘాల నుండి పొందదగిన అప్పులు పొందలేని స్థితి ఏర్పడింది అనే విషయం నిర్వివాదాంశము. మొన్న జులై నెలలో కూడ రెవిన్యూ బోర్డువారు ఒక సర్క్యులర్ జారీ చేశారు. ఆగస్టు 15 వ తేదీ లోపల జరిగిన క్రయవిక్రయములను క్రమబద్ధం చేస్తూ, పంపిణీ జరిగిన చోట్ల, ఆ పంపిణీ యాక్సెప్ట్ చేస్తూ విభాగాలు అయినచోట్ల ఆ విభాగాలను చేదా, దానం అయిన దమనం అయినా ఇతర రకాల వారసత్వంలో చేరినటువంటి వాళ్ళందరిని కాలం నెం. 13 లోగాని. 19 లోగాని—దానిని పట్వారీగారు నిరాధరణ చేసుకొని, అబ్మున ఎడల—వ్రాయండి అని ఆదేశం ఇవ్వబడింది. అయితే ఆ కార్యక్రమం ఎంత వరకు అమలు జరిగిందని చూస్తే—ఆ కార్యక్రమం కూడ ఏ మాత్రం అమలు జరగలేదు. ఆగస్టు 15 వెళ్ళిపోయిన తర్వాత గ్రామాలలో సమయం మీరిన తర్వాత టముకుల ద్వారా తెలియజేశారు. అవి ఒక్కొక్క గ్రామంలో కట్టలు కట్టలుగా పెట్టుకొన్నారు. దానిమీద రెవిన్యూ ఇన్స్‌పెక్టర్‌ను చూడమన్నారు. దాని తర్వాత తహశీల్‌దార్‌ను చూడమన్నారు. తర్వాత డిప్యూటీ కలెక్టర్‌ను చూడమన్నారు. మొత్తం కన్‌సాలిడేట్ చేసిన రిపోర్టు కలెక్టర్‌గారు

రెవిన్యూ బోర్డుకు పంపించమని ఆదేశాలు ఇచ్చినప్పటికీ ఆ ఆదేశాలన్నీ ఆదేశాలుగానే ఆదేశాలు రీతిగానే ఉండిపోయాయి. పబ్లిక్ పట్వారీలు మిట్కిలి కార్యక్రమాలలో ఉండటంచేత యీ కార్యక్రమాన్ని మేము ఎక్కడ నిర్వహించగలము అనే తాత్పర్యంతో వారు దానిని అవతల పెట్టటం జరిగింది,

అసలు 1950 నుండి చూసినట్లయితే—యీ 13 సంవత్సరాలలోపల తెలంగాణాలో భూములు అనేక చేతులు మారటం జరిగింది. తెలంగాణా భూములను క్రయవిక్రయాలు చేయటానికి రిస్ట్రిక్షన్స్ ఉన్నప్పటికీ కూడ, ఆ రిస్ట్రిక్షన్స్‌ను బ్రేక్ చేసి అనేక లక్షల ఎకరాల భూమి తారుమారు అయిన ఘటనలు ఉన్నవి ఈనాటి వరకు అడంగుల్‌లో కాలం నెం. 13 లో కాని, 19 లో కాని వారిదొక్క హక్కులను కూడ రాయలేనటువంటి స్థితిలో ఉన్నప్పుడు—నిజంగా గవర్నమెంట్‌వారు సముద్దేశంతో ఆదేశాలు ఇచ్చినప్పటికీ ఆ ఆదేశాలు ఆదేశాలుగానే తెలంగాణాలో కుప్పలుకుప్పలు పడి ఉంటున్నవి; ఇటువంటి పరిస్థితులలో యీ తీర్మానం నెగ్గితే—ఆంధ్ర ప్రాంతంను పదలివేసి ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతంలో అయినా కొంత వరకు యీ హక్కులు లభిస్తాయనే ఆశతో నేను యీ తీర్మానాన్ని బలపర్చటానికి పూనుకొన్నాను. ప్రభుత్వం జారీచేసినటువంటి కాగితాలన్నీ వైఫల్యం చెందినా, తిరిగి వైఫల్యం చెందినటువంటి ఒక సమీక్ష కూడ చేసుకోలేనటువంటి స్థితిలో ఉన్న యీ ప్రభుత్వాన్ని మేల్కొలిపి, నిజానికి ఇట్లాంటి యీ నాన్ ఆఫీషియల్ తీర్మానంద్వారాగానైనా యీ హక్కులను బలపర్చుకోపలసినటువంటి అవసరం ఉన్నది అనే ఉద్దేశ్యంతో యీ రకంగా చెబుతున్నాను. ఆ యి తే 80 వేల ఎకరాల మీద నిర్ (e) apply చేశారు. దాదాపు పదెనిమిది వేల peasants, new పట్టాదారులుగా ప్రకటించబడిన వారికికూడ ఈ నాడు సహకార సంఘాలలో ఎక్కడా అప్పు దొరకడంలేదు అంటే ఆ దిశ యొక్కి కాదు. ఎందుకంటే minor certificate లేదు. మాజీ భూస్వామి పేరు ఉన్నది. కోరలు తీసినటువంటి ఆ భూస్వామి పేరే ఈ నాటివరకు 13వ నంబరు column లో ఉన్నది అంటే యింకా ఎన్ని రోజులు యిది? Enhancement Bill pass అయిన తరువాత ఇంత శిస్తు సీకు పడ్డదని భూములు కోల్పోయిన పట్టేదారులకు నోటీసులు యిచ్చారు మా జిల్లాలో. ఎంత upto date గా records తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్నవో యిది చక్కటి నిదర్శనం. ప్రభుత్వంవారు యిచ్చిన ఆదేశాలు చక్కటివి అయినా కూడ ఆ ఆదేశాలను అమలుజరపడానికి ఎంతవరకు కార్యక్రమం జరుగుతోందనో ఆలోచనా విధానమే మృగ్యం అయినందువల్లనే ఈ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ పదపడే చెప్పవలసిన అవసరం వస్తున్నది. గతంనుంచి మా తెలంగాణ ప్రాంతంలో పాపతీ బుక్కులు ఉన్నాయిగాని పాపతీ బుక్కులలో సర్వేనంబర్లుగాని, arrearsగాని, రకాలుగాని యిట్లాంటివి వేయరు. ఎవడో శిస్తుకడుతూ ఉంటే వాడి బాకీ పడని చేరసీదులు యివ్వడం, రైతాంగాన్ని మోసంచేసి, రైతాంగాన్ని సర్వనాశనం చేసే పద్ధతులలోనే యిస్తున్నారు. ఇప్పుడు మినిస్టర్స్ తరపున notes తీసుకుంటున్న నరసింహారావుగారికి మా ప్రాంతంలో ఉన్న గొడవలన్నీ తెలియనటువంటివి కావు. వారు చాల బీతామహులు. ఇలాంటి లెక్కలన్నీ తెలిపినటువంటి వారే కనుక దీనిని సవరించాల్సిన అవసరం ఉన్నదనే ఉద్దేశ్యంతో నేను ఈ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— అధ్యక్ష, మన రైతుకు ఎవరెవరికి ఎంత భూమి ఉన్నది, దాని సర్వేనంబర్లు ఏవి, మొదలైన వివరాలన్నీ ఉన్న పుస్తకాలు సరఫరా చేయడం చాల అవసరమనే విషయాన్ని అందరు అంగీకరిస్తూ ఉన్నారు. అందులో అభిప్రాయభేదం ఏమిలేదు ఈ విషయాన్ని క్షుణ్ణంగా దీనిలో ఉన్న లోటు పాటులను, చిక్కులను అన్నిటినీ సమగ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాము. ఈ ఆలోచనలో కొంత ఆలస్యం అయిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఆలస్యం అయిందనే విమర్శ గౌరవసభ్యులు చేస్తారని తెలుసు. ఆలస్యం అయిందనే విమర్శ వచ్చినప్పటికి విమర్శ వస్తుందిగదా అని తొందరపాటుతో యిందులో ఉన్న చిక్కులన్నీ ఆలోచించకుండా వీటో ఒక పుస్తకం యివ్వడం లక్షలాది సంఖ్యలో ఆది పంచి పెట్టబడడం, తరువాత అందులో ఏమైనా యిబ్బందులు రావడం ఈ లక్షలాది రైతులు యిబ్బందిపడడం ప్రభుత్వానికి యిష్టంలేకనే కొంత ఆలస్యం అయినాసరే దీనిలో ఉన్న విషయాలన్నిటినీ సమగ్రంగా ఆలోచించాలని నిర్ణయం జరిగింది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఆలస్యం అమృతం విషం అ ఉన్నిచగదా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— అమృతం విషంకాకుండానే ఈ పని చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను, అంత ఆలస్యం జరగదు. ఇప్పుడే మా సహచరులు రాఘవులు గారు చెప్పినారు. ఇతర సభ్యులుకూడ చెప్పినారు. దీనిలో చిక్కులులేవని కాదు. దీనిలో ఏవీ వివరాలు తప్పనిసరిగా ఉండవలె, ఏవీ వివరాలు ఉండవలసిన అవసరం లేదు. అనే విషయం ముందు చూడాలి. రైతుకు, అతని భూమికి సంబంధించిన లావాదేవీలు ఏవైతే ఉంటాయో, వాటన్నిటినీ క్రోడీకరించి ఒకే పుస్తకంలోకి తీసుకు రావడం ఎలా సాధ్యం అవుతుంది, ఈ co-ordination ఏలా మనం సాధిస్తాము అనే విషయంకూడ ముఖ్యంగా ఆలోచించవలసియుంటుంది. అందుకనే దీనిలో కొంత ఆలస్యం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. పట్టేదారులకు pass books తో పాటు, వెంకన్నగారు చెప్పినట్లు, credit పుస్తకాలుకూడ యివ్వాలనే నిర్ణయం ఖచ్చితంగా తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ credit పుస్తకాలలో ఉండే details మనవిచేస్తాను. ఇందులో 4 భాగాలు ఉంటాయి.

(1) Details of land owned and formed and its market value, details of land revenue payments. Market value లేదనికాదు. Market value ఉండాలనే నిర్ణయం జరిగింది. అయితే ఈ market value ఎవరు నిర్ణయిస్తారు, ఎవరు నిర్ధారిస్తారు. దానిలో మార్పులు ఎలావస్తాయి అనే విషయం మళ్ళీ matter of detail. దానిని ఆలోచించడంలో ఆలస్యం జరుగుతోంది లేకపోతే యింత ఆలస్యం జరగకపోవునేమో ?

(2) Short term credit limits, withdrawals, repayments etc.

(3) Long and medium term credit sanctions, details of the purpose for which the sanctions have been made, dates and conditions on which the loans would be available, the mode of repayment etc., etc.

Miscellaneous entitlements and payments by thef armer.

ఇంకా ఏమైనా యిందులో cover కానటువంటి విషయాలు ఉంటే అవి నాలుగవ భాగంలో cover చేయాలని యింత సమగ్రంగా ఆలోచించి దానిని నాలుగు భాగాలుగా విభజించి సమగ్రమైన పుస్తకం యివ్వాలనే నిర్ణయం జరిగింది. దానిని pilot basis పైన, ప్రయోగాత్మకంగా మొట్టమొదట కొన్ని తాలూకాలలో ప్రవేశపెట్టాలనే నిర్ణయం కూడ జరిగింది. ప్రవేశ పెట్టటం నేటివరకు జరగలేదు గాని చాల తొందరగా అది ప్రవేశపెట్టటం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ file ను బట్టి చూస్తే దీనికి కావలసిన వివరాలన్నీ work out చేయడంజరిగింది, నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. అమలు చేయడంలోకూడ యిక మీదట ఆలస్యం జరగదని మనవి చేస్తున్నాను. వెంకటేశంగారి తీర్మానంలో ఉన్న విషయాలు—పట్టేదారు pass book, credit book ఈ రెండింటిని క్రోడీకరించినట్లయితే ఆ వివరాలే కాకుండా యింకా అనేక వివరాలు యిందులో రావడానికి అవకాశం ఉన్నది. కనుక దీనిని సూత్రప్రాయంగా గవర్నమెంటు అంగీకరించింది. సూత్రప్రాయంగానే కాకుండా దీనిని అమలు జరప డానికికూడ సత్వర చర్యలు తీసుకొనబడుతున్నాయి కనుక దీనిని గురించి pass చేయ కూడదని వారికి మనవి చేస్తున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

తెలంగాణాగురించి గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. తెలంగాణాలో చేతుల మార్పిడి అనేది కొంతవరకు రైతాంగం హితందృష్ట్యానే మనం అనుమతిస్తూ వచ్చాము. ఎవరు అమ్ముకొన్నా, ఎవరు కొనుక్కొన్నా ఆ transactions సరిగా లేకున్నప్పటికీ దానికి ప్రత్యేకంగా చట్టాలు చేసి వాటిని మనం ఒప్పుకుంటూ వచ్చినాము. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో యిటువంటి transactions జరిగినట్లయితే అవి చట్టరీత్యా చెల్లవు అనే విషయంకూడ మనకు తెలుసు. తెలంగాణా ప్రాంతంలో గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు పావుతీ పుస్తకాలు అనాదినుంచి ఉన్నాయి. లేవని కాదు. ఈ రోజు మనం కొత్తగా ప్రారంభించేది ఏమీ లేదు. అయితే అందులో ఉన్నటువంటి వివరాలు కొందరు వ్రాయడం, కొందరు వ్రాయకపోవడం జరుగుతూ వచ్చినది. బహుశః చాల మంది గ్రామాధికారులు వ్రాయడం జరగలేదు. దానికి గ్రామాధికారులు చెడ్డవాళ్ళు వ్రాయలేదు అనే కారణం కాకుండా మరొక కారణంకూడ ఉన్నది. తెలంగాణాలో, ముఖ్యంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో గ్రామాధికారులపైన implicit faith అంటూ రైతులకు ఉంటూవచ్చినది. దానికి పరిణామంగా ఈ పావుతీ పుస్తకాలన్నీ పట్వారీ ఇంట్లోనే ఉండడం జరుగుతూ ఉన్నది యిప్పటికికూడ. ఈ పావుతీ పుస్తకాలు రైతులకు యివ్వడానికి ఉద్దేశించ బడినవి అయినప్పటికీ—చాల మంది రైతులు నిరక్షరాస్యులు కావడం మూలాన వాటిని సరిగా యింటిలో preserve చేసుకొనే పరిస్థితి లేకపోవడం మూలాన, గ్రామాధి కారులపైన అంతోయింతో విశ్వాసం ఉండడం మూలాన, ఈ పుస్తకాలన్నీ కట్టకట్టి ఆ పట్వారీగారి ఇంటిలోనే ఉంటూ వచ్చినాయి. పట్వారీగారు అడిగినాగాని ఇవ్వలేదు అనేదికూడ ఒక్కొక్కచోట జరగవచ్చు. అనేక కారణాలవల్ల తెలంగాణాలో పావుతీ పుస్తకాలు అసమగ్రముగా ఉండిపోయినాయి అనే విషయాన్ని నేను అంగీకరిస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఈ credit పుస్తకాలు క్రొత్త పద్ధతిలో వచ్చినట్లయితే తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉండే ఆ చిక్కు కూడ తీరిపోతుంది. తెలంగాణ రైతులకు, వారికి

సంబంధించిన వివరాలన్నీ ఈ 15, 20 సంవత్సరాలలో చేతులు మారి మారి చివరకు ఏ పరిస్థితి వచ్చినదో ఆ పరిస్థితి కూడా యిందులో నమోదు చేయడం జరుగుతుంది. తెలంగాణాకు ఆంధ్రకు అందరికీ అవసరమైనటువంటిది ఈ చర్య అని సూత్ర ప్రాయంగా అంగీకరించాము. అమలు చేయబోతున్నాము. కాబట్టి వెంకటేశంగారు దీనిని ఉపసంహరించుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. వీరరాఘవరావు :—మంత్రిగారు చాల చక్కగా సమాధానం చెప్పి తప్పుకుంటున్నారు. జాయింటు పట్టాలు విభజనకాని కారణంవల్ల ఈనాడు కరువు ప్రాంతాలలో రైతాంగానికి గవర్నమెంటు యిచ్చే తక్కావి బుణాలు యివ్వడానికి ఆఫీసర్లు ఒప్పుకోవడం లేదు. Pass book లేని కారణంవల్ల నైతేనేమి, joint పట్టాలు విభజన కాని కారణంవల్ల నైతేనేమి తక్కావి loans పుచ్చుకోడానికి వీలు అవడం లేదు. అందువల్ల ప్రత్యేకమైన instructions కలెక్టర్స్‌కు పంపించి pass book వచ్చేలోపులో, జాయింటు పట్టాలు విభజన అయ్యేలోపులో, ఒకరి కొకరు జామీను ఉండే పక్షంలో తక్కావీ బుణాలు యివ్వమని orders పంపించడానికి ప్రభుత్వానికి ఏమైనా అభ్యంతరం ఉన్నదా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఈ విషయం వచ్చినప్పుడు మొదట గోవింద రావుగారు line తప్పించి జాయింటు పట్టాల వ్యవహారం తీసుకువచ్చారు. వారు raise చేసినది జాయింటు పట్టాల splitting సరిగా ఆమలు జరగడం లేదు. చురుకుగా జరగడం లేదనే మాట దానికి దీనికి సంబంధం ఏమి లేదు. పట్టేదారులకు పాస్ బుక్స్ యివ్వాలనే దానిని గురించి యీ తీర్మానం ఇప్పుడు జాయింట్ పట్టాస్ గురించి ఎంతవరకు పని జరిగింది ; ఎంతవరకు జరగబోతున్నది ? అనే విషయం వారు వేరే ప్రశ్న ద్వారానో, ఏదో ఒక యింటర్‌పొలేషన్ ద్వారా అడిగితే తప్పకుండా వివరాలు వస్తాయి. ఇప్పుడు ఆ వివరాలు లేవు కాబట్టి, వారికి నేను అవును అని గాని, కాదు అని గాని చెప్పే పరిస్థితి లేదు. జాయింట్ పట్టాస్, స్పిటింగ్ గురించి కొంతమంది చెప్పారు—ఒక తండ్రి వుంటాడు, నలుగురు కొడుకులుంటారు ; వారు అనుభవిస్తూ వుంటారు, వారి మాటేమిటి ? అని అడిగారు. ఈ కేసుకు, స్ప్లిట్టింగ్ ఆఫ్ జాయింట్ పట్టాస్‌కు సంబంధం లేదే నేను ఆలం చేసుకున్నంతవరకు—ఒక భూమి యిద్దరి పేర, ముగ్గురి పేర, హిస్టారికల్ రీజన్స్ ద్వారా వస్తూ వచ్చింది—ఆ భూమి వారికి ఏ విధంగా సంక్రమించిందో ఆ కారణాల చేత ఆ యిద్దరికీ, ముగ్గురికీ పట్టాలు యివ్వడం జరిగింది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో దానిని విభజించి, ఎవరి పట్టా వారికి యివ్వడమనే కార్యక్రమం తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. దాని వివరాలు మాత్రం నావద్ద యిప్పుడు లేవు. ఉండడానికి వీలు లేదు కూడా. ఈ తీర్మానం సందర్భంగా దానిని గురించి ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వం తలపెట్టింది. లేకపోతే ఆ చట్టం తీసుకువచ్చే ఆస్కారమే లేదు. చట్టం తీసుకువచ్చారు. తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటామని మనవి జేస్తున్నాను. ఆ వివరాలు మాత్రం ప్రస్తుతం నావద్ద లేవు. అయినప్పటికీ, సూత్ర ప్రాయంగా, గౌరవ సభ్యులు సత్వర చర్యలు దీనిని గురించి తీసుకోవాలని చెప్పిన దానితో, యీ కార్యక్రమాన్ని వెంటనే తీసుకోవాలని చెప్పిన దానితో నేను పూర్తిగా

ఏకీభవిస్తున్నాను. అది నేను రెవిన్యూ మంత్రిగారికి అందచేస్తాను. ఆ చర్యలు ఏమేమి జరిగాయో, జరుగుతున్నాయో, ఇంకా ఏమి జరగవలసి వున్నదో గౌరవ సభ్యులు గనుక ఒక ప్రశ్న ద్వారా అడిగితే లప్పకుండా ఆ వివరాలు వస్తాయని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్ష, మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానంలో యీ లాండ్ వాల్యూ ఎవరు చేయాలి ? యీ మొదలైన విషయాలకు సంబంధించిన భోగట్టా సేకరించడం చాలావరకు నిదానంగా జరిగిందని తెలియజేస్తూ వచ్చారు. ఇదివరకు లాండ్ యొక్క రేట్‌ను రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారే నిర్ణయిస్తూ, అన్ని సర్టిఫికెట్స్‌ను మంజూరు చేయడం కూడా మంత్రిగారికి తెలుసు. గత రెండు బడ్జెటు సమావేశాలలోనూ యీ విషయాన్ని తీసుకురావడం జరిగింది. ప్రత్యేకంగా కొన్ని తాలూకాలలో యిది ప్రవేశ పెడతామనే హామీ కూడా యివ్వడం జరిగింది గత సమావేశంలో. కాని, తాలూకావారీగా యిప్పటికి ప్రవేశపెట్టలేదు మంత్రిగారు యిప్పుడు—యిక మీదట మేము త్వరగా పరిశీలన చేస్తామని చెబుతున్నారు కాబట్టి, యీ రిజల్యూషన్‌ను యాక్సెప్ట్ చేయడంలో వారికేమీ అభ్యంతరం వుండకూడదని భావిస్తున్నాను. దీనిని తప్పకుండా వారు యాక్సెప్ట్ చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇలాంటి రిజల్యూషన్స్ గురించి ఒక ఉద్దేశం వుంటుంది. వీటి ప్రాముఖ్యాన్ని గవర్నమెంటువారు గుర్తించాలని, గుర్తింపజేయడానికి వీటిని ప్రవేశ పెట్టడం జరుగుతూ వుంటుంది. దీనిపై మనుషులను లప్పించి వోట్లు తీసుకోవడం, లెక్క పెట్టడం అనవసరం. ఆ ప్రిన్సిపుల్‌ను యాక్సెప్టు చేయడం జరిగింది ; ఎచెస్టన్ డ్రా అయింది ; దీనిని త్వరగా అమలు జరపాలనే దానితో సంపూర్ణంగా ఏకీభవించడం జరిగింది. వారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిన ఉద్దేశం నెరవేరింది, కాబట్టి మనవద్ద వున్న ఆచారమేమంటే—యిటువంటి పరిస్థితులలో, సాధారణంగా గౌరవ సభ్యులు దానిపై ప్రెస్ చేయరు, విత్ డ్రా చేసుకుంటారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : —మీరు ప్రెస్ చేస్తున్నారా ?

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—మంత్రిగారు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయంతో ఏకీభవిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంగయ్య (మార్కాపూర్) :—అధ్యక్ష, పాస్ బుక్స్ తయారు చేసేముందు, అందులోని కాలమ్స్ ఫైనలైజ్ చేసేముందు శాసన సభ్యులను కూడా సంప్రదించి చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—తప్పకుండా, శాసన సభ్యులను కూడా కన్‌సల్ట్ చేయవలసిందే. వారి సూచనను రెవిన్యూ మంత్రిగారికి అందజేస్తాను.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—అధ్యక్ష, ఇది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. నిజంగా, నేడు దేశంలో నేషనల్ కాజ్‌కు ఎక్కువ త్యాగం చేస్తున్నవారు ఎవరయ్యా అంటే వారు రైతులు. రైతులు దేశాన్ని పోషించడానికి పంటలు పండిస్తున్నప్పుడు—

ప్రభుత్వం కనీసం వారికి ఎలక్ట్రిసిటీ ఉచితంగా సరఫరా చేయవలసిఉంటుంది. అలా గాకుండా, వారు విద్యుచ్ఛక్తి అడిగినప్పుడు విరాళాలు యిస్తేనేగాని విద్యుచ్ఛక్తి యివ్వము అనడం ఎంత మాత్రం సబబుకాదని మనవిజేస్తున్నాను. ఒక పెద్ద ప్రాజెక్టు క్రింద నీరు సరఫరా చేస్తే దానికి తగిన ఖర్చు వసూలు చేసుకుంటున్నారు. ఇక్కడ రైతు తన స్వంత ఖర్చుతో —పది, పదిహేనువేలు ఖర్చుపెట్టి, బావిత్రవ్వి, దానికి ఎలక్ట్రిసిటీ అడిగితే, మోటారు వేసుకుంటాను అంచే ఒప్పుకోకుండా పైగా విరాళాలు యివ్వమనడం చాలా వింతగా తోస్తుంది. ఎందుకంచే —వారు ఎంతో కష్టపడి, ఎన్నో యిబ్బందులకోర్చి దేశాన్ని పోషించడానికి చేస్తున్న యీ పవిత్రమైన కార్యానికి ప్రభుత్వం కంట్రిబ్యూషన్స్ కోరడం ఎంతమాత్రం ఉచితంకాదు. కాబట్టి, రైతులు సేద్యపు బావులకుగాను విద్యుచ్ఛక్తిని అడిగినప్పుడు వారికి ఉచితంగా సరఫరా చేయాలనే యీ తీర్మానమును యీ సభవారు ఆమోదించాలని నేను కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) కె. మునుస్వామి :—అధ్యక్ష, టి. సి రాజన్‌గారు, ఈశ్వరరెడ్డిగారు ప్రతిపాదించిన యీ తీర్మానాన్ని నేను మనఃపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. ఎందుకంచే —యీనాడు ప్రభుత్వ కృషివల్ల, నేచురల్ అడ్వాన్‌టేజెస్‌వల్ల మనకు కావలసినదానికంచే కూడా హెచ్చుగా ఎలక్ట్రిసిటీ ప్రోడ్యూస్ అవుతున్నది. మొన్న మేము మాచ్‌ఖండ్, అప్పర్‌సీలేరు, కొత్తగూడెం మొదలైన ప్రాంతాలకు వెళ్లినప్పుడు వారు చెప్పినదేమంచే —మేము ఎంత ఎలక్ట్రిసిటీ అయినప్పటికీ యివ్వడానికి సిద్ధంగావున్నాం; దానిని తీసికెళ్లడానికి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తే చాలు అన్నారు వారు. ఇది చాల సంతోషకరమైన విషయం. ఈనాడు దేశ అవసరాల దృష్ట్యా, అధికోత్పత్తి అవసరం దృష్ట్యానయినా ప్రభుత్వం ఆధమం ట్రాన్స్‌పోర్టు ఫెసిలిటీస్‌నయినా ఏర్పాటుచేసినట్లయితే, ఎంతో వీలివిగా ఎలక్ట్రిసిటీ ఉపయోగపడి, రైతులకు చాలా సౌకర్యం కలగడానికి అవకాశముంటుందని మనవిజేస్తున్నాను.

ఈ సందర్భంలో నేను యింకొక విషయంకూడా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రాదలచుకున్నాను. ఈనాడు మునిసిపల్ ఏరియాస్‌లోగాని, డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్‌క్వార్టర్సులో గాని అనేకరకాలైన పెంకుటిళ్లు, మిద్దెలు వున్నాయి. వీరు పెర్సిమినరీ ఖర్చులు భరించి ఎలక్ట్రిసిటీ ఏర్పాటుచేసుకొనడానికి వీలులేకపోవడం వలన ఎలక్ట్రిసిటీ ఎక్కువ కావడం లేదు. ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు స్వంత ఖర్చుతో వైరింగ్, బల్బులు ఏర్పాటుచేసి అందుకైన ఖర్చును దఫాలవారీగా గనుకే వాసినుండి తీసుకుంచే మంచిది. తద్వారా వారికి సౌకర్యం కలుగజేసినట్లవుతుంది. ఎలక్ట్రిసిటీ ఖర్చు అవుతుంది. లోయర్ సీలేరులో దాదాపు ఆరు జనరేటర్స్ వచ్చాయి. ఈనాడు రెండు జనరేటర్స్ ప్రోడ్యూస్ చేస్తున్న ఎలక్ట్రిసిటీయే ఖర్చుకావడం లేదు. దీనిని తీసికెళ్లి ప్రజలకు అందజేసే ఏర్పాటుచేస్తే యివ్వడానికి మేము సిద్ధంగావున్నామని వారు చెబుతున్నారు. నాలుగైదెకరాలున్న చిన్నరైతు తన స్వంత ఖర్చుతో బావి త్రవ్వుకుని ఎలక్ట్రిసిటీ యిప్పించుమని కోరినప్పుడు ప్రభుత్వం సహకరించి, విరాళంలేకుండా సరఫరా చేసినట్లయితే చాలా సహాయంచేసినట్లవుతుంది, అధికోత్పత్తికి ఎంతో సహకరించినట్లవుతుంది. దీనిని ప్రభుత్వం గుర్తించి, విరాళం కోరడమనే దానిని రద్దుచేయవలసిందిగా నేనుకోరుతున్నాను. ఈ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ కె. సి. శ్రీరంగయ్య :— అధ్యక్ష, ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో ప్రభుత్వానికి కొన్ని విషయాలు తెలియజేయదలచుకున్నాను. రైతుకు ఎలక్ట్రిసిటీ యీనాడు ప్రధానంగా కావాలని దేశమంతటా ప్రతి ఒక్కరికీ తెలిసిన విషయమే. చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు, పల్లె గ్రామాలకు కాలవలు లేకుండా, సకాలంలో వర్షాలు లేకుండా వుండే పరిస్థితులలో కనీసం ఎలక్ట్రిసిటీ అయినా యిస్తే రైతు కష్టపడి అంతో ఇంతో పండించి, ప్రభుత్వానికి ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ విషయంలో సహాయపడడానికి అవకాశం వుంటుంది. అందువల్ల ప్రతి పల్లె గ్రామానికీ ప్రధానంగా ఎలక్ట్రిసిటీ యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. డబ్బు లేదంటున్నారు. ఎన్నో అనవసరమైన ఖర్చులు చేస్తున్నాము. హౌసింగ్ బోర్డు వారు పెద్ద బిల్డింగ్‌లు కడుతున్నారు. దానికి దాదాపు 25, 50 కోట్లు ఖర్చయే అంచనా ఉంది. రైతులకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇవ్వడానికి అయే ఖర్చు అవసరమా, ఈ బిల్డింగ్ ఖర్చు అవసరమా అంటే బిల్డింగ్ ఖర్చు అనవసరమనిపిస్తుంది. ఇటువంటి బిల్డింగులు కట్టే బదులు రెంటెడ్ బిల్డింగ్స్‌లో ఆఫీసు పెట్టుకుని ఈ ఖర్చుతో కనీసం 4, 5 పంచల గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వవచ్చు. ఇటువంటి అనవసరమైన వాటికి ఖర్చు చేసి రైతుకు అవసరమైన వాటికి ఖర్చు చేయడానికి డబ్బు లేదంటున్నాము. ఇటువంటి విషయాలలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించి ప్రతి గ్రామానికీ ఎలక్ట్రిసిటీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. దానికి ఎలక్ట్రిసిటీ కావాలంటే రూ. 2500 లు ఇవ్వాలంటారు. డబ్బు లేదంటే లాండ్ మార్ట్‌గేజ్ బాంకులు ఇస్తాయి అంటారు. లాండ్ ఉంటే కదా లాండ్ మార్ట్‌గేజ్ బాంకు. అందువల్ల ప్రతి గ్రామానికి ప్రతి రైతుకు ఎలక్ట్రిసిటీ అందేట్లా చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతకుముందు యూనిటుకు వ్యవసాయానికి 8 పైసలుండేది. దీనిని 12 పైసలు చేసారు. రైతుకు ధర గిట్టుబాటు కాదంటున్నాము. మరొక ప్రక్క ఎలక్ట్రిసిటీ రేటు పెంచుతున్నాము. 12 పైసల నుంచి 8 పైసలకు తగ్గించకపోతే రైతుకు అసలే గిట్టుబాటు కాదని చెబుతున్నాను. 12 పైసలు రేటు చెల్లించి పండిస్తే ఖర్చు ఎకరానికి రూ. 300 లు అవుతుంది. వచ్చే పంట చూస్తే రైతు లోటులోనే ఉంటాడని స్పష్టమవుతుంది. కరెంటు ఇవ్వడానికి కంట్రిబ్యూషన్ ఇవ్వాలంటున్నారు. తినడానికి తిండి లేని వాడు కంట్రిబ్యూషన్ పెట్టగలడా ? కంట్రిబ్యూషన్ పద్ధతి మాఫీ చేయాలి. లేకపోతే పల్లెలకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇవ్వడం అసాధ్యం. కనుక ఈ ఏర్పాట్లు చేసి రైతులకు సౌకర్యాలు కలిగించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. శేషావతారం (పాలకొల్లు) :— అధ్యక్ష, ఈశ్వరరెడ్డిగారు తెచ్చిన తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. రైతుల నైద్యపు బావులకు వ్యవసాయాభివృద్ధికి విద్యుచ్ఛక్తి అవసరం. ఈ నాటికి మెట్ట ప్రాంతాలలోను పల్లపు ప్రాంతాలలోను కూడా విద్యుచ్ఛక్తి చాలా గోల్లలేక ఇబ్బంది పడడం గమనించదగ్గ విషయం. పల్లపు ప్రాంతాలలోను వెనుకబడిన గ్రామాలున్నాయి. నరసాపురం తాలూకాలో కొప్పర్రు, మొగల్తుర్రు ఫిర్కాలలో కొన్ని గ్రామాలకు కనీసం విద్యుచ్ఛక్తి లేని పరిస్థితి ఉంది 70 పర్సంటు కంట్రిబ్యూషన్ 50 పర్సంటు లోన్ ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. అది సాధ్యంకాదు. మా ప్రాంతం వేద ప్రజానీకంతో నిండి ఉంది. కూలినాలి చేసుకునే ప్రజలు ఎక్కువగా ఉన్నారు.

అందువల్ల కంట్రిబ్యూషన్ పద్ధతి విరమించుకొని అప్పు తీసుకునే పద్ధతి కూడా విరమించుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికే అక్కడి రైతులు గోదావరి బాదేజ్ పేరిట ఇంకా అనేక విధాలుగా ప్రభుత్వానికి చెల్లిస్తున్నారు. కంట్రిబ్యూషన్, అప్పు ఇవ్వాలంటే రైతు ఇచ్చే పరిస్థితిలో లేడు. ఏజెన్సీ గ్రామాలలో విద్యుచ్ఛక్తి లేనిదే వ్యవసాయం కుంటుపడుతుంది. అధిక ఆహారోత్పత్తి కుంటుపడుతుంది. అందువల్ల విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయడం అవసరం. అక్కడి గ్రామాలలో ఇది చాలా అవసరం. అప్పుడైనా ప్రభుత్వం గ్రహించి కంట్రిబ్యూషన్ లేకుండా ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri G. Siviah ;—Sir. I want to move the closure of the discussion. I move :

"That the question be now put."

Mr. Deputy Speaker:—Do not you want to hear the Government?

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : —Closure means, the Government will reply. I second th closure motion.

Mr. Deputy Speaker :— Do you want to say anytSing Sri Narasimha Rao ?

Sri P, V. Narasimha Rao :—We have no opinion. We are prepared for a closure ; we are prepared for a continuance also.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"That the question be now put."

The motion was adopted

Sri C. V. K. Rao :—Is it not a victory for the Opposition, Sir ? We want a clarification After all democracy means winning points and having more numbers.

Mr. Deputy Speaker :— Do you want to make any observations hri Narasimha Rao?

Sri P. V. Narasimha Rao :—How does it arise ?

Mr. Deputy Speaker :—It does not arise. The discussion is closed. We shall go to the next item.

(Sri Vavilala Gopalakrishnayya and others rose in their seats)

Mr. Deputy Speaker :—Vote has has been taken and result declared also. The closure motion is carried.

Sri G. Siviah :—I have moved the closure motion. Only discussion is closed.

Sri P. V. Narasimha Rao : —Closure means complete closure.

Sri C. Palavelli :—It is a closure with the reply of the Government.

Mr. Deputy Speaker :—Closure means, discussion is closed. Now, I shall put the resolution to vote. The question is :

Sri P. V. Narasimha Rao :—How are you going to take a vote before I reply ? When it was a closure, you went to the next item.

Mr. Deputy Speaker : - It is true ; then my attention was drawn.....

Sri P. V. Narasimha Rao :—Then, I must be permitted to say what the Government has got to say in the matter....After the closure, no answer can arise .. How can you take a vote before the Government have been heard ?

Mr. Deputy Speaker :—We referred to you. When it is closure it is closure completely.

Sri P. V. Narasimha Rao :—When you went to the next resolution, by that time they reopened it and you reopened it. And I am prepared to reopen it on my behalf.

Mr. Deputy Speaker :—My attention was drawn to the closure.

Sri P. V. Narasimha Rao :—This is a very important matter on which the Government have to be heard. It is very important, and we consider it very important.

Sri C V. K. Rao :—Under Rule 227 of the Assembly Rules' closure has been defined like this "At any time after a motion has been made, a member may move 'that the question be now put' and unless it shall appear to the Speaker that such motion is an abuse of the rules of the Assembly or an infringement of the rights of reasonable debate, the question 'that the question be now put' shall be put forthwith and decided without amendment or debate.' Therefore, how can the Minister reply ? Now, it has to be put to vote, Sir, under Rule 227. I will be glad to hear the hon. Minister. But then, this rule says that the entire thing has to be put to vote outright.

Sri P. V. Narasimha Rao :—You have actually proceeded to take the next item When you came back, my right to reply automatically comes back.

Mr. Deputy Speaker :—Then, a reference was made....

Sri P. V. Narasimha Rao : —You said it is closed and went to the next item.

Mr. Deputy Speaker :—If the House agrees that the Minister could be heard ?

Sri C. V. K. Rao :—There is no question. We cannot violate the Rule 227, when once the Chair has permitted the closure motion 'that the question be now put' and decided without amendment or debate.

Sri P.V. Narasimha Rao :—You went to the next matter. The entire understanding of House was that the matter was closed·

Sri C V. K. Rao :—Are we to follow the rules or not ? When once the closure has been moved, you have acepted it without amendment or debate A Minister's speech becomes a part of debate· Therefore, that stands closed and it should be put to vote·

Sri G. Venkata Reddy :—I entirely agree. There are a number o speakers willing to speak. If the Chair has come to a conclusion that the debate is closed, the debate is closed though there are some speakers willing to speak and the Minister to reply. The matter is already closed when the Chair has passed to the next item and he cannot come back and revoke his decision. Let us go to the next item.

Mr. Deputy Speaker :—Closure means closure of the debate. When I was about to say whether the Government has got to say anything, the hon. Minister said it is closed. Therefore, I have nothing to say. When my attention was drawn that voting is necessary, I corrected myself and said that voting should be taken.

Sri P. V. Narasimha Rao :—When you corrected yourself, I have got a right to correct myself. Whatever I say is based on what you said.

Sri K. Govinda Rao :—Whatever business is carried on should be acccrding to the Rules. When you are going to the next item, some Members said that it should be put to vote. You have done it according to the rules.

Mr. Deputy Speaker :—Under the rules, I can take protection of any rule.

Sri C. V. K. Rao :—It is open to you.

Mr. Deputy Speaker :—I leave it to the House.

Sri P V. Narasimha Rao :—My submission is that I followed the ruling as given by you· If you have taken a different view, I am glad my right to answer to the debate revives.

Sri C. V· K. Rao :—There can be no debate under the rules· I request the Deputy Speaker not to permit any debate ; it 'shall be put' and it is not at the discretion of any one at all.

Sri T. V. Raghavulu :—In the debate', 'reply' is also included.

Sri P. V. Narasimha Rao :—There is only one point to be decided. The observation that I am not going to reply was based on your observation that you are going to the next point.

Mr. Deputy Speaker :—Then you retraced,

Sri P. V. Narasimha Rao :—You said, you are going to the next point. Then, I said I have nothing to say. You have retraced it and said that a vote is necessary. I am prepared to answer. That is all.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—మంత్రిగారు క్లోజరు మోషను వచ్చిన తరువాత చెప్పినారు. కోజరు అంటే మొత్తం చాప్టరు క్లోజు అయిపోతుందని నా అభిప్రాయం.

Sri P. V. Narasimha Rao :—You also thought the same thing.

Sri Ch. Rajeswara Rao :— The hon. Minister has missed the bus, and now it is difficult to catch it.

Sri P. V. Narasimha Rao : The bus has come back because of the ruling of the Chair.

Mr. Deputy Speaker :—My ruling as it stands, voting was not taken.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—The matter has got to be put to vote.

Mr. Deputy Speaker : According to Rule 228, 'when the motion 'that the question be now put', has been carried, the question on the particular motion, the debate on which has thus terminated, shall be put and decided without amendment or further debate.'

Sri P. V. Narasimha Rao :—Before giving a ruling, I would appeal to you to keep the entire affiar, as has happened here, in view. According to the ruling given by you, there was no point in my not answering, because I was ready and I am still ready with whatever I have to say on behalf of the Government. But, you went to the next point and the question of further debate in any shape or form did not arise. When you brought it, and when the debate will continue or whatever steps are to be taken on the previous resolution, I immediately rose up and said ' I am prepared to reply'. These things may be kindly kept in view before you are pleased to make use of your discretion.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—The Chair has to give a ruling. Without a ruling we cannot go to the next point at all.

Sri P. V. Narasimha Rao :—I may sumbit that a closure was supposed to take us to the next point. According to the ruling, first given by you. in that sense I had nothing more to say because there was no occasion. When you were pleased to say that we are having a vote, then I immediately, at the earliest moment, said that I have a right to speak and answer.

Mr. Deputy Speaker :—You said that you have nothing to say.

Sri P. V. Narasimha Rao :—That is exactly; after your ruling (the opposition stood up and said 'a vote has to be taken'.) The impression throughout was that we are not actually going back but going to the next point.

Mr. Deputy Speaker :—I made a reference to you whether you would like to make any observation.

Sri P. V. Narasimha Rao :—If it is a complete closure, I have nothing to say. There can be many types of closure. For instance, on the previous Bill the discussion was actually closed and there was no vote taken. You can take it in any manner you like. The closure motion need not mean just closing it without any voting.

Sri Konda Laxman Bapuji :- There is no extension of the meeting ; it is already 1-30 p. m.

Sri K. Govinda Rao :—It is better that you should uphold the rules of the Assembly. When the House has decided to close the matter and dispose it of, the Chair can easily dispose it of to the disadvantage of none and to the advantage of all the House. The Resolution is before the House and you may kindly take it up and dispose it of now.

Sri P. V. Narasimha Rao :— Sir, I have already submitted that equities have to be taken into account before a clear ruling is given. A clear ruling cannot be given, according to me, on the reading of the rule itself. There are many matters which have happened. Along with the rules, we will have to see all those matters.

Sri Konda Lakshman Bapuji :—Is there any such rule that the voting, if at all necessary, is to be taken today?

Sri Ch. Rajeswara Rao :— Yes.

Sri Konda Lakshman Bapuji :— Not at all. When the time is over and not extended, it is not proper to take the voting. (Interruptions by some hon. members) Many times we have agreed to complete the discussions on one day leaving the voting to be taken up next day.

Sri P. V. Narasimha Rao :— We can take up this very matter at the next sitting, Sir.

Sri Ch. Rajeswara Rao :— No, Sir.

Some hon. Members rose—

Mr. Deputy Speaker :— Do not confuse yourself.

Sri P. V. Narasimha Rao :— All that is a part of the debate— whatever they have said, whatever you have said.

Mr. Deputy Speaker :—This is another thing coming up to my discretion.

Sri Konda Lakshman Babuji :— I was also in the House and you have givena clear impression ofclosure. Closure means the subject is closed. (Interruption) We have gathered the impression that the Chair itself had concluded and shifted to the next. Everybody can understand what happened; there can be an interpretation in a different way, but actually——

Sri C.V.K. Rao :—Not any convenient meeting which you or I can have it.

Sri Konda Lakshman Bapuji :— When the Chair shifted to the next item, that means the subject was postponed to the next sitting.

Mr. Deputy Speaker :— We have to go to the object of the resolution. There is no question of getting in haste whether the Treasury Benches are successful or the Opposition Benches are successful. Many members feel that the minister has to be heard. Many members have given that impression except Mr. Rao who has raised a point of rule whether he could be heard or not.

Sri C. V. K. Rao :— I raise a point of order on this.

Mr. Deputy Speaker :—What is that point of order?

Sri C.V.K. Rao :— The point of order is that under Rule 227 when closure is moved there can be no debate on that thing.

Sri T.V. Raghavulu :— Our friend is taking a stand on the letter of the provision there.

Sri C.V.K. Rao :—The point of order has to be disposed of; there can be no debate on a point of order.

Mr. Deputy Speaker :—Do not be emotional.

Sri C.V.K. Rao :— I am putting it into effect.

Mr Deputy Speaker :— You are putting effectively; that is all.

Sri C.V.K. Rao :— How can a debate be allowed on a point of order You have to give a ruling.

Sri T. V. Raghavulu :— On that point of order, anybody could explain.

Sri C.V.K. Rao :—On a point of order there can be no explanation. The point of order has to be straightaway disposed of.

Mr. Deputy Speaker :—Others also could be heard.

Sri C.V.K. Rao :—The point should be disposed of by the Chair straightaway, Sir; that is the rule. On a point of order there can be no debate at all.

An hon Member :—Under what rule he is raising the point of order?

Sri C. V. K. Rao :—Under the same Rule, 227.

Mr. Deputy Speaker :— On which I can hear somebody else also.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—The members from the Treasury Benches may accept our own proposal.

Sri P.V. Narasimha Rao :—They may accept our proposal. On the other hand, I am suggesting that even the closure motion which they have brought is not according to Rule 227.

Mr. Deputy Speaker: —According to the rule, at any time after a motion has been made, a member may move that the question may be now put.

Sri P. V Narasimha Rao :—And they have said 'close'; they have not said the question may be put. If it is a question of interpreting and stieking to the letter of the rule, let us stick by all means. The form in which they have brought the motion is itself wrong. It is not in conformity with rule 227.

Sri C.V.K. Rao :—Now, if you will see page 70-71, no debate shall be allowed on a point of order but the Speaker may if he thinks.

Sri P.V. Narasimha Rao :— I want a clear ruling whether the closure motion which they have rought up is in conformity with Rule 227 My contention is, it is not.

Mr. Deputy Speaker :—Any way, we are shifting from one end to another. In the interests of all these things, I feel, we shall discuss this next time.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Deputy Speaker :—Now, I am to announce to the House that amendments in respect of the following Bills will be received upto 3 P.M. on Sunday, the 1st December, 1968

Andhra Pradesh Municipalities Amendment Bill, 1968, as reported by the Regional Committee;

Andhra Pradesh (Telengana Area) Land Revenue Amendment Bill, 1968 as reported by the Regional Committee:

Andhra Pradesh (Telengana Area) Tenancy and Agricultural Lands Amendment Bill, 1968, as reported by the Regional Committee;

Andhra Pradesh Co-operative Societies Amendment Bill, 1968, as reported by the Regional Committee;

Andhra Pradesh Public Libraries Amendment Bill 1968;

Andhra Pradesh Irrigation Levy of Contribution and Advance Betterment Contribution Amendment Bill, 1968;

Andhra Pradesh Entertainment Tax Amendment Bill, 1968;

Andhra Pradesh Educational Institutions Requisition and Acquisition Amendment Bill, 1967, as reported by the Regional Committee;

Andhra Pradesh Shops and Establishment Amendment Bill 1968;

Consideration of the Message of the Governor.

Sri C.V.K. Rao :—You kindly change the date upto which amendments will be received to Monday, 3 P.M.

Mr. Deputy Speaker :—Some of these Bills are coming up on Monday.

ANDHRA PRADESH

LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES OFFICIAL REPORT

CONTENTS

Dated 30th November 1968.

	Pages
Oral Answers to Questions	1
Calling attention to matters of urgent public importance :	
re : Failure of the Government to provide lands to Harijans and Koyas whose lands have been taken over for construction of power house for the fertiliser factory	30
re : Closure of Neta Co-operative Spinning Mill, Hyderabad	30
Papers laid on the Table :	
Amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964	34
Amendments to the Andhra Pradesh Buildings (Lease Rent and Eviction Control) Rules, 1961 ..	34
Amendment to Rule 22 of the Andhra Co-operative Societies Rules, 1964	34
Business of the House :	
Presentation of the Report of the Committee on Petitions	35
Government Bill :	
The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution) Amendment Bill, 1968 (Introduced) ..	36
Non-official Business :	
Non-official Bills :	
The Andhra Pradesh Assembly/Council Secretariat Recruitment and (Conditions of Service) Bill 1968 Introduced	36

	Pages
The Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates Land (Amendment) Bill, 1968 (Deferred) ..	37
Business of the House	50
Non-official Resolution :	
re : Issue of property books to pattadars : (Discussion not concluded)	51
Business of the House	89
Dated 2nd December 1968	
Oral Answers to Questions	91
Short Notice Question and answer	113
Point of Information :	
re : Holding meetings of the Z.P. when the Assembly is meeting	114
re : Price of sugarcane	115
Adjournment motion :	
re : Search of the House of Sri N. Raghava Reddy, M.L.A.	116
Business of the House	127
Government Bills :	
The Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968—Passed	129
The Andhra Pradesh (Telangana Area) Land Revenue (Amendment) Bill, 1968—Passed ..	148
The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1968 Passed	158
The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1968—Passed	161
The Andhra Pradesh and Improvement Schemes Bill, 1968 (Discussion not concluded) ..	177

	Pages
Dated 3rd December 1968	
Oral Answers to Questions	185
Written answers to questions	219
Calling attention to matters of urgent public importance :	
re : Need to construct a bridge across Tungabhadra near Madhavaram, Adoni taluk	219
re : Proposal to close the Tungabhadra low level canal in December	220
re : Shifting of Shendi shops in Karimnagar town..	221
Business of the House	
Papers laid on the Table :	
Report of the Andhra Pradesh Public Service Commission for the period from 1-4-66 to 31-3-67 ..	223
Rules made under the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board Rules, 1958 ..	22
Amendment to Rule 69 of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Rules, 1964	226
Rules issued in G.O. Ms. No. 1105, Home (Endt. III) dated 2-7-68 under sections 59 (1) and 60 (1) read with section 107 of the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1966	227
Presentation of the Report of the Estimates committee on Government Assurances	227
Business of the House :	
Calling attention to a matter of urgent public importance :	
re : Famine conditions in Rayalaseema ..	228
Business of the House	229
Presentation of Supplementary Estimates Expenditure for 1968-69	230
Government Resolution :	
re : Election of a member to serve on the Divisional Railway Users Consultative Committee of Secunderabad Division	230

	Pages
Business of the House	231
Government Bills :	
The Andhra Pradesh Land Improvement Schemes Bill, 1968 (Referred to Regional Committee) ..	238
The Andhra Pradesh Housing Board (Amendment) Bill, 1968 (Referred to the Regional Committee) ..	252
The Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1968 (Referred to the Regional Committee) ..	258
The Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1968—Passed	259
Discussion on drought conditions in the State ..	290
Dated 4th December 1968	
Oral Answers to Questions	355
Written Answers to questions	382
Business of the House	393
Calling attention to a matter of urgent public importance :	
re : Stoppage of construction of Pamula Kalva Project	395
Point of Information :	
re : Kotia group of villages	396
Government Bills :	
The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Third Amendment) Bill, 1968 (Introduced)	396
The Andhra Pradesh Land Revenue (Enhancement) Amendment Bill, 1968—Introduced	398
The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance betterment contribution (Amendment) Bill, 1968—(Passed) ..	402
The Andhra Pradesh Entertainment Tax (Amendment) Bill, 1968—(Discussion not concluded) ..	447

Pages

Dated 5th December 1968

Oral answers to questions 445

Business of the House 495

Calling attention to a matter of urgent public importance :

re : Discontinuance of the construction of a building to the Kotha Bazar High School, Khammam .. 497

Papers laid on the Table :

Annual Accounts of the Andhra Pradesh State Electricity Board together with the Audit Report thereon for 1967-68 499

Notifications issued under section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act .. 499

Amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964 499

Business of the House

Bills :

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy Agricultural Lands (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1968—Introduced 500

The Andhra Pradesh Legislature Proceedings (Protection of Publication) Bill, 1967 (Deferred) .. 500

Resolutions :

re : Directing the Electricity Board not to collect any contribution from the peasant, when extending electricity to their irrigation wells (Negatived) 501

re : Suggesting certain amendments to the Constitution (Discussion not concluded) 505

INDEX

"A"

Adjournment motion :

re : Search of the House of Sri N. Raghava Reddy, M.L.A. 166–126

ANUSUYAMMA, SMT. T.—

Discussion :

Discussion on drought conditions in the State .. 308–311

APPALA NAIDU, SRI S.R.A.S.—

Discussion :

Discussion on drought condition in the State .. 328

B.

BABU PRANKUSAM, SRI N.—

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment contribution (Amendment) Bill, 1968 434–436

BADRI VISHAL PITTI, SRI —

Qn. re :

Andhra Paper Mills 377

Conversion of Government loan to Andhra Paper Mill into preference shares 376

Calex fertigans 98

Grants to Missionary schools 469–470

Vocational Training centre 112

BHASKARA RAO, SRI A.—

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1968 263–264

BHIM REDDY, SRI M.

Qn. re :

Evening classes in colleges 491

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1968 :

Second reading 161–177

Third reading 177

The Andhra Pradesh Entertainment Tax (Amendment) Bill, 1968 :

First reading 447–451

Second reading 451–454

The Andhra Pradesh Housing Board (Amendment) Bill, 1968 :

First reading 252–257

(Referred to Regional Committee) 258

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution) (Amendment) Bill, 1968 :

First reading 403–422

Second reading 442–446

Third reading 446–447

The Andhra Pradesh Land Improvement Schemes Bill, 1968 :

First reading 176–184

The Andhra Pradesh Land Improvement Schemes Bill, 1968 283–252

Referred to Select Committee 252

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution (Amendment) Bill, 1968 :

Introduced 36

The Andhra Pradesh Land Revenue (Enhancement) Amendment Bill, 1968

Introduced 398–402

The Andhra Pradesh Municipalities Amendment Bill, 1968 :

First reading 129–147

Second reading 146–147

Third reading 147–148

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Land Revenue (Amendment) Bill, 1968 :

Second reading 148–158

Third reading 158

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Land (Third Amendment) Bill, 1968:

Introduced 896–898

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1968 :

Second reading 158–159

The Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1968

First reading 259–275

Second reading 275–290

Third reading 290

The Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1968 :

First reading 258–259

Referred to Regional Committee 259

Bills (Non-official) :

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates Land (Amendment) Bill, 1968 :

Introduced 36

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates Land (Amendment) Bill, 1968 :

First reading 37–50

The Andhra Pradesh Assembly Council Secretariat (Recruitment and Condition of Service) Bill :

Introduction 36

BRAHMANANDA REDDY, SRI K.—

Adjourment motion :

Search of the House of Sri N. Raghava Reddy, M.L.A. 118

Business of the House 34–35

34,50–51

89–90

495–497

499–500

127–129

221–222

227–229

231–232

393–394

BUTCHIRAIDU, SRI K.—

Bills (Government):

The Andhra Pradesh Irrigation (levy of Betterment) Contribution and Advance Betterment contribution (Amendment) Bill, 1968. 422–423

Resolutions (Non-official):

Suggesting certain amendments to the contribution 586–538

BUCHI RAMA SESHIAH, SRI R.—

Bills (Government):

The Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1968 266

C.

Calling attention re :

Closure of Neta-Co-operative Spinning Mill, Hyderabad 30–33

Failure of the Government to provide lands to Harijans and koyas where lands have been taken over for the construction of Power House for the Fertiliszer factory 30–33

Proposal to close the Tungabhadra Low Level canal in December 221

Stoppage of construction of Pamulakalr Project .. 395

The need to construct a bridge across Tungabhadra near Madhavaram, Adoni taluk, Kurnool District 219

Committees :

Petition committee-Presentation of Report of .. 35

CHENCHURAMA NAIDU, SRI N.—

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Housing Board (Amendment) Bill, 1968 252,–256–257

The Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968 143–145

The Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1968 :

First reading 258–259

Referred to Regional Committee .. ..

D.

DHANEKULA NARASIMHAM, SRI

Qn- re .

Exemption of Balsanghas from Registrations fees .. 36

Loans borrowed by Electricty Board 383

Power transformer 388

Discussion :

Discussion on drought conditions in the State .. 290-355

E.

ESWARA REDDY, SRI K.

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Land Improvement Schemes Bill, 1969 241-242

Discussion:

Discussion on drought conditions in State .. 314-316

ESWARA REDDY, SRI A.

Discussion:

Drought conditions in the State 346-347

Qn. re :

Sculptors training centre at Tirupathi 491

Second Ghat Road to Tirupathi 484

T. T. D. Dharma Pratishtan Committee .. 489

ESWARI BAI, Smt. J.—

Bills (Government):

The Andhra Pradesh Irrigation Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment contribution (Amendment) Bill, 1968 428-429

Discussion :

Drought conditions in the State 317-319

Qn. re :

Jeeps to Tahasildars 95 96

Resolutions (Non-Official):

Issue of Property books to pattadars 60 83

Qn. re :

Area under forests 199

Block Grant to Secunderabad Contonment .. 382

Harijans beaten in Warangal Dist. 355

Harijan hostels receiving Govt. Grants 98

Transfer of Forest Guards 202-203

G.

GANGA SUBBA RAMI REDDY, SRI B.—

Discussion:

Discussion on drought conditions in State .. 340-342

Resolutions (Non-Officials) :

Issue of Property books to pattedars 71-73

GOPALAKRISHNAYYA, SRI VAVILALA

Agreement on Tungabhadra Canal 10

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1968 167–170

The Andhra Pradesh Housing Board (Amendment) Bill, 1958 254–255

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution) (Amendment) Bill, 1968 .. 430–432

The Andhra Pradesh Land Improvement Schemes Bill, 1968 182–183

The Andhra Pradesh Land Revenue (Enhancement) Amendment Bill, 1968 398

The Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968 131–137

The Anahdra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968 146

The Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1968 266–270

The Andhra Pradesh Telangana Area) Land Revenue (Amendment)Bill 1968 150–151

Bills (Non-official):

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates Land (Amendment) Bill, 1968 42–45

The Andhra Pradesh Legislature Proceedings (Protection of Publication) Bill, 1967
Deferred 500–501

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands Extension to (Andhra Area) (Andhra Pradesh) Amendment, Bill 1968 ..
Introduction 500

Discussion :

Discussion on drought conditions in State .. 320–325

Point of information :

Kotia group of villages 396

Prices of sugar cane 115

Agricultural High School 25

Bhaskarakali Banaras 490

Collection of technical charges by Andhra Pradesh State Land Mortgage Bank 29

English Institutes 482

Higher Education in Carpentary 215

Over drafts from R. B. I. by the State .. 390

Supply of Ammonium Sulphate from Madras Port .. 19

Resolution (Non-Official):

Directing the Electricity Board not to collect any contribution from the peasants, when extending the electricity to their irrigation wells .. 502

GOVERDHAN REDDY, SRI P.

Discussion :

Discussion on drought conditions in State .. 319–320

GOVIND RAO, SRI K.

Adjournment motion re :

Search of house of Sri N. Raghava Reddy, MLA .. 117

Bills (Government):

The Andhra Pradesh Municipalities Amendment Bill, 1968 129–130

The Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1968 261–263

Bills (Non-official):

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates Land (Amendment) Bill 1968 37–39

Qn. re :

Splitting up of joint pattas 91

Wakf property in Jamadulapalem 111

Resolutions (Non-Official):

Issue of Property Books to pattedars 52–55

GUNNAYYA, SRI P.

Bills (Government):

The Andhra Pradesh Land Improvement Schemes Bill, 1968 235–236

Calling attention re :

Closure of Neta-Co-operative Spinning Mill, Hyderabad 31–33

Qn. re :

Expenditure on Swarna project 219

Industrial training centres 216

Development of Govt. Headquarters Hospital, Srikakulam 110

Repairs to Godavari Anicut 194

Resolution (Non-Official): .. .. ..

Issue of Property Books to pattadars 64–65

JAGANNADHAM, SRI S.

Bills Government

The Andhra Pradesh Irrigation Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution (Amendment) Bill, 1968 .. 436–439

JANGA REDDY, SRI C.

Qn. re :

Implementation of G. O. Ms. No. 4 by Z. P. Warangal 212

K.

KONA PRABHAKARA RAO, SRI K.

The Bills (Government)

The Andhra Prdesh Irrigation (Levey of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution (Amendment) Bill 1968 406–407

Discussion :

Discussion on drought condition in State .. 325–328

KRISHNAMURTHY NAIDU, SRI G.

Discussion :

Discussion on drought conditions in State .. 312–313

KRISHNAMURTHY. SRI K.

Bills (Governmnt)

The Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968 130–131

Qn. re :

Closure of Government Training School at Srikakulam 18

MADHAVA RAO SRI

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1968 170–171

MADHAVA RAO, SRI A.

Bills (Government)—

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment contribution and Advance Betterment Contribution) (Amendment) Bill, 1968 414–420

Bills (Non-Official):

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates Land (Amendment)Bill, 1968 45–46

Discussion :

Discussion on drought condition in the State .. 311–312

Qn. re :

Retrenchment of teachers 464

Servicing of tractors 479

Resolution (non-official) .. .. ..

Issue of property books to pattedars 57–59

Suggesting certain amendments to the constitution . 517–522

M.

MAHANANDA, SRI R.

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Housing Boad (Amendment) Bill, 1968 253–254

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution) (Amendment) Bill, 1968. 410–411

Bills (Non-Official) :

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates Land (Amendment) Bill, 1968 40–42

Qn. re :

Additional beds in hospitals 103

Andhra Pradesh Ware-housing corporation .. 1—4

Bridge on the river Musi 193

Chemical fertilizers 455

Copper and Lead Mines Scheme at Agnigundala .. 195

Dues from Rangaraya Medical college .. 16

Gangappa Cables at Uppal 384

Grants to Lok Kava Kshetras and Planning from .. 383

Loans to Goldsmiths 389

Loans to Goldsmiths by Zilla Parisahd, Warangal .. 388

Loans to Remedicherla Co-operative Society .. 22

Memorandum from Kurna Pensioners Association .. 391

Nirmal Industry 392

No. of centres for livestock nomadic cattle breeders 487

Survey of Industrial Raw Material 214

MAHENDRANATH, SRI P.

Qn. re :

Collection of Land Revenue 109

MALLA REDDY, SRI J.

Discussion :

Discussion on drought conditions in the State .. 330–331

MAREPPA, SRI T. C.

Discussion :

Dicussion on the drought conditions in the State .. 303–304

MOHD RAJAB ALI, SRI

Calling attention re :

Discontinuance of the construction of building to the Kotha Bazaar High School Khammam .. 497–498

Discussion :

Discussion on the drought conditions in the State .. 342–344

Resolution (Non-Official)

Issue of Property Books to pattedars 75–77

MUNISWAMY, SRI K.

Bills (Government)—

The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1968 170

The Andhra Pradesh Land Improvement Schemes Bill, 1968 286–288

The Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968 141–142

Calling attention re : .. .. ..

Stoppage of construction of Pamulakalra .. 395

Qn. re :

Eucalyptus trees 210

Fruit judice factory 393

House sites to harijans 107

Junior technical schools 218

Learning of forest coupes 185

Misappropriation of funds by Karnam and Mursiff of Kadulurru 102

Occupation of Forest lands 189

Pigafrm at Sathuavedu 24

Railway line between Sullmpet and Puttur .. 213

Rope Making Industry 392

Training school for Sanitary Inspector 106

Resolutions (Non-Official)

Issue of property books to Pattedars 81–82

MURTHY, SRI T. S.

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Municipailtcis (Amendment) Bill, 1968 139–140

MURTHY, DR. T. S.

Discussion—

Discussion on drought conditions in the State .. 304–306

Qn. re :

Low cost housing Project 385–386

Resolutions (Non-Official, :

Suggesting certain amendments to the constitution .. 522–531

MUTTA REDDY, SRI J.

Bills (Government,

The Andhra Pradesh (Telangana Area, Tenancy and Agricultural Lands (Third Amendment) Bill, 1968/8 397

N.

NAGANNA, DR. K.

Discussions

Discussion on drought conditions in the State .. 318

NAGAIAH, SRI CH.

Qn. re :

Loans borrowed by Electricity Board 388

NAGI REDDY, SRI S. P.

Ajacent roads under K. C. Canal 27

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contributon) (Amendment) Bill, 1968 .. 409–410

NARASIMHAM SRI D.

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution) (Amendment) Bill, 1968 483

NARASIMHA RAO, SRI P. V.

Bills (Government)—

The Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill 1968 259–260

The Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1968 270–271

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates Land (Amendment) Bill 1968 47–48–49

Calling attention re :

Discontinuance of the construction of a building to the Kotha Bazar High School. Khammam .. 498

Failure of the Government to provide lands to harijans and koyas where lands have been taken over for the construction of Power House for the fertiliser factory 30

Resolution (Non-official) :

Directing the Electricity Board not to collect any contribution from the peasants which extending the electricity to their irrigation wells .. 502-503

Issue of Property Books to Patwedars .. 77–80

Adjournment motion :

Search of the house of Sri N. Raghava Reddy, M.L.A. 121

NARASIMHA REDDY, SRI B.

Resolution (Non-official) :

Suggesting certain amendments to the constitution. 541–543

NIRANJAN RAO, SRI B.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Bettermen Contribution and Advance Betterment Contribution) (Amendment) Bill, 1968 427–428

NIRANJAN RAO, SRI B.

Discussion

Drought conditions in the State 337

P.

PALAVALLI, SRI V.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1968 162–164

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution) (Amendment) Bill, 1968 404–406

Qn. re :

Electricity Schemes 386–387

Irregularities in Anakapalli Co-operative Marketing Society 14

Resolutions (Non-Official) :

Issue of ' Property Books ' to pattedars .. 63–64

PAPA RAO, SRI T.

Qn. re :

Facilities to Viruktigathis 203

Papers laid on the Table :

Amendment to Rule 22 of the Andhra Co-operative Societies Rules, 1964 34

Amendment to Rule 69 of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Rules, 1964 226–227

Amendment to the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board Rules, 1958 .. 226

Amendments to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964 34

Amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964 499

Notification issued under section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 .. 499

Report of the Andhra Pradesh Public Service Commission for the period from 1-1-1966 to 31-3-1967. 223–225

Rules made under the Andhra Pradesh Panchayat Samithi and Zilla Parishads Act, 1959 .. 225–226

PRABHAKAR RAO, SRI KONA.

Discussion

Drought conditions in the State 325–328

Point of information :

Prices of sugarcane 115

Resolution (Non-official) :

Issue of Property books to pattedars 73–75

PRAGADA KOTIAH, SRI

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1968 164–165

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribtiuon) (Amendment) Bill, 1968 413–414

The Andhra Pradesh Land Improvement Schemes Bill, 1968 238–240

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1968 .. 154–155

PRAKASAM, SRI D.

Discussion :

Discussion on drought condition in State .. 306–307

PRANKUSAN, SRI N. B.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Land Improvement Schemes Bill, 1968 234–235

PRATAPRUDRA RAJU, SRI S.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Land Improvement Schemes Bill, 1968 181–182

PITCHIAH, SRI P.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution) (Amendment) Bill, 1968 432

The Andhra Pradesh Land Improvement Schemes Bills 1968 240–241

The Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1968 264–265

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1968 .. 157

Point of Information :

Holding meeting of the Zilla Parishad when the Assembly is meeting 114

Kothia Group of villages 396

PURSHOTHAM RAO, SRI

Qn. re :

Azam Jahi Mills 380

Discussion :

Duscussion drought conditions in State .. 603

Q.

Questions re :

Additional beds in Hospitals 103–106

Agreement on Tungabhadra Canal 10–12

Agricultural High School 25–26

Agricultural Productivity Council 481

Andhra Paper Mills 377–380

Andhra Pradesh Warehousing Corporation .. 1

Area under forests 199–202

Area under hybrid napier 18

Azam Jahi Mills 380–382

Adjacent roads under K.C. Canal 27–28

Bhaskarakeli Banaras 490

Block Grant to Secunderabad Cantonment .. 382

Board of Bheemesua Swamy Temple 477–479

Bonus to Ryots 485–486

Bridge on the River Musi 193–194

Cattle Farm at Banvasi	491
Chemical Fertilizers	455–460
Closure of Government Training School at Srikakulam	18–19
Closure of Jute and Twine Mill, Vijayawada ..	198–199
Collection of Land Revenue	109–110
Collection of technical changes by Andhra Pradesh State Land Mortgage Bank	29–30
Conversion of Government Loan to Andhra Paper Mill into Preference Shares	376–377
Conversion of Yemigan Government Farm into Soil Testing Unit	460–461
Co-operative Finance Corporation	19
Copper and Lead Mines Scheme of Agriculture ..	195–197
Calex Fertigans	98
Death of a worker in Vijay Sugar Factory ..	208–210
Deep Drilling Machines	16–18
Dehydrated Meat Factory	384
Dry Crop Scheme in Rayalaseema	486
Dues from Rangaraya Medical College ..	66–67
Development of Government Headquarter Hospital, Srikakulam	110–111
Electrical Schemes	386–387
English Institute	484
Eucalyptus trees	210–212
Evening classes in colleges	491–492
Exemption of Balsaghas from Registration Fees ..	26
Expenditure on Swarna Project	219
Export of Nur-vomica Seed	208
Facilities to Viruktigathis	208–208

Feed Mixing Plant	4–6
Fencing to Ramagundam Division Workshop ..	385
Fishing in Vizag Sea Coast	99–100
Fruit Juice Factory	398
Gangappa Cables at Uppal	384–385
Grants to Lok Kaya Kshetras and Planing Forum	383
Grants to Missionary Schools	469–477
Hardship of Doctors working in S.R.A. Dispensaries.	113–114
Harijan Hostels receiving Government Grants ..	98–99
Harijans beaten in Warangal District	355–360
Higher Education in Carpentry	215
House sites to Harijans	107–109
Implementation of G.O. Ms. No. 4 by Zilla Parishad, Warangal	212–213
Industrial Training Centres	216–218
Irregularities in Anakapalli Co-operative Marketing Society	14–15
Jeeps to Tahsildars	95–96
Junior Technical Schools	218–219
Learing of forest coupes	185–189
Libraries run at Local Library Authority ..	488–489
Loans borrowed by Electricity Board	383–384
Loans to Goldsmiths	389
Loans to Remedicherla Co-operative Society ..	22–24
Low Cost Housing Project	385–386
Marine Based Industries	99
Memorandum from Kurnool Pensioners Association	391
Mid-day Meals Scheme	481–482
Mining Institute at Gudur	26–27

Misappropriation of funds by Karnam and Munsif of Kaduluru	102–108
Nirmal Industry	392
No. of centres for livestock nomadic cattle breeders.	487–488
Non-utilisation of certain items in Simhachalam Stores	386
Occupation of forest lands	189–193
Overdrafts from R.B.I. by the State	390–391
Pig Farm at Sathyavedu	24–25
Power Transformers	388
Railway line between Sullurpet and Puttur ..	213–214
Recruitment in R.T.C	382–388
Reduction of scale of Hindi Teachers	492–494
Regional Fish Farm at Mopdevi	112–113
Release of Nagarjunasagar Water	12
Repairs to Godavari Anicut	194–195
Rope Making Industry	392
Retrenchment of teachers	464–469
Sculptors Training Centre at Tirupathi	494–495
Sea Island Cotton	480
Seats in Engineering Colleges	6–10
Second Ghat Road to Tirupathi	484–485
Servicing of Tractors	479–480
Splitting up of joint pattas	91–95
State Advisory Committee	370–376
State Development Board	360–370
Sub-Registrars	100–102
Sugar from Hospital Maize Cane	28
Sub-Station at Mindi village	392

Supply of Ammonium Sulphate from Madras Port. 19–22

Survey of Industrial Raw Material 214

Taccavi Loans 461–464

Training School for Sanitary Inspector 106–107

Transfer of Forest Guards 202–203

Turmeric Crop in Srikakulam District 490–491

T.V. Arrangement at T.T.D. 15–16

Vocational Training Centre 112

Wakf Property in Jamdulopalem 111

R.

RAGHAVA REDDY, SRI N.

Adjournment motion :

Search of the house of Sri N. Raghava Reddy, M.L.A. 122–123

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Municipalities Amendment Bill, 1968 131

The Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1968 263

Qn. re :

Death of a worker in Vuyyur Sugar Factory .. 208

Harijans beaten in Warangal District 355

Recruitment in R.T.C. 382

Resolutions (Non-Official) :

Issue of Property Books to Pattedars 60

Agricultural Productivity Council 481

RAJAN, SRI T. C.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1968 260–261

Qn. re :

Export of Nux-Vomica Seed 208

Feed Mixing Plant 4

Mining Institute at Gudur 27

Non-utilisation of certain items in Simhachalam Stores 386

Resolutions (Non-official) :

Issue of Property Books to pattedars 62–63

RAJESHWARA RAO, SRI CH.

Adjournment motion :

Search of the House of Sri N. Raghava Reddy, M.L.A. 117

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Land Revenue (Amendment) Bill, 1968 152–153

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1968 .. 159–160

Calling attention re :

Proposal to close the Tungabhadra Low Level Canal in December 221

RAJU, SRI V. B.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment) (Amendment) Bill, 1968 403
423–424, 426, 439, 440, 441.

The Andhra Pradesh Land Improvement Schemes Bill, 1968 .. .. 178–181, 242

The Andhra Pradesh Land Revenue (Enhancement) Amendment Bill, 1968 .. .. 398, 399, 401

The Andhra Pradesh (Telagana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1968 .. 153–160

The Andhra Pradesh (Telagana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Third Amendment) Bill, 1968.. 397

Discussion :

Discussion on drought conditions in the State .. 290–300, 348–354

Point of Information :

Kotia Groups of villages 396

Prices of Sugarcane 115

RAMACHANDRA REDDY, SRI P.

Qn. re :

Deep Drilling Machines 16

RAMANADHAM, SRI K.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968 143

RAMANATHAM, SRI K.

Qn. re :

Board of Bheemeswaraswamy Temple 477

Fencing to Ramagundam Division Workshop .. 385

Harijans beaten in Warangal District 355

Resolution (Non-official) :

Issue of Property Books to pattedars 35–57

RAM REDDY, SRI S.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1968 .. 154

RAMULU, SRI N.

Discussion :

Discussion on drought conditions in State .. 329–330

RAMANAYYA, SRI B. V.

Resolution (Non-official) :

Suggesting certain amendments to the Constitution. 538–541

RAO, SRI C. V. K.

Adjournment Motion :

Search of the house of Sri N. Raghava Reddy, M.L.A. 116

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1968 161–162

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution)(Amendment) Bill, 1968 424–427

The Andhra Pradesh Land Improvement Schemes Bill, 1968 233–234

The Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968 137–139

The Andhra Pradesh Public Libraries (Amendment) Bill, 1968 265–266

Qn. ie :

Marine based industries 99

State Advisory Board 370

State Development Board 360

Resolution (Non-official) :

Issue of Property Books to pattedars 65–66

Release of Nagarjunasagar water 12

Suggesting certain amendments to the Constitution. 546–548

RATNASABHAPATHI, SRI B.

Adjournment Motion :

Search of the house of Sri N. Raghava Reddy, M.L.A. 120

Discussion :

Discussion on the drought conditions in the State. 300–303

Resolution (Non-official) :

Suggesting certain amendments to the Constitution. 515–517

Resolutions (Non-official) :

Directing the Electricity Board not to collect any contribution from the peasants, when extending the electricity to their irrigation wells .. 501–505

Issue of ' Property Books ' to Pattedars .. 51–89

Suggesting certain amendments to the Constitution. 505–547

SAMBASIVA RAJU, SRI P.

Qn. re :

Closure of jute and twine mills, Vijayawada .. 198

SANYASI RAO, SRI P.

Qn. re :

Sub-Station at Mindi village 392

SATYANARAYANA RAJU, SRI P. O.

Calling attention re :

Proposal to close the Tungabhadra Low Level Canal in December 220

Qn. re :

Area under hybrid vapier 18

Cattle Farm at Banvasi 491

Conversion of Yamiganur Government Farm into Soil Testing Unit 460

Co-operative Finance Corporation 19

Dehydrated Meat Factory 884

Libraries run at Local Library Authority .. 488

Sea Island Cotton 480

T.V. Arrangement at T.T.D. 15

SATYANARAYANA RAJU, SRI K.

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution) (Amendment) Bill, 1968 411-418

Qn. re :

Bonus to ryots 485

Dry Crop Scheme in Rayalaseema 486

Fishing in Vizag Sea Coast 99

Harijans beaten in Warangal District 355

Loans to Goldsmiths by Zilla Parishad, Warangal 388

SATYANARAYANA, SRI CHOWDARY

Discussion :

Drought conditions in the State 328–329

SATYANARAYANA RAO, SRI G.

Resolution (Non-official)

Suggesting certain amendments to the Constitution 543–546

SATYANARAYANA, SRI T.

Bills (Government)

The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1968 .. 155

SHESHA AWATARAM, SRI P.

Resolution (Non-official) :

Issue of Property books to pattedars 82–88

SIDDA REDDY SRI S.

Calling attention re :

Stoppage of construction of Pamula Project .. 395

SIVAYYA, SRI G.

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment contribution) (Amendment) Bill, 1968 429–430

The Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968 142

Discussion :

Discussion on drought conditions in the State .. 307–308

SOMESWARA RAO, SRI K.

Qn. re :

Regional Fish farm at Hopdevi 112–113

SUBBARAIDU, SRI Ch.

Discussion :

Discussion the drought conditions in the State .. 347

SUBBIAH, SRI P.

Bills (Non-official)

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates Land (Amendment) Bill, 1968 39–40

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment contribution and advance betterment contribution) (Amendment) Bill, 1968 407–409

The Andhra Pradesh Land Revenue (Enhancement) Amendment Bill, 1968 899

Discussion :

Drought conditions in the State 332–335

Resolution (Non-official) :

Issue of Property Books to pattedars 68–71

Suggesting certain amendments to the Constitution 531–536

Qn. re :

Seats in Engineering Colleges 6

SURYANARAYANA MURTHY, SRI Y.

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment contribution and advance betterment contribution) (Amendment) Bill, 1968 420–422

Resolution (Non-official)

Issue of Property books to pattedars .. 59–60

SURYANARAYANA, SRI G.

Discussion :

Drought conditions in the State 325–327

Supplementary Estimates of Expenditure for 1968-69 231

U.

UPPALA MALSOOR, SRI

Qn. re :

Harijans beaten in Warangal District .. 855

VEERABHADRA RAO, SRI M.

Discussion :

Drought conditions in the State 338–340

VEERANJANA RAO, SRI B.

Discussion :

Discussion on drought conditions in the State .. 336–338

VEERA RAGHAVA RAO, SRI M.

Discussion :

Drought conditions in State 338–340

Resolution (Non-official)

Issue of Property books to pattedars 66

VEMAYYA, SRI S.

Qn. re :

Sub-Registrars 100

VENGIAH, SRI Ch.

Discussion :

Drought conditions in the State 347–348

VENKANNA, SRI G.C.

Resolution (Non-official)

Issue of Property books to pattedars 66–68

VENKATARAMI NAIDU, SRI M.

Qn. re :

Turmeric crop in in Srikakulam District .. 490

VENKATA RAO, SRI Y.

Qn. re :

Mid-day meals scheme 481

VENKATA REDDY, SRI P.

Qn. re :

Gangappa Cables at Uppal .. ..

Hardship of Doctors working in S.R.A. Dispensaries 113

Grant to Lok Karya Kshetra and Planning Forum.. 383

Loana to goldsmiths 389

VENKATESHAM, SRI D.

Discussion :

Drought conditions in the State 344–346

Qn. re :

Sugar from Hybrid maize cane 28

Taccavi loans 461

Resolution (Non-official)

Issue of Property Books to pattedars 51–52

VENKATA SUBBIAH, SRI P.

Discussion :

On drought conditions in the State 321–325

VIJAYA BHASKARA REDDY, SRI.

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1968 161

The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1968 171–174